

Indhold

Læsevejledning	2
1. Beretning	3
2. Resultatmål	15
3. Regnskab	20
Bilag 1	
Oversigt over erhvervelser i 2003	28
Bilag 2	
Begrundelser for erhvervelserne i 2003	36
Bilag 3	
Oversigt over forskningsprojekter i 2003	48
Bilag 4	
Liste over museets udgivelser i 2003	51
Bilag 5	
Liste over artikler, bøger mv. af museets forskere udgivet uden for museets regi i 2003	52
Bilag 6	
Oversigt over museets deltagelse i udenlandske udstillinger i 2003	54
Bilag 7	
Oversigt over museets deltagelse i danske udstillinger i 2003	58
Bilag 8	
Resultatanalyse	62

LÆSEVEJLEDNING

Beretning og regnskab 2003 tager udgangspunkt i museets Årsrapport 2003, som er afgivet til Kulturministeriet. I sammenligning med Årsrapport 2003 har Beretning og regnskab 2003 en langt mere udførlig beretning og en udbygget resultatanalyse. Endvidere er der en række bilag om museets aktiviteter. Beretning og regnskab 2003 er ikke påtegnet af Kulturministeriet, men regnskabsdelen (kapitel 3) er identisk med regnskabsdelen i Årsrapporten med undtagelse af en mindre korrektion af årsværksforbruget i tabel 13.

Indhold

Beretning og regnskab 2003 består af tre kapitler:

I *kapitel 1* beskrives museets formål og opgaver, og museet aflægger beretning for 2003. *Kapitel 2* indeholder en skematisk oversigt over resultatmål og mål-opfyldelse for de mål, som er fastlagt i museets resultatkontrakt for 2002-2005 og i museets strategi- og handlingsplan for 2002-2005. Af *kapitel 3* fremgår

museets driftsregnskab, bevillingsafregning, regnskabsmæssige forklaringer, anlægsregnskab og personale-regnskab.

Hertil kommer *8 bilag*. Bilagene indeholder oversigter over museets erhvervelser af kunstværker og begrundelserne for disse, forskningsprojekter, udgivelser, deltagelse i udstillinger uden for museet samt en resultat-analyse med driftsregnskabet fordelt på hovedformål og udvalgte aktivitetsoplysninger.

Regnskabspraksis og opgørelsesmetode

Regnskabet er udformet som et udgiftsbaseret regnskab, hvilket er det almindelige regnskabsprincip i staten. Alle udgifter er registreret på varenes og tjenesteydelsernes leveringstidspunkt.

Driftsregnskab m.m. i kapitel 3 er udarbejdet i løbende priser, således at der er sammenhæng med opgørelserne i statsregnskabet og med bevillingslovene.

Udstillingen "Impressionismen og Norden"
Tv. Vincent van Gogh: *Olivenskov, Saint-Rémy, 1889*
Th. Karl Nordström: *Udsigt over Stockholm fra Skansen, 1889*

1. BERETNING

Museets formål og opgaver

Statens Museum for Kunst er Danmarks hovedmuseum for billedkunst. Museet drives i henhold til museumsloven, hvor specielt § 7 vedrører Statens Museum for Kunst. Museet har til opgave – gennem indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling – at belyse den danske og udenlandske billedkunst, fortrinsvis fra den vestlige kulturkreds efter år 1300. For den danske kunsts vedkommende skal museet anlægge og opretholde repræsentative samlinger. Museet skal synliggøre og perspektivere samlingerne ved deltagelse i internationalt samarbejde. Museets samlinger danner grundlag for forskning og alment oplysende virksomhed.

Museets samlinger består af 8.578 malerier og skulpturer (hvoraf godt 2.000 er uddeponeret, herunder ca. 800 på de kongelige slotte), ca. 300.000 kunstværker på papir (tegninger, grafik, fotos, gouacher m.m.) samt 2.839 gipsafstøbninger af figurer fra antikken, middelalderen og renæssancen.

Ud over bygningen i Sølvgade råder museet over en del af Vestindisk Pakhus i Toldbodgade, hvor samlingen af gipsafstøbninger opbevares og vises for publikum.

Statens Museum for Kunst er i perioden 2002-2005 omfattet af en resultatkontrakt med Kulturministeriet, som fastlægger målene for en række af museets aktiviteter for perioden. Fra 2003 overgik Statens Museum for Kunst fra at være en statsvirksomhed til at være en nettostyret virksomhed.

2003 var på ondt og godt præget af arbejdet med at forbedre akustikken i museets nye bygning. På ondt fordi det betød, at den nye bygning måtte lukkes hele efteråret 2003. På godt fordi museet benyttede anledningen til at forberede realiseringen af en egentlig skulpturgade og planerne om "Det levende kunstmuseum" i forbindelse med genåbningen af den nye bygning. Det var desuden en stor glæde, at voldgiftsagen vedrørende akustikken blev vundet, og det blev fastslået, at museet ikke havde medansvar for den dårlige akustik.

En af de store udfordringer for museet de kommende år bliver at udnytte de nye muligheder som skulpturgaden og scenen giver for at tiltrække besøgende ved hjælp af spændende programmer, der tager udgangspunkt i museets samlinger og udstillingsvirksomhed. De smukke rum og den forbedrede akustik giver gode rammer for den nytænkning, som er en del af museets vision, og der er allerede lagt et alsidigt program for arrangementerne på scenen i 2004. Aktiviteterne er finansieret via private fondsmidler, og det er museets håb at kunne fastholde sponsorernes interesse fremover, da aktiviteterne ikke kan rummes inden for museets almindelige bevilling.

På trods af lukningen af den nye bygning hele efteråret 2003 steg besøgstallet i forhold til 2002 og nåede op på mere end 275.000 besøgende.

Museets medarbejdere har i 2003 lagt et stort arbejde i at definere og beskrive museets mission, vision og værdier, og museet har på den baggrund og med udgangspunkt i en balanced-scorecard model opstillet balancerede succeskriterier, som vil kunne vise, om museet indfrier sin vision i løbet af de kommende 10 år. Der er udarbejdet en strategi for, hvilke indsatsområder museet skal fokusere på, og de enkelte afdelinger har udarbejdet handlingsplaner for, hvordan de vil bidrage til, at målsætningerne realiseres.

Statens Museum for Kunsts mission er at berige og bevæge mennesket gennem kunsten.

Museets **vision** er at blive:

Danmarks førende kunstmuseum – kendt og respekteret nationalt og internationalt for kvalitet og nytænkning.

Museets overordnede indsatsområder

Statens Museum for Kunst har i resultatkontrakten for 2002-2005 defineret tre overordnede indsatsområder.

Fokus på samlingerne

Statens Museum for Kunst er et samlingsbaseret museum. Alt arbejde på museet tager sit udgangspunkt i de rige samlinger af dansk og udenlandsk kunst fra ca. 1300 til i dag.

Museet har i 2003 udarbejdet en plan for bevaring af maleri- og skulptursamlingen samt en strategi for den præventive konservering af værker på papir. Desuden har museet været en meget aktiv deltager i udredningsarbejdet vedrørende kulturarven.

Museets forskning tager sit udgangspunkt i samlingerne. I afsnittet om forskning nedenfor findes en beskrivelse af de mange fine resultater, som forskningen har frembragt i 2003.

Formidlingen af samlingerne er styrket gennem forskellige tiltag, som skal styrke den enkelte besøgendes oplevelse af samlingerne. Der er med stor succes lavet publikumsguider til de store særudstillinger.

I 2003 gjorde museet desuden en indsats for at gøre udstillingen Impressionismen og Norden lettere tilgængelig for publikum ved hjælp af en præsentation på museets hjemmeside, hvor de besøgende kunne forberede eller evaluere udstillingsbesøget ved at læse om udstillingens temaer og ved at se nogle af de centrale værker gengivet.

Derudover er der i samarbejde med Skoletjenesten i 2003 udarbejdet undervisningsmateriale til børn og unge i form af materialet *Kroppen i kunsten*, som henvender sig til 6. – 10. klasse.

Det internationale samarbejde mellem kunstmuseer

En meget væsentlig del af museets forsknings- og udstillingsprojekter bliver til i samarbejde med udenlandske forskere og museer. Det sker eksempelvis i form af råd og videnskabelig udveksling, lån til udstillinger og fælles projekter.

Statens Museum for Kunst har stor betydning for den internationale forskning i dansk kunst og har et nært samarbejde med udenlandske forskningsmiljøer på museer, universiteter, biblioteker og fototeker. Noget som kommer museet til gode i de fortsatte bestræbelser på at vise dansk kunst i et internationalt perspektiv.

Ud over at rådgive udenlandske museer omkring relevante lån fra samlingerne i Statens Museum for Kunst har museet i 2003 fortsat sin intensivering af forsknings- og udstillings samarbejdet med udenlandske institutioner.

I foråret 2003 viste museet udstillingen Impressionismen og Norden, der blev til i samarbejde med Nationalmuseum i Stockholm. Desuden kunne museet glæde sig over, at udstillingen om Lucas Cranach, der blev vist i 2002, vakte så stor interesse i Tyskland, at den i foråret 2003 kunne eksporteres til Hamburg, Bucherius Kunst Forum.

Der er desuden grund til at fremhæve den store Eckersbergudstilling, som museet producerede i samarbejde med The National Gallery i Washington. Udstillingen, der blev vist i Washington fra november 2003 til februar 2004, vakte stor opmærksomhed og blev udførligt anmeldt i store amerikanske aviser som The Washington Post og The New York Times.

Udstillingen af museets franske tegninger og akvareller, som indledte sin turne i USA i 2002, fortsatte i 2003 til yderligere tre institutioner: Museum of Fine Arts, St. Petersburg, Florida; Arkansas Arts Center, Little Rock og Mary and Leigh Block Museum of Art, Evanston, Illinois.

Endelig bidrog museets forskere med rådgivning og artikler til en stor udstilling af Hammershøi i Hamburger Kunsthalle og til en udstilling med L.A. Ring og Harald Sohlberg på Blaafarveværket i Norge.

Samarbejde med erhvervslivet

Statens Museum for Kunst har igen i 2003 haft et omfattende samarbejde med erhvervslivet. Fondsstøtte og sponsorering af museets udstillingsvirksomhed har været helt afgørende for, at museets udstillinger har kunnet gennemføres. Desuden har museet i forhold til tidligere år modtaget store beløb fra private fonde til indkøb af kunst, som bl.a. har gjort det muligt at erhverve et tavlemaleri af den italienske 1300-tals

Skulptur af Øivind Nygård: *Light Conductor*, 1993

maler Ambrogio Lorenzetti. Tak til alle fonde og sponsorer for deres engagement i museets virksomhed.

Flere dele af museets virksomhed er i dag udliciteret eller varetages af eksterne virksomheder. Det gælder boghandel, café og rengøring, og i 2003 gennemførtes udliciteringen af den tekniske vedligeholdelse. *Udstillingsopbygningen* varetages i samarbejde med forskellige virksomheder. Det udbyggede samarbejde med erhvervslivet betyder, at museet kan koncentrere sine ressourcer om de områder, hvorpå museet er ekspert.

Museets hovedformål

Arbejdet på Statens Museum for Kunst retter sig mod de hovedformål, som museumsloven og resultatkontrakten er bygget op om.

Indsamling

Statens Museum for Kunst har i henhold til museumsloven pligt til at varetage en repræsentativ indsamling af dansk kunst. Repræsentativiteten skal ses i sammenhæng med, at Statens Museum for Kunst får en årlig bevilling til indsamling af kunst på 5,6 mio. kr. De begrænsede midler til indkøb af kunst understreger vigtigheden af, at erhvervelserne hele tiden baseres på en nøje vurdering af værkernes kvalitet og relevans. Med henblik på at skabe det optimale, kvalificerede grundlag for indsamlingen har museets

direktør og kunstfaglige medarbejdere i løbet af 2003 diskuteret og opdateret museets erhvervspolitik, herunder justeret strategien for de kommende års erhvervelser.

I 2003 erhvervede Statens Museum for Kunst 46 malerier og skulpturer, 85 kunstværker på papir og ingen afstøbninger. Der er tale om et lille fald i antallet af erhvervelser i forhold til 2002 – til gengæld er den samlede købssum næsten fordoblet. I bilag 2 begrundes de enkelte erhvervelser.

Samtidig med at Statens Museum for Kunst har foretaget en repræsentativ indsamling af nyere dansk kunst, har erhvervelserne i 2003 haft stor betydning for museets bestræbelser på at komplettere samlingerne på områder, hvor museets tidligere erhvervelser har efterladt lakuner og mangelfuldt behandlede perioder. I relation til sidstnævnte skal det fremhæves, at det er lykkedes museet at erhverve flere væsentlige værker af Wilhelm Freddie og værker af betydelige men noget oversete kvindelige kunstnere fra slutningen af 1800-tallet. Det har desuden været meget positivt, at museet ret sensationelt har kunnet erhverve et maleri af den italienske maler Ambrogio Lorenzetti, hvis værker både er fåtallige og uhyre kostbare. Museets samling af ældre udenlandsk kunst har hermed fået tilført et stort aktiv.

Arbejdet på at styrke museets muligheder for væsentlige nyerhvervelser gennem tilskud fra private fonde

Udstillingsrum med Per Kirkebys malerier.

bar i høj grad frugt i 2003. Generøse bevillinger fra private fonde som Augustinus Fonden og Hermod Lannungs Museumsfond gjorde det muligt at sikre museet betydelige erhvervelser, som det ikke ville have været muligt at finansiere gennem museets egen indkøbskonto.

Registrering

En nøjagtig og detaljeret registrering af museets kunstværker er af fundamental betydning for såvel publikums mulighed for at tilegne sig relevant viden om kunsten som forskernes videre arbejde med samlingerne. Statens Museum for Kunst arbejder på en fortsat udbygning af den elektroniske registrering og digitalisering af museets samlinger. Den elektroniske registrering af museets værker er helt afgørende for museets øvrige virksomhed, herunder formidlingen af samlingerne på internettet.

Den elektroniske registrering foregår hovedsagelig i museets kunstdatabase, hvor hele Den Kgl. Maleri- og Skulptursamling nu er registreret. Derimod er hovedparten af den store samling af værker på papir i Den Kgl. Kobberstiksamling udelukkende manuelt registreret. I 2002 fik museet imidlertid en særbevilling på 1,0 mio. kr. til digitalisering af Den Kgl. Kobberstiksamling, som betød, at museet kunne ansætte en fotograf og to kunstregistratorer med henblik på at forstærke indsatsen på papirområdet frem til 2005. En bevilling fra regeringens indtægter ved salg af UMTS-licensen (licenser til mobiltelefoni) har gjort det muligt at opprioritere opgaven yderligere, så endnu flere tegninger og grafiske arbejder er blevet registreret og digitaliseret og gjort tilgængelige for publikum via internettet. Herefter er det alene ophavsretten, der kan hindre publikums elektroniske adgang til værker, som er ophavsretligt beskyttede. Alt i alt er ca. 3600 værker fra Kobberstiksamlingen blevet registreret i museets kunstdatabase i 2003.

Statens Museum for Kunst håber at kunne tiltrække private midler, som gør det muligt at opprioritere arbejdet med bestandskatalogerne i 2004-2009.

Bevaring

Museet sammenlagde i 2002 alle kunsthåndteringsopgaver med den tidligere Konserveringsafdeling i en ny Bevaringsafdeling. Det var museets forventning, at

denne ændring af organisationen ville være med til at styrke bevaringsindsatsen på museet, idet den daglige håndtering af kunsten er helt central for den præventive bevaring af kunsten. Forventningen er i 2003 bl.a. blevet indfriet i kraft af en bedre indretning og organisering af museets magasiner.

Der blev i 2003 udarbejdet en samlet bevaringsplan for malerier og skulpturer og en strategi for den præventive konservering af værker på papir. Desuden blev der udarbejdet en strategi for bevaring af museets billedrammer. Strategien vil i 2004 blive udmøntet i en egentlig handlingsplan, som implementeres i kontraktperioden.

Museets mange udstillings- og udlånsaktiviteter er generelt meget styrende for konservatornes arbejde, og tilstandsregistreringen og kunsthåndteringen i forbindelse med de to store særudstillinger i 2003 krævede mange ressourcer. Et af de store projekter har desuden været restaureringen af skulpturerne til Skulpturgaden.

Offentlige og private tilskud samt UMTS-midler gjorde det i 2003 muligt at udstationere en forsker på National Gallery i London, hvor han gennemfører et større forsknings- og restaureringsprojekt om museets to helgentavler fra Siena (ca. 1350).

Museet deltog aktivt i Kulturministeriets udredningsarbejde om bevaringsforholdene for kulturarven. Arbejdet blev afsluttet i 2003, og der forventes i 2004 en udmelding fra regeringen om en særlig indsats for bevaringen af kulturarven, der forhåbentlig også vil komme Statens Museum for Kunst til gode. Museet har i udredningsarbejdet påpeget, at der i løbet af få år vil være mangel på gode magasiner til kunsten. Det er museets håb, at der findes midler til etablering af nye magasiner på Sjælland, som overholder standarderne for gode magasiner.

Forskning

Statens Museum for Kunst er det eneste museum for billedkunst, der er omfattet af lov om forskning ved arkiver, biblioteker, museer mv. Museet er derfor et af hovedcentrene for kunsthistorisk forskning i Danmark, og den førende forskningsinstitution når det gælder forskningen i dansk kunst. Denne funktion styrker museet løbende ved at forbedre adgangen til oplys-

ninger om museets samlinger både i form af nye bestandskataloger og ræsonnerede kataloger og ved at udnytte de muligheder, som den nyeste informationsteknologi giver.

I 2003 blev en række nye forskningsprojekter planlagt og sat i gang, medens andre kunne afsluttes med tilhørende publikationer, herunder museets engelsksprogede årsskrift *Journal*. Samtidskunsten blev særligt tilgodeset gennem den fortsatte forsknings- og udstillingsaktivitet knyttet til det særlige udstillingslokale x-rummet. Flere forskere var involveret i udstillings- og forskningsprojekter i samarbejde med danske og udenlandske institutioner og publicerede forskningen internationalt (se bilag 3 og 5).

I forbindelse med, at en række forskerstillinger knyttet til Maleri- og Skulptursamlingen i 2002 blev ledige, blev der truffet beslutning om forskernormeringen knyttet til dette samlingsområde. Fremover vil der være knyttet en seniorforsker til hvert af de fire hovedområder, Ældre Europæisk Kunst (før 1800), Ældre Dansk og Skandinavisk Kunst (før 1900), Dansk og International Kunst 1900-1960 samt Dansk og International Kunst efter 1960. Herudover vil der være knyttet to forskere i tidsbegrænsede stillinger til samlingen, og det blev besluttet, at for perioden 2003-06 skal de varetage forskning inden for dels Rembrandt og den hollandske malerkunst i 1600-tallet, dels kunsten i Danmark i 1700-tallet. To seniorforskerstillinger og to forskerstillinger blev efterfølgende opslået og stillingerne blev besat i foråret 2003.

Tildelingen af UMTS-midler til forskning i 2003 gjorde det muligt for museet at knytte en videnskabelig medarbejder til Afstøbningssamlingen i en treårig forskerstilling. Den nyansatte forsker tiltræder 1. marts 2004 og skal ud over forskning i samlingens historie have ansvar for at gøre samlingen tilgængelig for publikum via museets kunstdatabase.

Takket være en bevilling i forbindelse med resultatkontrakten 2002-2005 og et 4-årigt tilskud fra Velux-fonden blev det i 2002 muligt at oprette Forskningscenter for Tegnekunst. Forskningscentret har til formål at udarbejde ræsonnerede kataloger over Kobberstiksamlingens tegninger – først og fremmest de ældre udenlandske – og udgive dem i bogform. I 2003 blev der arbejdet med museets samling af henholdsvis genuesiske tegninger og napolitanske teg-

ninger med henblik på at færdiggøre to ræsonnerede kataloger i 2004. Kataloget over de genuesiske tegninger bliver udarbejdet af Mary Newcome Schleier i samarbejde med forskningscentret.

UMTS-midlerne gør det også muligt for museet at fortsætte det vigtige samarbejde med universiteterne om uddannelsen af museumsrettede ph.d.ere. En ph.d.-stilling inden for 1960'ernes og 1970'ernes kunst blev opslået i 2003 til besættelse primo 2004 og en ph.d.-stilling inden for 1600-tallets hollandske tegnekunst besættes september 2004.

Museets direktion og forskere gennemførte i 2003 en intensiv drøftelse af forskningen på museet på baggrund af den internationale evaluering af forskningen ved Statens Museum for Kunst, der blev gennemført i april – maj 2002. I det omfang museet anser det for hensigtsmæssigt og muligt vil de af forskningsevalueringens anbefalinger, som ikke allerede er fulgt, blive imødekommet i 2004.

Formidling

Publikum

Det er en stor glæde for museet, at besøgstallet – på trods af lukningen af den nye bygning og skulpturgården i andet halvår af 2003 – voksede betragteligt i forhold til de foregående år. Mere end 275.000 mennesker besøgte museet i 2003. Besøgstallet hænger i høj grad sammen med de to store og populære særudstillinger "Impressionismen og Norden" samt "Carl-Henning Pedersen – Et livsværk".

Børnenes Kunstmuseum måtte desværre lukke under arbejdet med forbedringerne af akustikken i museets nye bygning. Det medførte, at den nye udstilling "Fortælling, myte og drøm" måtte udsættes til 2004, men værkstedsaktiviteterne fortsatte ufortrødent i Den Kgl. Afstøbningssamling. Dette gjaldt både aktiviteterne for skoleklasser, Billedskolen for børn, Billedskole og croquistegning for voksne, lærerkuser samt arrangementer for virksomheder mv. Efterspørgslen efter især billedskolen for børn vokser stadig.

Til gymnasiet, HF og VUC fortsatte museet sin formidling af undervisningsmateriale via internettet om udstillingerne i x-rummet. Der blev desuden som noget nyt produceret to Cd-rom'er om Nils Erik

Kunstneren Carl-Henning Pedersen signerer sin portrætbog til museets direktør, Allis Helleland.

Gjerdeviks udstilling i x-rummet, hvoraf den ene fulgte med kataloget og viste en optagelse fra udstillingsrummet, og den anden var møntet på uddannelsesinstitutionerne og indeholdt et interview med kunstneren.

Museet producerede publikumsguider til de to store særudstillinger "Impressionismen og Norden" samt "Carl-Henning Pedersen – Et livsværk". Guiderne har været en stor succes. Desuden blev der produceret introduktionsvideoer til begge udstillinger samt en præsentation af Impressionismeudstillingen på museets hjemmeside.

Udstillingsvirksomhed

I 2003 gennemførte museet syv særudstillinger: to store særudstillinger "Impressionismen og Norden" i

foråret og "Carl-Henning Pedersen – Et livsværk" i efteråret, en mindre særudstilling af kunst på papir "Centralitalienske tegninger", en lille særudstilling "J.F. Willumsen på besøg", to særudstillinger af samtidskunst i x-rummet samt særudstillingen "Hånd i hånd" i Børnenes Kunstmuseum, som blev forlænget indtil lukningen af den nye bygning i august.

Begge de to store forskningsbaserede særudstillinger trak mange besøgende til – allerflest "Impressionismen og Norden", som blev til i samarbejde med Nationalmuseum i Stockholm. Udstillingen havde som ambition at kortlægge forbindelserne mellem den franske impressionisme, postimpressionisme og kunsten i Norden. Mikael Wivel var kurator på Carl-Henning Pedersen udstillingen, og udstillingen blev til i tæt samarbejde med museet i Herning, hvor udstillingen blev vist efterfølgende. Udstillingen viste Carl-

Henning Pedersen helt fra de tidligste pennestrøg til den modne Carl-Henning Pedersens farveleg med karakteristiske fabedyr og eventyrlige motiver.

Udstillingen "Centralitalienske tegninger" tog udgangspunkt i Kobberstiksamlingens meget store samling af centralitalienske tegninger og markerede afslutningen af det store arbejde med at katalogisere tegningerne.

Som følge af lukningen af den nye bygning i 2. halvår blev der kun afholdt to udstillinger af samtidskunst i x-rummet: Annika von Hauswolff og Nils Erik Gjerdevik. Annika von Hauswolff arbejder fortrinsvis med fotografi, og fotografierne er alle iscenesatte, konstruerede tableauer. Nils Erik Gjerdevik udstillingen bestod af nye værker udført specielt til x-rummet, hvor enorme vægmalerier, oliebilleder i hysteriske farver og syrede keramiske skulpturer tilsammen udgjorde et særegent univers. Takket være Nykredits sponsorering af x-rummet er det muligt at opretholde dette unikke sted for spændende udstillinger af samtidskunst.

Årets webudstilling var en præsentation af udstillingen "Impressionismen og Norden" i henholdsvis en dansk og en engelsk version.

Arrangementer på museet

Der var igen i 2003 stor interesse for at afholde arrangementer på museet. Der var dog et mindre fald i antallet af arrangementer, som skyldtes, at en del af museet ikke kunne anvendes i andet halvår af 2003 på grund af arbejdet med at forbedre akustikken.

Museet har store forventninger til 2004, hvor den forbedrede akustik giver mulighed for at afholde mange og varierede arrangementer.

Markedsføring og pressearbejde

Den primære indsats i kommunikationsarbejdet var koncentreret om eksponeringen af de store særudstillinger i såvel danske som internationale medier.

Der blev desuden organiseret en række begivenheder i relation til museets samlinger og udstillinger i løbet af året. I samarbejde med boghandlen blev der afholdt kunstboghbrunches, hvor publikum kunne møde forfatterne. Der blev tilbudt omvisninger ved

kunstnere og kunstanmeldere i samlingerne og lavet særarrangementer for Museumsklubben og forskellige virksomhedsmedlemmer. Museet indgik desuden i Kræftens Bekæmpelses årlige kampagne med fokus på brystkræft.

Museumsklubbens medlemstal steg til knap 6000 medlemmer i 2003 og en gentegningsprocent på ca. 75 pct. tyder på, at der er en høj grad af tilfredshed hos medlemmerne. Undersøgelser viser, at det typiske medlem af Museumsklubben er mænd og kvinder over 45 år, som bor i nærområdet eller HT-området.

Museet deltog i 2003 i en styregruppe nedsat af Danmarks Turistråd og Dansk Standard med det formål at udvikle en mærkeordning for danske attraktioner. I den forbindelse interviewede museet 400 danske og udenlandske gæster om deres museumsoplevelse. Museet fik i øvrigt tildelt fem stjerner, som er den bedste vurdering i mærkeordningen. Derudover foretog museet undersøgelser af museets publikumsservice samt undersøgelser af publikums tilfredshed med de store særudstillinger. Undersøgelserne viste en stigning i tilfredsheden med vagternes og billetsalgets publikumsservice samt stor tilfredshed med særudstillingerne.

Øvrige formål

Personaleforhold

Det er et mål, at Statens Museum for Kunst skal være stadig mere venligt overfor publikum, og i 2003 blev et stort kompetenceudviklingsprojekt om service og samarbejde for museets frontpersonale "Det venlige kunstmuseum" fuldført. Projektet var støttet af Statens Center for Kompetence- og Kvalitetsudvikling (SCKK), og museet håber på igen at modtage midler i 2004, så kompetenceudviklingen kan fortsættes og udbygges.

Museet deltog i en ERFA-kreds i SCKK-regi med henblik på udarbejdelse af et bedre koncept for medarbejderudviklingssamtaler.

Museet arbejdede desuden med at forbedre det psykosociale arbejdsmiljø, og der blev udarbejdet en handlingsplan, som vil blive fulgt op i 2004.

Biblioteket

Antallet af henvendelser til biblioteket vedrørende benyttelse af læsesalen har været stigende i forhold til

2002, og undervisningen af universitetsstuderende i Forskningscenter for Tegnekunst har øget antallet af eksterne læsesalsbrugere. Godt 300 personer har benyttet læsesalen i 2003 – først og fremmest til forskning og studier i emner relateret til museets samling.

Netstedet Arkade, en international fagportal for arkitektur, kunst og design, som er blevet til i et samarbejde mellem 11 kunstbiblioteker, har haft stor succes i det forgangne år.

Større anlægs- og vedligeholdelsesprojekter

Planlægningen og arbejdet med forbedring af akustikken i den nye bygning forløb forbilligt og blev afsluttet inden for den fastsatte tidsramme og bevilning. Det var desuden en stor glæde, at voldgiftssagen blev vundet.

Der blev i 2003 udarbejdet en behovsanalyse for brandsikringen af museets gamle bygning. Analysen

vil i 2004 blive fulgt op af et byggeprogram, som Den Kgl. Bygningsinspektør udarbejder i samarbejde med virksomheden Moe & Brødsgaard.

I forbindelse med etableringen af museets nye handicap-elevator i 2002 anlagde Københavns Kommune en ny adgangsvej for handicappede med ny asfaltbelægning og fire parkeringspladser for handicappede foran museets hovedindgang. Denne del af arbejdet med at forbedre tilgængeligheden til og på museet blev færdig i 2003, og der blev i den forbindelse etableret elektronisk adgangskontrol. Projektet fik støtte fra Kulturministeriets handicappulje.

Renoveringen af museets sprøjtekabine og renoveringen af ventilationsanlæggene blev afsluttet i 2003.

Vurdering af de opnåede resultater

Driftsregnskabet for 2003 viser et overskud på godt 1 mio. kr. Da den akkumulerede opsparring ultimo 2002 var på 4,1 mio. kr., bliver det akkumulerede

overskud ultimo 2003 5,2 mio. kr. (se afsnit 3.2). Resultatet er meget tilfredsstillende og afspejler en sikker økonomistyring på museet.

Indtægtsniveauet var i 2003 væsentligt højere end forventet på Finansloven. Det skyldes bl.a., at museet er meget forsigtig med indtægtskønnet. Men indtægtsniveauet er også højere på grund af de mange tilskud fra privat og offentlig side. En væsentlig forklaring på det høje indtægtsniveau i 2003 er et markant større tilskud fra private fonde til erhvervelser af kunst end de foregående år. Derimod stemmer udgiftsniveauet nogenlunde overens med museets interne budget for 2003 (se afsnit 3.1).

I 2003 nåede museet et stort skridt videre med at opfylde målene i resultatkontrakten med Kulturministeriet for perioden 2002-2005. Først og fremmest indfrie museet en række kontraktmål på beværingsområdet, som af prioriteringsmæssige årsager blev udskudt fra 2002 og 2003. Der er en samlet gennemsnitlig målopfyldelse på mellem 65 og 67 pct.

alt efter om de særlige udviklingsprojekter i kontrakten medregnes, eller målopfyldelsen kun beregnes for de egentlige kontraktmål. Museet er meget tilfreds med målopfyldelsen og forventer fortsat at kunne opnå en målopfyldelse i nærheden af de 100 pct. ved udløbet af kontraktperioden i 2005.

Fremgangen i besøgstallet er meget tilfredsstillende – ikke mindst set i lyset af, at museerne generelt har haft faldende besøgstal i 2003 bl.a. på grund af færre engelske og amerikanske turister.

Hovedkonti

Driftsregnskabet i afsnit 3.1 viser sammenhængen mellem indtægter og udgifter registreret på finanslovens § 21.33.21 Statens Museum for Kunst. Museets anlægsarbejder, der er registreret på finanslovens § 21.33.72 Statens Museum for Kunst, udbygning i Østre Anlæg, beskrives i afsnit 3.4.

2. RESULTATMÅL

2.1. Skematisk opstilling af resultatmål samt kobling af økonomi og målopfyldelse

Oversigt over mål og resultater i henhold til museets resultatkontrakt for 2002-2005 inkl. særlige udviklingsprojekter, som er omfattet af kontrakten – disse er tydeligt markeret. Det bemærkes, at ressourceforbruget er angivet på hovedformålsniveau. Der er ikke anført forbrug for hovedformål 1. Indsamling, da resultatkontrakten ikke indeholder mål for dette hovedformål. Ressourceforbruget til indsamling var i 2003 12 mio.kr. og knap 3 årsværk.

Indsatsområde/ hovedformål	Resultatmål	Frist	Målopfyldelse: resultat	i pct.
2. Registrering	Registrere 1.500 værker af kunst på papir årligt, således at der ved udgangen af 2005 er nyregistreret mindst 6.000 værker af kunst på papir i museets kunst-database og på internettet.	årligt + 2005	Der er nyregistreret i alt 11.975 heraf 6.475 værker i kontraktperioden og 3.600 nyregistreringer i 2003. Oplysningerne om værkerne er tilgængelige i museets kunstdatabase og på museets hjemmeside.	100
2. Registrering (ikke kontraktmål, men mål med til- delte UMTS-midler)	Digitalisering af Den Kgl. Kobberstik-samling (3000 værker).	2003-2005	1.762 digitale fotooptagelser samt 2.963 digitale scanninger (heraf er 855 endnu ikke i kunstbasen), dvs. i alt 4.725.	100
2. Registrering	Mindst 80 pct. af alle registrerede værker i kunstbasen skal være ledsaget af fotos.	Perioden	Ca. 53 pct. af alle registrerede værker i kunstbasen er ledsaget af (mindst) ét foto.	75
2. Registrering	Registreringen af Den Kgl. Afstøbnings-samling overføres fra Access til museets kunstdatabase inden udgangen af 2005.	2005	Forventes gennemført i 2005.	0

2. Ressourceforbrug registrering: Udgifter: 2,4 mio. kr. Antal årsværk: 8

3. Bevaring	Der skal laves en konserveringsplan for malerierne i 2002 og en plan for skulpturerne i 2003.	2002 og 2003	Der er i 2003 udarbejdet en samlet bevaringsplan for malerier og skulpturer (særlig plan for de uddeponerede malerier på de Kgl. Slotte). Der er desuden udarbejdet status og strategi for præventiv konservering af værker på papir.	100
3. Bevaring	Der skal laves en plan for bevaring af museets mange rammer til malerier mv. i 2002. Planen følges op af en særlig indsats i perioden 2003-2005.	2002 og 2003-2005	Der er i 2003 udarbejdet en strategi for bevaring af rammerne. En egentlig plan tænkes sammen med løsningen af magasin-problemet og udarbejdes i 2004. Opfølgningen afsluttes i 2005.	50

3. Ressourceforbrug bevaring: Udgifter: 12,8 mio. kr. Antal årsværk: 36

Indsatsområde/ hovedformål	Resultatmål	Frist	Målopfylde: resultat	i pct.
4. Forskning	Uddanne 1-2 ph.d.ere i perioden.	Perioden	En ph.d.-afhandling afleveres februar 2004. Der er ansat endnu en ph.d. fra 1. februar 2004 og forventes ansat yderligere en i 2004.	0
4. Forskning	Gennemføre mindst 6 forskningsprojekter årligt.	Årligt	Der er gennemført 8 forskningsprojekter i 2003.	100
4. Forskning	Årligt udgive et forskningsbaseret tidsskrift på engelsk, fra 2003 udgives tidsskriftet alene på museets hjemmeside.	Årligt	Journal 2002 udkom i efteråret 2003 – dog fortsat i en papirudgave.	100
4. Forskning	Afholde mindst 2 forskningssymposier i løbet af perioden.	Perioden	Forventes gennemført i 2004 og 2005. Det ene i forbindelse med Turner-udstillingen 2004/05.	0
4. Forskning	Konservatorenes bibliotek skal være katalogiseret og tilgængeligt on-line senest ved udgangen af kontraktperioden.	Perioden	Forventes gennemført i 2005.	0
4. Forskning (særlige udviklingsprojekter i forbindelse med kontrakten)	Udgive 2 ræsonnerede kataloger af kunst på papir i løbet af perioden.	Perioden	Forventes udgivet 2 i 2004 og 1 i 2006.	0

4. Ressourceforbrug forskning: Udgifter: 3,8 mio. kr. Antal årsværk: 6

5. Formidling	Mindst 250.000 besøgende årligt på museet.	Årligt	Billetstatistik: 275.695, klikstal (antal personer, der gik gennem indgangen): 303.278.	100
5. Formidling	Gennemføre 1 stor årlig forskningsbaseret international udstilling, der tager udgangspunkt i samlingerne.	Årligt	2 store forskningsbaserede udstillinger i 2003: "Impressionismen og Norden", "Carl-Henning Pedersen – Et livsværk".	100
5. Formidling	Gennemføre mindst 2 årlige udstillinger af samtidskunst.	Årligt	2 udstillinger i x-rummet: Annika von Hausswolff, Nils Erik Gjerdevik.	100
5. Formidling	Gennemføre mindst 2 årlige udstillinger af samlingerne.	Årligt	2 udstillinger af samlingerne: "Centralitalienske tegninger" og "J.F. Willumsen på besøg".	100

Indsatsområde/ hovedformål	Resultatmål	Frist	Målopfylde: resultat	i pct.
5. Formidling	Gennemføre mindst 1 årlig kunstudstilling for børn.	Årligt	Udstillingen "Hånd i hånd" i Børnenes Kunstmuseum fortsatte i 1. halvår 2003, men BK var lukket 2. halvår pga. arbejdet med forbedring af akustikken.	0
5. Formidling	Gennemføre mindst 1 undersøgelse af publikums opfattelse af museet og tilfredshed med dets virksomhed.	Perioden	En kvantitativ publikumsserviceundersøgelse og 2 kvalitative stikprøver, tilfredshedsundersøgelser af særudstillinger, interview af 400 gæster i forbind. med udviklingen af en mærke-ordning med DKs Turistråd.	100
5. Formidling	Gennemføre mindst 1 årlig ny webudstilling på museets hjemmeside.	Årligt	Udvidet præsentation af udstillingen "Impressionisme og Norden", dansk/engelsk. Der var to nye udstillinger i det virtuelle kunstmuseum: "Naturens Børn" og "Erotik – tak".	100
5. Formidling (særlige udviklingsprojekter omtalt i kontrakten)	Måltrettet formidling af samlingerne: 1) Udvikling af undervisningsprogrammer for børn og unge, 2) Lettere tilgængeligt materiale til voksne, 3) Udvikling af hjemmesiden og det virtuelle museum.	Perioden	1) Undervisningsmaterialet "Kroppen i Kunsten" trykkes jan. 2004, 2) Præsentation af Impressionisme-udstillingen på hjemmesiden 2003 + udvikling af lettilgængelige guidebøger, 3) Ny præsentation af samlingerne afsluttes ultimo 2004.	75

5. Formidling – ressourceforbrug: Udgifter: 28 mio. kr. Antal årsværk: 57

7. Drift og anlæg	Museets miljøbelastning skal falde mindst 10 pct. i perioden, målt som kwh og som energiforbrug til varme pr. graddag.	Perioden	Varme- og el-forbruget er fra ultimo 2001 – ultimo 2003 faldet med knap 8 pct. (varme: 0,5 pct., el: 14,6 pct.). Øget belysning i skulpturgade + scene forventes at forøge energiforbruget fremover.	75
7. Drift og anlæg (særlige udviklingsprojekter omtalt i kontrakten)	Iværksætte undersøgelse af brandsikring og renovering af 1. sal i den gamle bygning.	Perioden	Undersøgelse udført i 2003 og yderligere kvalificering foretages i 2004.	75
7. Drift og anlæg (særlige udviklingsprojekter omtalt i kontrakten)	Gennemføre renovation af ventilationsanlæg i den ældre del af bygningsmassen.	Perioden	Undersøgelser, målinger og økonomisk afklaring foretaget i 2003. Renovering er påbegyndt og gennemføres i 2004.	50

7. Ressourceforbrug hjælpefunktioner: Udgifter: 21,5 mio. kr. heraf bygningsdrift 17,2 mio. kr. Antal årsværk: 11 heraf bygningsdrift: 4

Indsatsområde/ hovedformål	Resultatmål	Frist	Målopfylde: resultat	i pct.
Øvrige mål fra museets strategi og handlingsplan 2002-2005				
1. Indsamling	Udarbejde en opdateret erhvervspolitik.	2003	Museets erhvervspolitik er blevet opdateret i 2003. Der er bl.a. formuleret en strategi for de kommende års erhverv samt en intern procedurebeskrivelse.	100
1. Indsamling	Arbejde på generelt at styrke mulighederne for væsentlige nyerhvervelser.	Perioden	Arbejdet bar i høj grad frugt i 2003, hvor museet modtog generøse tilskud fra private fonde – i alt 5,1 mio. og 0,4 mio. kr. i offentligt tilskud.	100
3. Bevaring	Museet deltager aktivt i udredningen om bevaring af kulturarven.	Perioden	Museet deltog ved direktør, vicedirektør og bevaringschef.	100
5. Formidling	Gennemføre en udvikling hen imod det venlige kunstmuseum.	Perioden	Gennemført i 2003, og der er sendt en ny ansøgning til SCKK om støtte til opfølgingsarbejdet.	100
6. Personale	Udarbejde en handlingsplan for det psykiske arbejdsmiljø.	Perioden	Er udarbejdet i 2003 og implementeres i 2004.	100
6. Personale	Udarbejde en opdateret lønpolitik.	Perioden	Gennemført i 2002.	100
6. Personale	Gennemføre lederevalueringer.	Perioden	Systematisk ekstern lederevaluering gennemføres 2004.	0
7. Drift og anlæg	Gennemføre udbud vedr. teknisk vedligeholdelse og rådighedsvagt.	Perioden	Gennemført 2003.	100
7. Drift og anlæg	Gennemføre elektronisk sikring af adgangsveje til museet.	Perioden	Gennemført 2003.	100

Video af Sisley Xhafa: *Siyum*, 2001

3. REGNSKAB

3.1. Driftsregnskab

Museets driftsregnskab er opgjort i løbende priser. Budgettallene er fra museets interne budget hhv. primo 2003 og primo 2004.

Tabel 3. Driftsregnskab, 2003

Løbende priser 1000 kr.	2002		2003		2004
	Regnskab	Budget	Regnskab	Difference	Budget
Udgifter	84.442	85.482	88.550	-3.068	85.860
Indtægter	19.430	16.843	25.100	-8.257	20.589
Resultat, brutto	65.012	68.639	63.450	5.189	65.271
Bevilling (nettotal)	65.000	64.500	64.500	0	64.500
Resultat, netto	-12	-4.139	1.050	-5.189	-771

Differencen på 5.189.000 kr. mellem budget og regnskab 2003 afviger med 1000 kr. fra bevillingsafregningen i tabel 5. Afvigelsen skyldes afrunding.

Museets driftsindtægter i 2003 var lidt højere end i 2002 og omfattede følgende hovedposter: entré, omvisninger, deponerings- og udlånsgebyrer, indtægtsdækket konservering, forpagtningsafgifter fra boghandel og café, arrangementer, salg til boghandel af kataloger, plakater, postkort mv. (forlagssalg), Museumsklubben, annonceindtægter fra museets magasiner, audioguides, værkstedsbesøg samt fotosalg. Museets tilskudsindtægter var markant højere i 2003 end i 2002. Dette skyldes som nævnt i beretningen først og fremmest et betydeligt større tilskud til kunstkøb fra private fonde end hidtil. Hertil kommer øremærkede private og offentlige tilskud til særudstillinger og forskning mv. Se afsnit 3.3. for forklaring af videreførselsbeløb på underkontoniveau.

Et overskud på 1,1 mio. kr vurderes som et tilfredsstillende driftsresultat for 2003.

I tabel 4 vises fordelingen af indtægter og udgifter på hovedformål. Fordelingen er nogenlunde den samme som tidligere år – dog var udgifter og indtægter til indsamling højere end normalt, jf. resultatanalysen i bilag 8. Knap en tredjedel af museets samlede udgifter vedrører formidlingsformål, og det er også her hovedparten af museets indtægter genereres.

Udstillingen "Impressionismen og Norden". Værker i forgrunden af Paul Gauguin.

Tabel 4. Oversigt over hovedformål, 2003

1000 kr.	Indtægter	Udgifter	Resultat
Indsamling	5.277	12.035	-6.758
Registrering	0	2.402	-2.402
Bevaring	468	11.753	-11.285
Forskning	1.070	3.767	-2.697
Formidling	17.323	28.038	-10.715
Generel ledelse og administration	196	9.015	-8.819
Hjælpefunktioner	766	21.541	-20.774
I alt	25.100	88.550	-63.450
Bevilling (nettotal)			64.500
Resultat, netto			1.050

3.2. Bevillingsafregning og akkumuleret resultat

Bevillingsafregningen viser sammenhængen mellem museets bevillinger og regnskab i 2003 for såvel driftsbevillingen på hovedkonto § 21.33.21 og anlægsbevillingerne på hovedkonto § 21.33.72, udbygning i Østre Anlæg.

Tabel 5. Bevillingsafregning (oversigt), 2003

1000 kr.	Bevilling	Regnskab	Årets overskud	Disposition, overskud der bortfalder	Akkumuleret overskud til videreførsel
Driftsbevilling					
Lønsum	40.600	37.603	-	0	2.997
Øvrig drift	23.900	25.847	-	0	2.193
I alt	64.500	63.450	1.050	0	5.190
Anlægsbevilling § 21.33.72					
Udgifter underkonto 10	5.000	3.497	1.503	0	1.503
Udgifter underkonto 12	600	1.343	-743	0	1.475
Udgifter underkonto 15	0	13	-13	0	1.987
Udgifter underkonto 16	0	28	-28	0	772
Indtægter hovedkonto	0	0	0	0	0
I alt	5.600	4.881	719	0	5.738

Tabel 6. Akkumuleret resultat, 2003

Løbende priser, 1000 kr.	Ultimo 2000	Ultimo 2001	Ultimo 2002	Årets resultat	Ultimo 2003
Hovedkonto 21.33.21.	6.253	4.544	4.140	1.050	5.190

På museets driftsbevilling er der et overskud på 1.050.000 kr. og et akkumuleret overskud til videreførsel på 5.190.000 kr. Det akkumulerede overskud er for en stor dels vedkommende øremærket til anvendelse på en række bevillings- eller tilskudsfinansierede projekter. Det drejer sig bl.a. om tilskud til forskning og særudstillinger samt UMTS-midler, der er bevilget til digitaliseringen af Den Kgl. Kobberstiksamling. I lighed med tidligere år er museets resultat positivt. Se også tabel 11.

På anlægsbevillingen er der på hovedkontoniveau et overskud på 719.000 kr. i 2003 og et akkumuleret overskud på 5.738.000 kr. Det akkumulerede overskud er fordelt på alle underkonti, se afsnit 3.4 og tabel 12 for en nærmere forklaring af anlægsregnskabet.

3.3. Indtægtsdækket virksomhed, gebyrer, tilskudsfinansieret forskning samt andre tilskudsfinansierede aktiviteter

Statens Museum for Kunst har ikke en særlig underkonto til indtægtsdækket virksomhed, bl.a. fordi den har et meget begrænset omfang, jf. tabel 7. Det drejer sig udelukkende om indtægtsdækket konservering, hvor museets bevaringsafdeling ud over de museale opgaver foretager enkelte konserveringsopgaver af særlig kompliceret art. Aktiviteterne foregår under museets almindelige virksomhed, og prisfastsættelsen på aktiviteterne sker i overensstemmelse med Budgetvejledningens retningslinier. Museet forsøger at sikre, at indtægter og udgifter balancerer og anvender eventuelle overskud som opsparring til nyt udstyr.

Tabel 7. Akkumuleret resultat for indtægtsdækket virksomhed

Løbende priser, 1000 kr.	2000	2001	2002	2003
Indtægtsdækket konservering	16	5	33	-7

Gebyrer

Statens Museum for Kunst opkræver, jf. tekstanmærkning nr. 195, gebyr for udlån af værker til udstillinger på udenlandske museer og for uddeponering af museets værker til institutioner i Danmark. Kulturministeriet har godkendt gebyrordningen, som bl.a. indebærer, at der *ikke* tages gebyr for udlån og deponeringer til danske museer og de kongelige slotte, som på årsbasis udgør cirka halvdelen af samtlige udlån og nydeponeringer. Tabel 8 omfatter udelukkende de udlån og deponeringssager, der tages gebyr for.

Tabel 8. Gebyrordninger

Oversigt	Overskud			
Løbende priser, 1000 kr.	2000	2001	2002	2003
Deponering og udlån	65.365	1.555	105.499	-122.155

Underskuddet i 2003 skyldes bl.a., at der var tale om betydeligt færre gebyrpligtige nydeponeringer – kun 45 – end de foregående tre år, hvor der var mellem 120 og 150 nydeponeringer. Museet vurderer, at "markedet" er ved at være mættet. Desuden har museet ud fra et bevaringshensyn set sig nødsaget til at være mere restriktiv med, hvor der deponeres kunstværker.

Nettodriftsindtægten på ordningen var i 2003 på 465.458 kr., og den samlede lønudgift til behandling af gebyrsager anslås til 587.613 kr. Udgifterne til låne- og deponeringssager vedrører navnlig sagsbehandling, registrering, udarbejdelse af tilstandsrapporter, kurerrejser, nedtagning og pakning af værker, omhængning i museets faste samlinger, tilsyn og administration, men gebyret dækker kun en del af disse udgifter. Deponerings- og udlånsordningen kan ikke hvile i sig selv på grund af de udlån og deponeringer, som der ikke må tages gebyr for.

Tilskud

Statens Museum for Kunst modtager tilskud fra en lang række tilskudsydere. Tilskuddene vedrører dels tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed, jf. § 21.33.21.95, dels andre tilskudsfinansierede aktiviteter, jf. § 21.33.21.97 – primært tilskud til særudstillinger og indkøb af kunstværker.

Tabel 9. Tilskudsfinansieret forskning

Oversigt 2003	Modtagne	Udgift	Overskud
1000 kr.	tilskud		
Forskningscenter for Tegnekunst	1000	1000	0
Øvrige projekter	164,6	146,3	18,3
I alt	1164,6	1146,3	18,3

Den største del af tilskudsbeløbet vedrører Forskningscenter for Tegnekunst, hvortil Velux Fonden i perioden 2003-2006 yder et årligt tilskud på 1 mio.kr. Dertil kommer et tilskud fra Forskningsstyrelsen til museets ph.d.-stipendiat samt et tilskud fra Beckett Fonden til et forskningsprojekt i forbindelse med restaurering af museets to helgentavler fra Siera.

Kulturminister Brian Mikkelsen og direktør Allis Helleland.

Som det fremgår af tabel 9 og 10 balancerer tilskudsregnskaberne ikke, som de skal ifølge reglerne. Dette skyldes, at museets tilskudsadministration først er ændret fra og med 2003. Tilskudsindtægter og -udgifter for 2003 går i nul, men den manglende nulstilling af indtægter og udgifter i årene før 2003 medfører et overskud hhv. underskud i de to tilskudsregnskaber for 2003. Fra 2004 forventes tilskudsregnskaberne at balancere. For underkonto 97 bør det tilføjes, at det af bevillingsafregningen fremgår, at der er et akkumuleret overskud til videreførsel på -5000 kr. Dette skyldes en fejl fra museets side, idet der er bogført et forbrug på tilskudskontoen i periode 13, som vi har glemt at tage med i nulstillingen af underkonto 97.

Tabel 10. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter

Oversigt 2003	Modtagne	Udgift	Overskud
1000 kr.	tilskud		
Andre tilskudsfinans. aktiviteter	9689,3	9917	-227,7
I alt	9689,3	9917	-227,7

Som tidligere nævnt var niveauet for andre tilskudsfinansierede aktiviteter meget højt i 2003. Dette skyldes et usædvanligt stort tilskud til køb af kunstværker. Derudover er der en lang række tilskud til museets udstillingsvirksomhed, fra bl.a. Hermod Lannungs Fond, Augustinus Fonden, Nykredit, Bestsellers Retail Europe, Synoptik, Georg Jensen m.fl. Desuden har Kulturministeriet givet tilskud til sikring af forpladsen fra Handicappuljen, og Statens Center for Kompetence- og Kvalitetsudvikling har givet tilskud til projektet "Det venlige Kunstmuseum". De øvrige sponsorer omfatter såvel fonde som private personer.

Niveauet for tilskudsfinansierede aktiviteter er vanskeligt at forudsige, og der vil derfor forekomme udsving i forhold til bevillingen.

De uforbrugte midler på underkonto 95 og 97 indgår – med undtagelse af de -5000 kr., som ved en fejl ikke kom med i nulstillingen af underkonto 97 – ikke i videreførselsbeløbet, men henstår på beholdningskonti, jf. nedenstående tabel 11. Tabellen viser en samlet oversigt over årets indtægter og udgifter, det akkumulerede resultat samt beholdningskonti for de enkelte underkonti i 2003. Det akkumulerede resultat på underkonto 10 vedrører først og fremmest særudstillinger samt UMTS-midler, der er bevilget til digitaliseringen af Den Kgl. Kobberstiksamling. Videreførselsbeløbet på underkonto 40 er øremærket til driften af Vestindisk Pakhus.

Tabel 11. Videreførselsoversigt

2003	Underkonto	Underkonto	Underkonto	Underkonto
1000 kr.	10	40	95	97
Indtægter	14.246,1	0,0	1.164,6	9.689,3
Udgifter	75.888,3	1.598,4	1.146,3	9.917,0
Årets resultat	-61.642,2	-1.598,4	18,3	-227,7
Akk. resultat til videreførsel	4.743,5	451,7	–	-5,0
Ultimosaldo beholdningskonti	–	0,0	-140,0	1.900,5

3.4. Anlægsregnskab

Anlægsregnskabet viser udgifterne for de enkelte anlægsprojekter under hovedkonto § 21.33.72. Det akkumulerede overskud er positivt for alle underkonti, men neden for tabellen gives forklaringer på afvigelser i forhold til årets bevilling på underkonto 10 og 12.

Tabel 12. Igangværende anlægsprojekter

1000 kr.	Byggestart	Forventet	Årets	Totaludgift
Anlægsprojekt		afslutning	udgift	
Udbygning, akustik underkonto 10	2003	2004	3.497	5.000
Udbygning, (inkl. voldgift) underkonto 12	1992	2005	1.343	2.800
Brandsikring, projektering underkonto 15	2001	2004	13	2.000
Klimaforbedringer i forhal underkonto 16	2001	2007	28	800

Akustikforbedringer underkonto 10

Der blev ved Aktstykke 171 28/5 bevilget 5,0 mio.kr. til forbedring af akustikken i skulpturgaden. Det fremgår af bevillingsafregningen for 2003, at der er anvendt 3.496.832 kr. på underkonto 10 til arbejdet med forbedring af akustikken i skulpturgaden. De reelle udgifter i 2003 var imidlertid på 3.968.000 kr., da en regning på 467.881,20 kr., som vedrørte underkonto 10, fejlagtigt er bogført på underkonto 12. Museet har omposteret beløbet fra underkonto 12 til underkonto 10 primo 2004.

Planlægningen og arbejdet i forbindelse med forbedringen af akustikken er forløbet forbilledligt og holder sig inden for bevillingen. Voldgiftssagen vedr. akustikken er afsluttet i 2004, og regnskabet forventes derfor afsluttet i 2004.

Udbygning af museet underkonto 12

Byggesagen vedrørende udbygningen af museet er stadig ikke afsluttet på grund af den verserende voldgiftssag vedrørende bygherrerådgivningen. Voldgiftssagen forventes afsluttet i 2004. Museet har i 2003 afholdt femårs bygningssyn med hjælp fra et uvildigt ingeniørfirma "Emcon" og har indgået aftaler med entreprenørerne for de områder, hvor der er tilbageværende problemer. På tillægsbevilling 2003 blev der optaget en bevilling på 0,6 mio.kr. til sagsomkostninger i forbindelse med forberedelsen af voldgiftssagerne.

Årets udgift på underkonto 12 var reelt 467.881,20 kr. mindre end de 1.343.264 kr., som fremgår af bevillingsafregningen, jf. forklaringen ovenfor til underkonto 10. Desuden skal udgiften på underkonto 12 fratrækkes et beløb på 103.044,62 kr., som vedrører gebyrer og regninger, der er bogført og betalt over anlægsregnskabet men indeholdt udgifter vedr. museets driftsregnskab. Udgifterne på i alt 103.044,62 kr. blev i 2003 overført til museets driftsregnskab via intern handelskonto 7110. Der er således en difference mellem statsregnskabet og museets interne regnskab på 103.044,62 kr., som vil blive korrigeret via en regnskabsmæssig ompostering i 2004. (De reelle udgifter i 2003 på underkonto 12 var således 772.337 kr. og årets overskud på 172.337 kr.)

Brandsikring, projektering underkonto 15

Der blev i forbindelse med resultatkontrakten for 2002-2005 på TB 2001 optaget en bevilling til projektering af brandsikringsarbejder på 2,0 mio.kr. Der er i 2003 udarbejdet en behovsanalyse, og Den Kgl. Bygningsinspektør udarbejder primo 2004 et byggeprogram for brandsikringen af museets gamle bygning i samarbejde med virksomheden Moe & Brødsgaard.

Klimaforbedringer i forhal underkonto 16

Der blev i forbindelse med resultatkontrakten 2002-2005 på TB 2001 optaget en bevilling til klimaforbedringer i forhallen på 0,8 mio.kr. Arbejdet med forbedringen af klimaet i forhallen er delvist gået i stå på grund af brandsikringsundersøgelserne, da museet ønsker at vide, hvilke virkninger brandsikringen af den gamle bygning evt. kan få på klimaanlægget, inden arbejdet fortsættes.

3.5. Personaleregnskab

Tabel 13 viser museets gennemsnitlige årsværksforbrug samt tilgang og afgang af medarbejdere.

Tabel 13. Personaleoplysninger

	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget
Årsværk	2000	2001	2002	2003	2004
Gennemsnitligt årsværksforbrug	141	144	145	134	128
Tilgang/afgang	13/7	14/11	4/28	22/9	-

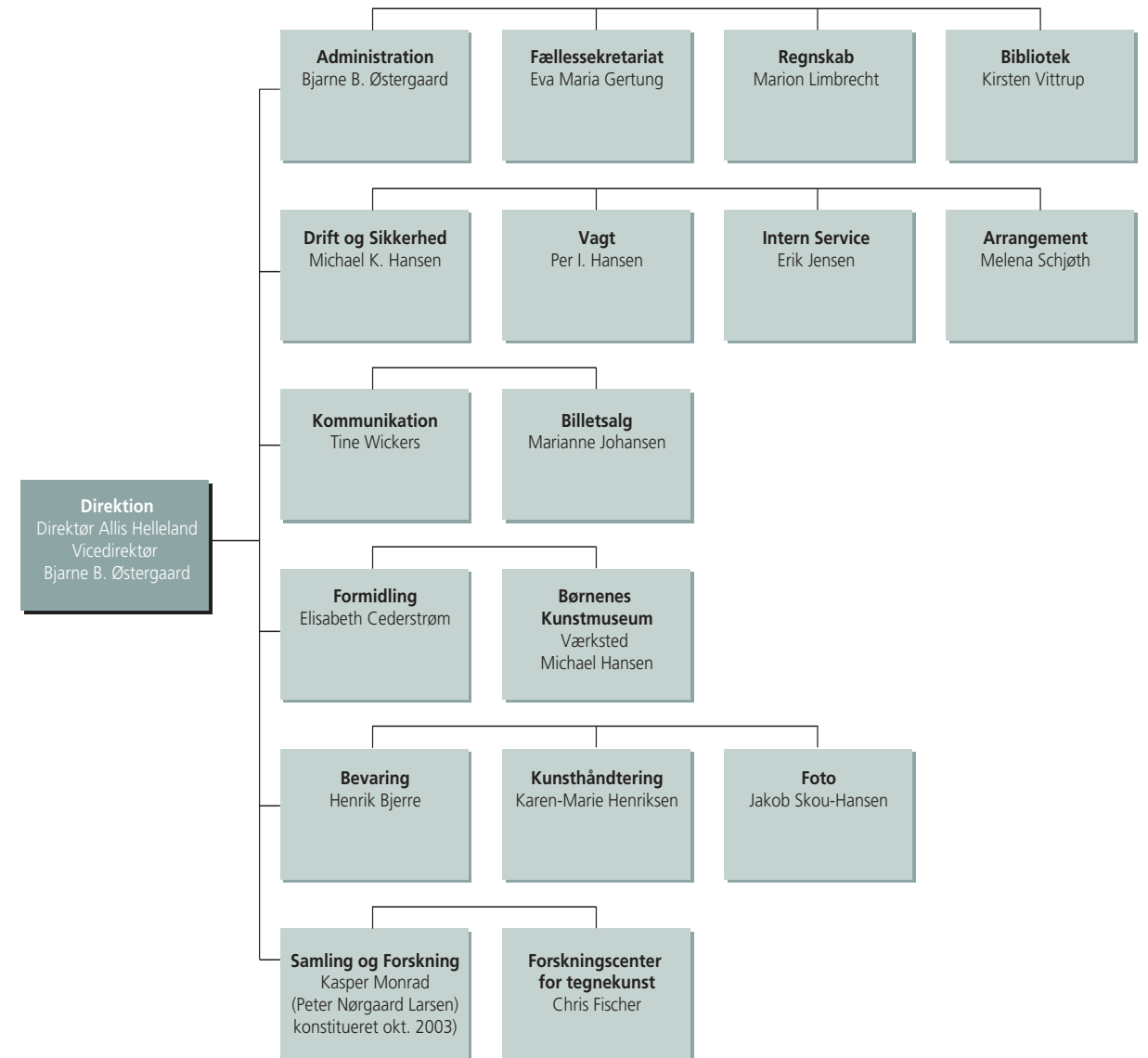
Tallene for tilgang/afgang afspejler antal beskæftigede personer – ikke antal årsværk – og kan derfor ikke sammenlignes med det gennemsnitlige årsværksforbrug. Antallet af beskæftigede ultimo det pågældende år var: 2000: 109, 2001: 112, 2002: 86, 2003: 99.

Som det fremgår af tabellen, er årsværksforbruget faldet en del i forhold til 2002. Dette hænger sammen med, at konsekvenserne af besparelserne først for alvor slog igennem på personaleområdet i 2003 på grund af opsigelsesvarsler mv.

UMTS-midlerne til digitalisering af Den Kgl. Kobberstiksamling, som museet modtager til og med 2005, har givet mulighed for ansættelse af to registratorer og en fotograf i denne periode.

Personaleomsætningen var i 2003 nede på knap 10 pct., hvilket betyder at den er nede på et mere normalt niveau end i 2002, hvor personaleomsætningen som følge af besparelserne var oppe på 30 pct..

ORGANISATIONSSTRUKTUR 2003

BILAG 1: OVERSIGT OVER ERHVERVELSER I 2003

Malerier og skulpturer

KMS8278

Per Kirkeby: *Uden titel, Læsø*. 2001
Olie på lærred, 300 x 400 cm
Gave 15.1.2003 fra Augustinus Fonden

KMS8279

Per Kirkeby: *Uden titel*. 1978
Olie på eksisterende oliemaleri på pap, 23 x 32 cm
Købt 16.1.2003 af privat

KMS8280

Per Kirkeby: *Dyrehaven i København*. 1977
Olie på eksisterende oliemaleri på pap, 24 x 34 cm
Købt 16.1.2003 af privat

KMS8281

Per Kirkeby: *Uden titel*. 1978
Olie på eksisterende oliemaleri på pap, 29,5 x 41,5 cm
Købt 16.1.2003 af privat

KMS8282

Per Kirkeby: *Uden titel*. 1978
Olie på eksisterende oliemaleri på lærred, 17 x 23 cm
Købt 16.1.2003 af privat

KMS8283

Poul Anker Bech: *Asfaltserenade*. 2002
Olie på lærred, 200 x 350 cm
Købt 30.1.2003 hos Kunstnersammenslutningen Corner

KMS8284

Nina Sten-Knudsen: *The Wave*. 2002
Olie på lærred, 292 x 514 cm
Købt 6.2.2003 hos Galleri Faurschou, København

KMS8285

Nina Sten-Knudsen: *Museum*. 2002
Olie på lærred, 292 x 478 cm
Købt 6.2.2003 hos Galleri Faurschou, København

KMS8286

Kirstine Roepstorff: *Desolation of the Beast*. 2002
Glimmer og broderi på stof, 520 x 768 cm
Købt 11.2.2003 hos Galleri Christina Wilson, København

Nyherhvervelse: Nina Sten-Knudsen: *The Wave*. 2002

KMS8296

Pia Andersen: *Jalapa III*. 1996
Olie på lærred, 84 x 98 cm
Købt 11.4.2003 af kunstneren

KMS8297

Pia Andersen: *Paysage XIV*. 1997
Olie på lærred, 200 x 260 cm
Købt 11.4.2003 af kunstneren

KMS8298

Martin Bigum: *Stool Pigeon*. 2000
Olie på lærred, 210 x 150 cm
Købt 24.4.2003 hos Galleri Nils Stærk, København

KMS8299

Annika von Hausswolff: *Uden titel*. 2003
Farvefotografi monteret på plexiglas, 150 x 120 cm
Gave 2.5.2003 fra kunstneren

KMS8300

Annika von Hausswolff: *Skeletobjekt*. 2003
Farvefotografi monteret på plexiglas, 120 x 150 cm
Købt 2.5.2003 hos Galleri Andréhn-Schiptjenko, Stockholm

KMS8301

Annika von Hausswolff: *Filosofisk stol*. 2003
Farvefotografi monteret på plexiglas, 152 x 110 cm
Købt 2.5.2003 hos Galleri Andréhn-Schiptjenko, Stockholm

KMS8302

Annika von Hausswolff: *Stilleben med døde fluer*. 2003
Farvefotografi monteret på plexiglas, 80 x 180 cm
Købt 2.5.2003 hos Galleri Andréhn-Schiptjenko, Stockholm

KMS8303

Annika von Hausswolff: *At bære sin dør gennem rummet*. 2003
Farvefotografi monteret på plexiglas, 160 x 120 cm
Købt 2.5.2003 hos Galleri Andréhn-Schiptjenko, Stockholm

KMS8304

Annika von Hausswolff: *Mindet om min mors undertøj forvandlet til et flammesikret forhæng*. 2003
Stof, 570 x 2100 cm
Købt 2.5.2003 hos Galleri Andréhn-Schiptjenko, Stockholm

KMS8287

FOS: *Smoking Levels*. 2002
Computerprint oplæbet på aluminium, 90 x 120 mm
Købt 11.2.2003 hos Galleri Christina Wilson, København

KMS8288

FOS: *Kjole*. 2002
Træ, filt, nylonstof og læder, 170 cm
Købt 11.2.2003 hos Galleri Christina Wilson, København

KMS8289

Anna Petersen: *En Bretagne-pige ordner planter i drivhuset*. 1884
Olie på lærred, 121 x 110 cm
Købt 5.3.2003 hos Bruun Rasmussen Kunstauktioner, København

KMS8290

Bertha Wegmann: *Modelstudie*. Ca. 1881
Olie på lærred, 66 x 57 cm
Købt 6.3.2003 hos Bruun Rasmussen Kunstauktioner, København

KMS8291

Lars Nørgård: *Vidner til en totalløsning*. 2002
Olie på lærred, 250 x 250 cm
Købt 17.3.2003 hos Galerie Asbæk, København

KMS8292/1-2

Ole Sparring: *Kaskade*. 2002
Akryl på lærred samt 28 laminerede fotografier, landkort, etiketter, tekster o.a.
Købt 18.3.2003 hos Kunstnersammenslutningen Grønningen

KMS8293/1-2

Tonny Hørning: *Brev til Silkeborg*. 1989-1990
Alkyd og krydsfiner på krydsfiner, 200 x 240 cm
Købt 7.4.2003 af kunstneren

KMS8294

Pia Andersen: *Uden titel*. 1991
Blandteknik på papir på lærred, 180 x 110 cm
Købt 11.4.2003 af kunstneren

KMS8295

Pia Andersen: *Obidos III*. 1994
Olie på lærred, 120 x 140 cm
Købt 11.4.2003 af kunstneren

Nyerhvervelse: Wilhelm Freddie: *Dagen D.* 1944**KMS8305**

Mari Slaattelid: *Detaljen er et ansigt.* 2003
Olie på plexiglas, 100 x 100 cm
Købt 12.5.2003 hos Galleri Bo Bjerggaard, København

KMS8306

Kirsten Justesen: *Omstændigheder.* 1969
Glasfiberarmeret epoxy, 58,5 x 44,5 x 25,5 cm
Købt 19.5.2003 af kunstneren

KMS8307

Kirsten Justesen: *Omstændigheder.* 1969
Glasfiberarmeret epoxy, 58,5 x 44,5 x 26 cm
Købt 19.5.2003 af kunstneren

KMS8308

Kirsten Justesen: *Omstændigheder.* 1969
Glasfiberarmeret epoxy, 58,5 x 44,5 x 25,5 cm
Købt 19.5.2003 af kunstneren

KMS8309

Kirsten Justesen: *Omstændigheder.* 1969
Glasfiberarmeret epoxy, 58,5 x 44 x 26 cm
Købt 19.5.2003 af kunstneren

KMS8310

Kirsten Justesen: *Omstændigheder.* 1969
Super 8-dokumentation overført til video
Købt 19.5.2003 af kunstneren

KMS8311

Ludvig Find: *De døvstummes have.* Paris. 1902
Olie på lærred på masonit, 30 x 39,5 cm
Købt 22.5.2003 af John J.A. Hunovs Samling, København

KMS8312

Jais Nielsen: *Landskab med heste.* 1917
Olie på lærred, 48,9 x 58 cm
Købt 27.5.2003 hos Bruun Rasmussen Havnen, København

KMS8313

Wilhelm Freddie: *Dagen D.* 1944
Olie på masonit, 121 x 152,5 cm
Købt 7.5.2003 af privat med tilskud fra Kulturarvsstyrelsen

KMS8314

Ambrogio Lorenzetti: *Johannes Døber.* 1337-1342
Tempera på træ, 52,3 x 47 cm
Købt 26.6.2003 af privat med gave fra Arven efter Ole Kielberg og Hermod Lannungs Museumsfond

KMS8315

Werner Jacobsz. van den Valckert: *Galathea.* 1619
Olie på træ, 108 x 80 cm
Købt 10.9.2003 hos Bruun Rasmussens kunstauktioner med tilskud fra Kulturarvsstyrelsen

KMS8316

Werner Jacobsz. van den Valckert: *Neptun.* 1619
Olie på træ, 108 x 80 cm
Købt 10.9.2003 hos Bruun Rasmussens kunstauktioner med tilskud fra Kulturarvsstyrelsen

KMS8317

Wilhelm Freddie: *En families genvordigheder.* 1940
Olie på lærred, 99 x 134 cm
Købt 2.10.2003 af privat

KMS8318

Wilhelm Freddie: *Venetiansk portræt.* 1943
Olie på lærred, 90 x 64 cm
Købt 2.10.2003 af privat med støtte fra Lizzie og Ejler Ruges Kunstfond

KMS8319

Ole Vincent Larsen: *Portræt af en skriger.* 1966
Olie på masonit, 120 x 100 cm
Testamentarisk gave 12.11.2003 fra kunstneren

KMS8320

Ole Vincent Larsen: *Åndehullerne.* 1967
Olie på lærred, 120,5 x 150,5 cm
Købt 12.11.2003 af kunstnerens enke

KMS8321

Ole Vincent Larsen: *Fra hændelsernes bagside.* 1967
Olie på masonit, 95,5 x 120,5 cm
Gave 12.11.2003 fra kunstnerens enke

KMS8322

Ole Vincent Larsen: *Puppen.* 1999
Akryl på lærred, 64 x 44 cm
Gave 12.11.2003 fra kunstnerens enke

KMS8323

Bror Hjorth: *Familien.* Ca. 1930
Trærelief, 104,5 x 75 x 6,4 cm
Testamentarisk gave 23.12.2003 fra Lis Stoltenberg

Tegninger, tryk, gouacher, fotos mv.**KKS2003-1**

Carl Gustaf Pilo, tilskrevet: *Hyrdescene II.* (Slutningen af 1730'erne?)
Blyant, pen, pensel, blæk og laving, 106 x 168 mm
Købt 2003 af kunsthandler Henry Avar, Stockholm

KKS2003-2

Wilhelm Freddie: *Selvportræt, siddende på taburet, vendt mod venstre.* 1926
Blyant på tyndt industriepapir, 304 x 240 mm
Købt 2003 af Galerie Anne Marie, København

KKS2003-3

Wilhelm Freddie: *Siddende kvindelig model, vendt mod højre.* 2. kvartal af 1980
Blyant på kraftigt, blødt papir, 340 x 285 mm
Købt 2003 af Galerie Anne Marie, København

KKS2003-4

Wilhelm Freddie: *Stående kvindelig figur med højre hånd støttet til en mur, i baggrunden et landskab.* 1984
Blyant på svært, stift papir, 309 x 229 mm
Købt 2003 af Galerie Anne Marie, København

KKS2003-5

Wilhelm Freddie: *Kvindelig model, siddende mod højre.* 1990
Kul på stift papir, 170 x 297 mm
Købt 2003 af Galerie Anne Marie, København

KKS2003-6

Wilhelm Freddie: *Liggende kvindelig model, vendt mod højre.* Vence. 1991
Oliepastel på svært, stift papir, 309 x 409 mm
Købt 2003 af Galerie Anne Marie, København

KKS2003-7

Wilhelm Freddie: *Kvindehoved, vendt mod højre*. 1991
Oliepastel på stift papir, 320 x 239 mm
Købt 2003 af Galerie Anne Marie, København

KKS2003-8

Wilhelm Freddie: *Kvindehoved. Vence*. 1992
Oliepastel, 419 x 295 mm
Købt 2003 af Galerie Anne Marie, København

KKS2003-9

Wilhelm Freddie: *Kvindelig model*. 1992
Oliepastel på gulbrunt, ribbet papir, 417 x 410 mm
Købt 2003 af Galerie Anne Marie, København

KKS2003-10

Wilhelm Freddie: *Kvindehoved*. 1930
Kridtlitografi på tyndt, gulligt papir, 273 x 222 mm
Købt 2003 af Galerie Anne Marie, København

KKS2003-11

Wilhelm Freddie: *Nature morte*. 1930
Kridtlitografi på tyndt, gulligt papir, 270 x 220 mm
Købt 2003 af Galerie Anne Marie, København

KKS2003-12

Wilhelm Freddie: *Siddende kvinde og kranie. Vence*. 1988
Farvelitografi, 510 x 665 mm
Købt 2003 af Galerie Anne Marie, København

KKS2003-13

Wilhelm Freddie: *Siddende kvindelig model, vendt mod højre. Vence*. 1988
Farvelitografi, 598 x 410 mm
Købt 2003 af Galerie Anne Marie, København

KKS2003-14

Wilhelm Freddie: *Siddende kvindelig model, mod venstre. Vence*. 1990
Farvelitografi, 680 x 475 mm
Købt 2003 af Galerie Anne Marie, København

KKS2003-15

Wilhelm Freddie: *Siddende pige*. 1974
Farvelitografi, 696 x 500 mm
Købt 2003 af Galerie Anne Marie, København

KKS2003-16

Per Kirkeby: *2 Digte / 2 Gedichte. 4 Træsnit / 4 Holzschnitte* (Kirkeby bei Kleinheinrich 1). 1991
Træsnit
Købt 2003 af Boggalleriet, Rønde

KKS2003-17

Per Kirkeby: *Maletid / Malzeit. 4 Grafiske Arbejder / 4 Graphische Arbeiten* (Kirkeby bei Kleinheinrich 2). 1992
Farvelitografi og -zinkografi
Købt 2003 af Boggalleriet, Rønde

KKS2003-18

Per Kirkeby: *Meget senere / Viel später. 4 Grafiske Arbejder / 4 Graphische Arbeiten* (Kirkeby bei Kleinheinrich 3). 1993
Farvetræsnit, -fotogravure, -litografi og -zinkografi
Købt 2003 af Boggalleriet, Rønde

KKS2003-19

Per Kirkeby: *Nu står malerne op / Nun stehen die Maler auf. 4 Træsnit / 4 Holzschnitte* (Kirkeby bei Kleinheinrich 4). 1995
Træsnit
Købt 2003 af Boggalleriet, Rønde

KKS2003-20

Per Kirkeby: *billedernes titler / Die Titel der bilder*. 2001
Litografi
Købt 2003 af Boggalleriet, Rønde

KKS2003-21

Sarah Lucas: *Selvportrætter*. (1990-1998). 1999
Serie på 12 farvefotografier, 600 x 815 mm
Købt 2003 hos Sadie Coles HQ, London

KKS2003-22

Lars Nørgård: 119 tegninger
Købt 2003 af kunstneren

KKS2003-23/29

Aksel Jørgensen: *Illustrationer til bl.a. tidsskriftet "Gnisten"*.
København, 1908-1909
Syv tegninger i forskellige teknikker og varierende mål
Købt 2003 af privat

KKS2003-30

Bjørn Nørgaard: *I de dage Paven kom til Damaskus*. 2002
Grafisk mappe med 14 farvekobbertryk
Købt 2003 af Brøndums Grafiske Værksted, København

KKS2003-31

Jean-François Millet: *En gård mellem træer, Vichy (Allier)*. (Ca. 1866)
Pen og brunt blæk over blyant, 110 x 163 mm
Købt 2003 hos Museumsbygningens Kunstauktioner, København

KKS2003-32/34

John Kørner: *Uden titel*. 2003
Tre tegninger udført med pen, sort blæk, akryl, oliekridt på karton, 700 x 1000 mm
Købt 2003 i Galleri Christina Wilson, København

KKS2003-35

John Kørner: *Til Dig, Bioland, Weekend, Festival og Kampen fortsætter*. 2001
Serie på fem koldnålsraderinger på farvet bund, varierende mål
Købt 2003 i Galleri Christina Wilson, København

KKS-2003-36

Lucian Freud: *Mandlig model liggende på en sofa*. 1985
Radering, 890 x 740 mm (bladmål)
Købt hos Marlborough Graphics, London

KKS2003-37

Hans Meyer Petersen: *Uden titel*. 2002
Tre offsetlitografier, 1175 x 770 mm
Købt 2003 af kunstneren

KKS2003-38

Hans Meyer Petersen: *Uden titel*. 2001
Seks akvatinter, 395 x 297 mm
Købt 2003 af kunstneren

KKS2003-39

David Shrigley: *Black snowman*. 1997
Farvefotografi, 150 x 200 mm
Købt 2003 i Galleri Nicolai Wallner, København

KKS2003-40

David Shrigley: *The Lord moves in mysterious ways*. 1998
Farvefotografi, 250 x 250 mm
Købt 2003 i Galleri Nicolai Wallner, København

KKS2003-41

David Shrigley: *X-Ray*. 2002
Værk i to dele: et farvefotografi og et sort-hvidt fotografi, 305 x 415 mm
Købt 2003 i Galleri Nicolai Wallner, København

KKS2003-42

David Shrigley: *Teeth*. 2002
Sort-hvidt fotografi, 490 x 390 mm
Købt 2003 i Galleri Nicolai Wallner, København

KKS2003-43

Kasper Bonnén: *Uden titel*. 2002
Serie på 12 fototegninger: farvefotografi og computertegninger, varierende mål
Købt 2003 i Galleri Mikael Andersen, København

KKS2003-44

Margrete Sørensen: *Årskalender*. 2003
Serie på 12 tegninger i forskellige teknikker, 900 x 315 mm
Købt 2003 på Den Frie Udstilling, København

KKS2003-45

Nils Erik Gjerdevik: *Uden titel*. 2002
Blyant, gouache, pensel, sort blæk, 700 x 1100 mm
Købt 2003 af Nils Stærk, København

KKS2003-46

Kirsten Justesen: *Omstændigheder*. 1973
19 sort-hvide fotografier, 456 x 340 mm
Købt 2003 af kunstneren

KKS2003-47

Nils Erik Gjerdevik: *Uden titel*. 2002
Pen, sort blæk, pensel, vandfarve, dækhvidt, akryl, 700 x 1100 mm
Købt 2003 af Nils Stærk, København

KKS2003-48

Nils Erik Gjerdevik: *Uden titel*. 2002
Blyant, pen, sort blæk, pensel, vandfarve, gouache, dækhvidt, 700 x 1100 mm
Købt 2003 af Nils Stærk, København

KKS2003-49

Nils Erik Gjerdevik: *Uden titel*. 2002
Blyant, pen, sort blæk, pensel, vandfarve, gouache, akryl, 700 x 1100 mm
Købt 2003 af Nils Stærk, København

KKS2003-50

Nils Erik Gjerdevik: *Uden titel*. 2002
Blyant, pen, sort blæk, pensel, gouache, vandfarve, akryl, 700 x 1100 mm
Købt 2003 af Nils Stærk, København

KKS2003-51/55

Finn Mickelborg: *Med eller uden titel*. 1991 og 2001
Fem tegninger i forskellige teknikker og varierende mål
Købt 2003 af kunstneren (51/54) samt gave fra kunstneren (55)

KKS2003-56/58

Peter Neuchs: *Six Months. and*. 2003
Tre akvareller, 210 x 295 mm
Købt 2003 i Galleri Specta, København

KKS2003-59

Robert Jacobsen: *Penseltægning*. Paris 1948.
Pensel og sort blæk, 300 x 379 mm
Købt 2003 i Galerie Edeling, København

KKS2003-60

Robert Jacobsen: *Penseltægning. Paris (1949)*.
Pensel og sort blæk, 536 x 651 mm
Købt 2003 i Galerie Edeling, København

KKS2003-61

Peter Carlsen: *Den eneste ene*. 2003
Litografi, 480 x 380
Den Danske Radeerforenings medlemsudgivelse 2003

KKS2003-62/72

Ole Sparring: *Kaskade*. 2002
11 tegnede skitser, varierende mål
Gave 2003 fra kunstneren

KKS2003-73

Wilhelm Freddie: *Opstilling med kop og krukke*. (Før 1928)
Sort kridt, pensel og sort blæk, forhøjet med hvidt, 200 x 248 mm
Købt 2003 af privat

KKS2003-74

Wilhelm Freddie: *Abstraktion*. (C. 1928)
Pen, pensel og sort blæk, farvekridt, 236 x 155 mm
Købt 2003 af privat

KKS2003-75

Wilhelm Freddie: *Abstraktion*. (C. 1928)
Pen, pensel og sort blæk, farvekridt, 290 x 221 mm
Købt 2003 af privat

KKS2003-76

Wilhelm Freddie: *Skitsebog fra Nordsjælland og Nordjylland*. 1938
12 blade med tegninger fortrinsvis udført med blyant, 232 x 290 mm
Købt 2003 af privat

KKS2003-77

Wilhelm Freddie: *Fra en kolonihave*. (C. 1938)
Pensel, vandfarve over blyant, 165 x 232 mm
Købt 2003 af privat

KKS2003-78

Wilhelm Freddie: *Kostumeudkast til balletten "Kærlighedens triumf"*. (1940)
Blyant, sort kridt, gået efter med ridsefjer, 290 x 227 mm
Samt seks kalker i rødt og violet på brunligt kalkepapir, 328 x 523 mm
Købt 2003 af privat

KKS2003-79

Wilhelm Freddie: *"Världsången"*. (1945)
Sort og farvet kridt, forhøjet med hvidt på gulligt papir, 394 x 295 mm
Købt 2003 af privat

KKS2003-80

Wilhelm Freddie: *Skitsebog*. 1967-1968.
10 blade med tegninger udført med blyant og blå kuglepen, 219 x 269 mm
Købt 2003 af privat

KKS2003-81/85

Wilhelm Freddie: *Fem figurstudier*. 1989-1993
Kul eller pastelkridt, varierende mål
Købt 2003 af privat

BILAG 2: BEGRUNDELSER FOR ERHVERVELSERNE I 2003

Malerier og skulpturer

KMS8278

Per Kirkeby: *Uden titel, Læsø*. 2001

Med maleriet *Uden titel, Læsø* fra 2001 kompletteres museets eksisterende samling af værker af Kirkeby med et nyt og meget betydeligt værk, der synes at markere et vendepunkt i Kirkebys produktion. I maleriet ses en umiddelbar fascination af landskabet og af hele naturens processuelle nedbrydninger og gendannelser, som man har set den manifesteret i Kirkebys tidligere værker. Men der er dukket nogle nye elementer op: forudannelser om det forarbejdede naturmateriale i form af tømmer, bjælker eller træpladers overflader. I det nye maleri indsætter Kirkeby desuden endnu et niveau i processen fra natur til forarbejdning, nemlig anvendelsen af naturens materiale til fremstillingen af et billede. Et dekorativt, barokt element introducerer således et nyt kulturbåret og fortællende niveau.

KMS8279

Per Kirkeby: *Uden titel*. 1978

KMS8280

Per Kirkeby: *Dyrehaven i København*. 1977

KMS8281

Per Kirkeby: *Uden titel*. 1978

KMS8282

Per Kirkeby: *Uden titel*. 1978

Op gennem 1970'erne udførte Per Kirkeby en række malerier på eksisterende malerier, såkaldte "overmalinger". Med erhvervelsen af disse værker har museet repræsenteret denne værktype i samlingen med fire fine eksempler. Overmalingen af et eksisterende, ofte kitschet maleri er almindelig kendt i kunsthistorien. Herhjemme har fx Asger Jorn praktiseret denne arbejdsmetode, der på en gang er vrængende provokatorisk og imødekommende. Overmalingerne fungerer som et opgør med traditionen og en punktering af den konventionelle opfattelse af kunstværket som unikt og uantasteligt. Tilsvarende sætter Kirkeby også spørgsmålstegn ved selve kunstnerrollen og indgår i princippet et visuelt og konceptuelt "samarbejde" med den oprindelige kunstner og dennes motiv. Resultatet er en spændstig konstellation af det oprindelige maleri ofte naturalistiske "banale" motiv og Kirkebys abstrakte og ekspressive tilføjelser.

KMS8283

Poul Anker Bech: *Asfaltserenade*. 2002

I Poul Anker Bechs på én gang nyrealistiske og surrealistiske landskabsbilleder er det gennemgående motiv forholdet mellem kultur og natur. Der hersker altid en foruroligende stemning, der antyder, at menneskets indgriben i naturen kan resultere i den totale undergang. Således også i det nyindkøbte værk *Asfaltserenade* fra 2002, hvor en flok asfaltarbejdere er ved at dække endnu et stykke af den frugtbare danske landbrugsjord med dræbende asfalt. Med dette billede er Poul Anker Bech repræsenteret med et typisk og markant værk i museets samling.

KMS8284

Nina Sten-Knudsen: *The Wave*. 2002

KMS8285

Nina Sten-Knudsen: *Museum*. 2002

Nina Sten-Knudsen har i de senere år udviklet sig markant som kunstner. Denne udvikling kulminerede i første omgang med malerierne på hendes udstilling "Landskabet, senere" på Ny Carlsberg Glyptotek i 1999 og senest med de fire store malerier, hun udførte til en separatudstilling i DCA Gallery i New York i efteråret 2002. I tilknytning hertil erhvervede museet to af malerierne, som sammenfatter hendes bestræbelser i de senere år. Maleriet "Museum" viser en masse forskelligartede ting, der er ophobet i et sært, uoverskueligt rum, som kunstneren selv kalder "et komplekst struktureret polyfokalt rum". Billedet sætter fokus på vores oplevelse af omverdenen og gør op med den rumopfattelse, som blev grundlagt i kunsten i renæssancen. Ligeså flertydigt er maleriet "The Wave", hvor et uoverskueligt stort menneskehav bevæger sig som en bølge gennem landskabet, uden at vi ved, hvorfor eller hvor de kommer fra, eller hvor de skal hen.

KMS8286

Kirstine Roepstorff: *Desolation of the Beast*. 2002

Kirstine Roepstorff tilhører en generation af kvindelige kunstnere, der bevidst har integreret teknikker og materialer, der konventionelt har været opfattet som "kvindelige" i hårdtslående, udsagnsbaserede værker, der forener en politisk bevidsthed og populærkulturelle referencer i næsten poetiske konstellationer. *Desolation of the Beast* er et enormt banner sammensyet af forskellige flag, der alle udtrykker en eller anden form for ideologi: nationalitetsflag, flag med revolutionshelten Che Guevara, en dødning på en Harley Davidson-motorcykel osv. Alle udsagn, der er meget maskuline og signalerer en form for gruppetilhørsforhold. Imellem flagene har Roepstorff påtrykt sine egne

Nyherhvervelse: Nina Sten-Knudsen: *Museum*. 2002

statements såsom "your power makes me powerless", eller "your freedom reduces my freedom" – hentydninger til de mere nære og private magtforskydninger mellem mennesker. Derudover "feminiserer" Roepstorff værket ved at bearbejde fladen med broderier, glimmer og perler.

KMS8287

FOS: *Smoking Levels*. 2002

KMS8288

FOS: *Kjole*. 2002

Den danske kunstner FOS har defineret et begreb han kalder MIT, som står for: -marked, information, teknologi. Det er et rummeligt begreb og betyder kort sagt alle de ydre påvirkninger, et moderne menneske får. FOS's værker og projekter er associationer over disse påvirkninger, og han definerer sin kunstneriske praksis som social design. FOS har problematiseret den traditionelle værkopfattelse og skabt værker, der mere har karakter af platforme for andre aktiviteter – fx af social eller politisk karakter. Han er interesseret i kunst, som kombinerer billedkunstens æstetiker og betydninger med en praktisk dimension, som man netop kender fra design – fx tøj, møbler, interiører og plakatkunst. Han har eksperimenteret med åbne, dynamiske værker, der kan anvendes på forskellig måde og i forskellige situationer. Det gælder fx også værket *Kjole*, som faktisk er designet som en kjole, og som har fungeret som sådan (hvilket man

kan se på printet *Smoking Levels*). Imidlertid fungerer kjolen nu som en skulptur – eller rettere de to funktioner eksisterer samtidig som muligheder. Og det er præcis denne samtidighed af flere anvendelses- og aflæsningsmuligheder, som er central i FOS' værk.

KMS8289

Anna Petersen: *En Bretagne-pige ordner planter i drivhuset*. 1884

Anna Petersen tilhører de mindre kendte danske kunstnere fra anden halvdel af 1800-tallet og har ikke tidligere været repræsenteret i Statens Museum for Kunst. Desto mere interessant er det, at museet med dette værk har fået mulighed for at supplere den ældre danske samling med et på flere måder væsentligt værk. Som så mange andre kunstnere søgte Anna Petersen til Frankrig og Paris, hvor hun i 1880'erne var en del af byens skandinaviske kunstnermiljø. Den bretonske landbefolkning hørte til tidens foretrukne motivkredse. Blandt de skandinaviske kunstnere findes der da også flere eksempler på beslægtede motiver, men Anna Petersens version hævder sig smukt blandt mere kendte malerier af finske og svenske naturalister. Kunstneren har med valget af det relativt store format og den majestætiske ro, som præger skildringen af kvindens arbejde, tilført det realistiske hverdagsmotiv en nærmest ceremoniel alvor og betydningsladning.

Nyerhvervelse: Lars Nørgård: *Vidner til en totalløsning*. 2002**KMS8290**

Bertha Wegmann: *Modelstudie*. Ca. 1881
Som kunstner, underviser og forkæmper for kvinders ligeberettigede adgang til uddannelse og karriere, spillede Bertha Wegmann en betydelig rolle i dansk kunst i årtierne frem mod 1900. Alligevel har samlingerne i Statens Museum for Kunst hidtil kun inkluderet et enkelt maleri af Wegmann, et portræt af kunstnerens søster (KMS3390). Med dette modelstudie udført ca. 1881 i Paris tilføjes samlingen ikke bare et fint eksempel på hendes sikre akademiske skoledes figurtegning og motivopfattelse, men også et værk, der viser hendes nære tilknytning til periodens internationale kunstnermiljø. Erhvervelsen ligger således fint i forlængelse af de sidste par års indkøb af modelstudier fra anden halvdel af 1800-tallet, udført af Lorenz Frølich (KMS8241) og Laurits

Tuxen (KMS8266). Ligesom Bertha Wegmanns maleri er begge udført i Paris og udspringer af de danske kunstneres møde med tidens toneangivende europæiske kunst.

KMS8291

Lars Nørgård: *Vidner til en totalløsning*. 2002
Lars Nørgårds maleri har siden debut'en i 1980'erne foregået i en bestandig spænding mellem stringente figurative billeder med litterært indhold og med abstrakte maleriske billeder, hvor figurerne mere eller mindre gemmer sig som opbrudte løsevne former i den store helhed af prægtige farver og store kompositioner. Maleriet *Vidner til en totalløsning* fra 2002 hører til den sidste kategori og udgør et væsentligt supplement til museets eksisterende samling af Lars Nørgård-værker.

KMS8292/1-2

Ole Sparring: *Kaskade*. 2002
Ole Sparrings budskab har bestandig været at gøre opmærksom på civilisationens destruktive indvirkning på naturen og menneskets overlevelssevilkår i en verden truet af forurening, atomvåben og genmanipulation. Værket *Kaskade* fra 2002 komplementerer museets eksisterende samling af Sparring-værker, der bl.a. indeholder hovedværket *Indianernes land*.

KMS8293/1-2

Tonny Hørning: *Brev til Silkeborg*. 1989-1990
Fra slutningen af 1980'erne afspejler Tonny Hørnings værker kunstnerens optagethed af strukturen og stofligheden i naturen, først og fremmest i træet. *Brev fra Silkeborg*, der er inspireret af indtryk fra bedstefaderens skov i Silkeborg og haven i Brønshøj, hører til kunstnerens hovedværker. Her har han eksperimenteret med træet som materiale og arbejdet med naturens vekselvirkning mellem lys og mørke. Herved supplerer værket museets eksisterende samling af nyere og ældre Hørning-værker.

KMS8294

Pia Andersen: *Uden titel*. 1991

KMS8295

Pia Andersen: *Obidos III*. 1994

KMS8296

Pia Andersen: *Jalapa III*. 1996

KMS8297

Pia Andersen: *Paysage XIV*. 1997

Pia Andersen brød for alvor igennem som kunstner i 1990'erne. Efter et længere ophold i Mexico fik hendes farveholdning dybde, og maleriernes stoflighed blev større og mere sanselig. De fire abstrakte værker fra 90'erne viser kunstnerens optagethed af farvernes indre glød, den dybe ultramarin og gul-orange-rødt sat sammen i monokrome farveflader som moderne ikoner. Værkerne forklarer kunstnerens udvikling fra abstraktion hen mod det tydeligt naturinspirerede landskabsmaleri og supplerer museets erhvervelse fra 2002 *La Pascuala*, hvor kunstneren har ladet sig inspirere af udsigten over et stort spansk landskab.

KMS8298

Martin Bigum: *Stool Pigeon*. 2000

I Martin Bigums særegne og meget personlige billedunivers optræder den lille kutteklædte figur Art som en stædigt tilbagevendende personificering af kunsten. De scener, landskaber og situationer, som Art skildres i, er tvetydige og symboladede. Til gengæld er de skildret i et klart aflæseligt

billedsprog, der låner inspiration fra tegneserier, fra anden populærkultur og fra kunsthistoriens klassiske genrer. I *Stool-Pigeon* er stakkels Art indfanget af en gruppe skumle mænd, der ligner fallerede supermænd eller er grotesk muterede med pelsede dyreører, alt imens en klode i kutte ser til med en le i hånden. Som altid i Bigums malerier fornemmer man, at motivet refererer til en mytologisk dimension, men dets specifikke betydning er bevidst uklar og mystisk. Bigum er med dette værk repræsenteret i museets samling med et centralt og karakteristisk maleri.

KMS8299

Annika von Hausswolff: *Uden titel*. 2003

KMS8300

Annika von Hausswolff: *Skeletobjekt*. 2003

KMS8301

Annika von Hausswolff: *Filosofisk stol*. 2003

KMS8302

Annika von Hausswolff: *Stilleben med døde fluer*. 2003

KMS8303

Annika von Hausswolff: *At bære sin dør gennem rummet*. 2003

KMS8304

Annika von Hausswolff: *Mindet om min mors undertøj forvandlet til et flammesikret forhæng*. 2003

Den svenske billedkunstner Annika von Hausswolff har markeret sig internationalt med værker, der formulerer et nyt felt for fotografiet – både indholdsmæssigt og i form af en original kombination af fotos, objekter og rumlige elementer. I de seks værker, som museet har erhvervet, peger Annika von Hausswolff på, at ganske elementære eller dagligdags ting kan indeholde drømme, erindringer og betydninger, som rækker langt ud over selve objektet. Hun vil gerne have os til at opdage, at det ganske nære og uanselige rummer muligheder for nye erkendelser. At vi kan udvide vores erfaring gennem en forstærket oplevelse af den verden, vi befinder os i.

I Annika von Hausswolffs store og ultraskarpe fotografier fremstår en ganske almindelig radiator, en knaldrød persienne foran et vindue eller en sammenfejlet bunke af nullermænd, døde fluer og cigaretskod med en uvant monumentalitet og klarhed. De nære og dagligdags objekter forekommer, paradoksalt nok, pludselig uvirkelige. Som tilhører de en anden verden. Med denne erhvervelse har museet kvalificeret sin samling af samtidskunst med værker af en toneangivende kunstner på den internationale kunstscene lige nu. Værkerne vil desuden fint supplere Annika von Hausswolffs fotografier af danske fotografer, som allerede er i samlingen.

KMS8305

Mari Slaattelid: *Detaljen er et ansigt*. 2003

Den unge norske kunstner Mari Slaattelids værk *Detaljen er et ansigt* hører til en serie af værker, hvor kunstneren har arbejdet med den helt rene maleflade, hvor lys har befriet malefladen for ting og tingens væsen. Hun bruger detaljer fra den norske 1800-talskunstner Lars Hertervig's landskabsmaleri, som hun forstørrelser op på aluminiumsplader, og hun lader fotografens blitzlys totalt opløse motivet, så blot den rene flade fremstår. Lyset er så at sige inde i billedet, og billedet er lyset. Med denne erhvervelse har museet suppleret samlingen af markante internationalt arbejdende nutidskunstnere.

KMS8306

Kirsten Justesen: *Omstændigheder*. 1969

KMS8307

Kirsten Justesen: *Omstændigheder*. 1969

KMS8308

Kirsten Justesen: *Omstændigheder*. 1969

KMS8309

Kirsten Justesen: *Omstændigheder*. 1969

KMS8310

Kirsten Justesen: *Omstændigheder*. 1969

Torsoerne (KMS8306-8309) er afstøbninger af en gipstorso, der igen er en afstøbning af kunstnerens gravide krop. Kirsten Justesen har brugt gipstorsoen i flere sammenhænge omkring 1970 og de følgende år, hvor *Omstændigheder* er de første værker. På hver af de fire maver har hun indstøbt forskellige fragmenter af fx tryksager, familiefotos, plastblomster, gaze og skind, der indskriver den gravide krop i en kønsbevidst, biologisk og social kontekst. Værkerne blev vist første gang på Charlottenborgs Forårsudstilling i 1970. På videoen (KMS8310) dokumenteres afstøbningsprocessen. Med disse værker har Malerisamlingen kvalificeret sin samling af dansk kunst fra slutningen af 1960'erne og 1970'erne, hvor periodens feministiske kunst hidtil ikke har været velrepræsenteret. Inden for den feministiske kunst står Kirsten Justesen som en markant og helt central figur, ikke mindst med disse tidlige værker, der indvarsler en periode i dansk kunst, hvor kvindelige kunstnere for første gang satte dagsordenen på deres egne præmisser.

KMS8311

Ludvig Find: *De døvstummes have*. Paris. 1902

Ludvig Find var foregangsmand for det fornyede studium af fransk impressionisme, som en række danske kunstnere praktiserede i årene umiddelbart efter 1900. Find besøgte Paris for første gang i 1902, og blandt hans værker fra 1902 hører denne udsigt fra kunstnerens logi til de døv-

stummes have ved *Institution des sourds-muets* til de mest bemærkelsesværdige. Det er et hastigt nedfældet øjebliksbillede, som ud over at tilføje et væsentligt element til fortællingen om dansk impressionisme og forbindelsen til fransk kunst også er et vigtigt supplement til museets samling af Ludvig Finds værker. Samlingen består fortrinsvis af tidlige og sene værker samt et førimpressionistisk landskabsmaleri fra 1900.

KMS8312

Jais Nielsen: *Landskab med heste*. 1917

Da museet i 2002 erhvervede Jais Nielsens maleri *Drammen* fra 1917 til Maleri- og Skulptursamlingen, var det for at styrke repræsentationen af hans kunst fra de vigtige år omkring første verdenskrig. Nu er tiltaget fulgt op med endnu en erhvervelse, denne gang *Landskab med heste* fra 1917. Alene i kraft af sit motiv føjer billedet en ny dimension til Jais Nielsen-samlingen, der i øvrigt består af to cirkusbilleder, en storbyscene og en opstilling. Motivet med hestene, der lever i harmonisk sameksistens med en åben og uspolet natur repræsenterer en anden side af Jais Nielsens produktion. Såvel billedets motiv som dets forenkledte formsprog har træk til fælles med den tyske Blaue Reiter-gruppens kunst og kan således også bidrage til at belyse, hvorledes Jais Nielsens kunst relaterer sig til samtidens internationale strømninger.

KMS8313

Wilhelm Freddie: *Dagen D*. 1944

KMS8317

Wilhelm Freddie: *En families genvordigheder*. 1940

KMS8318

Wilhelm Freddie: *Venetiansk portræt*. 1943

Med erhvervelsen af tre væsentlige billeder af Wilhelm Freddie malet i årene 1940-44 er Freddie's repræsentation på Statens Museum for Kunst blevet meget stærkere og mere retvisende. Wilhelm Freddie slog igennem i 1930'erne som en af de mest opsigtsvækkende af tidens unge surrealistiske kunstnere og har i dag status som en af de store klassikere i det 20. århundredes danske kunst. I Maleri- og Skulptursamlingen findes allerede en række værker af Freddie, der fordeler sig i tre hovedblokke, den første og største omfatter den tidlige del af Freddie's kunst fra sidst i 1920'erne og først i 1930'erne og den sidste blok værker fra 1960'erne og 1970'erne. De mellemliggende år fra midt i 1930'erne og frem til 1960, der omfatter den vel nok mest kendte del af Freddie's kunst, har derimod længe været svagt repræsenteret i samlingen. De tre nyerhvervede billeder, der er de første af en gruppe på i alt fem, som købes over to år, er udvalgt således, at de på bedst tænkelige vis kan "fylde hullet ud" og supplere den eksisterende samling. *En families genvordigheder* er et eksempel på

Nyerhvervelse: Wilhelm Freddie: *Venetiansk portræt*. 1943

Nyerhvervelse:
Ambrogio Lorenzetti:
Johannes Døber.
1337-42

det Dali-inspirerede, bløde, kødelige og stærkt illusionistiske udtryk, der kendetegner Freddie's kunst i anden halvdel af 1930'erne. *Venetiansk portræt* og *Dagen D* er fornemme eksempler fra 1940'erne, hvor Freddie ændrede sin stil og begyndte at male i et historisk inspireret formsprog med rødder tilbage i tidligere århundreders europæiske maleri. Begge har karakter af kritisk udsagn om menneskets vilkår i en tid, hvor verdenskrigen rasede i Europa.

KMS8314

Ambrogio Lorenzetti: *Johannes Døber.* 1337-42
At Ambrogio Lorenzetti var en af de mest banebrydende malere på 1300-tallets europæiske kunstscene, var begrundelse nok i sig selv for at erhverve tavlemaleriet med *Johannes Døber*, da den sjældne lejlighed bød sig. Sammen med sin bror Pietro tilhører han en generation af sienesiske kunstnere, der i konkurrence med Firenze formede avantgarden i deres samtids maleri. *Johannes Døber* har på markant vis øget museets sparsomme samling af Italiensk kunst, som fra første halvdel af 1300-tallet kun tæller helgentavlerne med Santa Corona og San Vittorio af Siena (når der ses bort fra deposita). Helgentavlerne var sidefløje på en altertavle opstillet i Sienas Domkirke, som sammen med San Crescenzo-altertavlen, hvorfra *Johannes Døber*en

sandsynligvis stammer, formede den ene halvdel i et ambitiøst udsmykningsprogram til ære for byens skytshelgener.

KMS8315

Werner van den Valckert: *Galathea.* 1619

KMS8316

Werner van den Valckert: *Neptun.* 1619
Werner van den Valckerts malerier *Galathea* og *Neptun* er af særlig interesse for Danmarks nationalgalleri, fordi de menes at være identiske med den 'Triton' og 'Galette', som blev tilbudt Christian IV. Desuden var Werner van den Valckert blandt de fire nederlandske kunstnere, der på kongens bestilling leverede malerier til Bedekammeret på Frederiksborg Slot 1620-21. Alt gik tabt ved branden i 1859, men i museets samling findes værker af to af de andre Bedekammer-malere, Pieter Lastman og Adriaen van Nieulandt. Med nyehvervelserne af Valckert mangler museet kun at erhverve et værk af Jan Pynas for at have alle fire malere repræsenteret.

KMS8319

Ole Vincent Larsen: *Portræt af en skriger.* 1966

KMS8320

Ole Vincent Larsen: *Åndehullerne.* 1967

KMS8321

Ole Vincent Larsen: *Fra hændernes bagside.* 1967

KMS8322

Ole Vincent Larsen: *Puppen.* 1999

I 1960'erne finder Ole Vincent Larsen frem til en ny motivkreds og form. Påvirket af den teknologiske udvikling og dens konsekvenser for individet skabte han en række billeder, som han selv kaldte "robotbilleder". Disse malerier fremstår som universer, hvor mutanter, en slags kloninger mellem maskiner og menneskekroppe, krampagtigt bevæger sig rundt i landskaber eller helt nøgne rum. *Portræt af en skriger*, 1966, og *Fra hændernes bagside*, 1967, er meget fremtrædende eksempler på denne periode i kunstnerens produktion.

Efter "robotbillederne" blev Ole Vincent Larsen orienteret mod en mere ekspressiv malestil. Det er stadig den – ofte fragmenterede – menneskekrop, det landskabelige rum og arkitektoniske elementer, insekter og planter, der interesserer Ole Vincent Larsen. Men farverne er nu intensiveret, og motiverne moduleres op i synlige differentierbare, parallelle penselstrøg. Billederne er meget stemningsmættede og behandler nogle basale grundvilkår for den menneskelige eksistens: død, sygdom, kærlighed, spirende liv, melankoli og humor. Maleriet *Puppen*, 1999, er et meget fortættet og karakteristisk billede fra denne billedverden.

Ole Vincent Larsen, der ikke tidligere var repræsenteret i Malerisamlingen, har med disse erhvervelser fået en mere fyldig og nuanceret repræsentation i museets samlinger.

KMS8323

Bror Hjorth: *Familien.* Ca. 1930

Testamentarisk gave 23.12.2003 fra Lis Stoltenberg

Tegninger, tryk, gouacher, fotos mv.

KKS2003-1

Tilskrevet Carl Gustaf Pilo: *Hyrdescene II*

Tegningen viser en hyrdescene, der er en del af en serie på i alt tre kendte blade, hvoraf det ene befinder sig på Nationalmuseum i Stockholm og det andet på Göteborgs Konstmuseum. Tegningerne er formentlig udført i slutningen af 1730'erne, få år før Pilo tog til Danmark, og de er efter al sandsynlighed tænkt som udkast til en rumdekoration i forbindelse med Pilos virksomhed i Skåne.

Der kendes kun forholdsvis få tegninger fra Pilos hånd; disse tegninger udgør som helhed betragtet et ret heterogent værk, der varierer stærkt både i stil og kvalitet. Tegningen er imidlertid et helstøbt lille værk, som er typisk for rokokoen

intime rum- og figuropfattelse. Selv om tilskrivningen til Pilo er usikker, vil den ikke desto mindre indgå som en ikke uvæsentlig tilføjelse til KKS' meget lille samling af hans tegninger, samtidig med at den vil tilføre Pilo-forskningen yderligere en dimension, netop i kraft af tilskrivningsproblematikken samt dateringen tidligt i Pilos værk, hvor han endnu ikke havde fundet sin endelige bestemmelse som portrætmaler.

KKS2003-2/15

Wilhelm Freddie: Otte tegninger og seks litografier. 1926-92
Med de otte tegninger og seks litografier er den i forvejen udsøgte repræsentation af Wilhelm Freddie som tegner og grafiker udbygget, dels med et meget tidligt selvportræt af kunstneren som ungt menneske i 1926, dels med en række tegninger i blyant, sortkridt og pastel fra 1980'erne og begyndelsen af 1990'erne. De viser en stadig potent kunstner, der mestrer en nærmest klassisk tegnekunst jævnsides en stort formet enkelhed og økonomisering med de tekniske midler. Den grafiske repræsentation er beriget med to litografier i sort og hvidt, som den unge Freddie udførte på Grafisk Skole i 1930, dvs. før surrealismen begyndte at præge hans verdensopfattelse og billedform. Desuden med et prøvetryk uden tekst til plakaten for kunstnerens udstilling på Henie-Onstad Kunstsenter i 1974, to farvelitografier fra 1988 og en fra 1990, der alle er udført under kunstnerens årligt tilbagevendende ophold i Vence og repræsenterer hans sene, foranklede figurstil.

KKS2003-16/20

Per Kirkeby: 2 Digte / 2 Gedichte. 4 træsnit / 4 Holzschnitte. 1991. (Kirkeby bei Kleinheinrich 1). Træsnit; Maletid / Malzeit. 4 grafiske arbejder / 4 graphische Arbeiten. 1992. (Kirkeby bei Kleinheinrich 2). Litografi, zinkografi; Meget senere / Viel später. 4 grafiske arbejder / 4 graphische Arbeiten. 1993. (Kirkeby bei Kleinheinrich 3). Træsnit, fotografi, litografi, zinkografi; Nu står malerne op / Nun stehen die Maler auf. 4 træsnit / 4 Holzschnitte. 1995. (Kirkeby bei Kleinheinrich 4). Træsnit; Billedernes titler / die titel der bilder. 2001. Litografi

Bøgerne er tyske førsteudgaver af danske Kirkeby-publikationer, forsynet med originalgrafiske arbejder. De indgår i den betydelige samling af bøger med originalgrafik af danske og udenlandske kunstnere i Kobberstiksamlingen

KKS2003-21

Sarah Lucas: *Selvportrætter.* (1990-98) 1999.

Serie på 12 farvefotografier

Sammen med blandt andre Damien Hirst hører Sarah Lucas til de mest fremtrædende kunstnere fra 90'ernes skelsæt-

tende og omdiskuterede tiår i engelsk kunst, da London pludselig blev et internationalt kunstcentrum, som satte nye rekorder for kunstnerisk udfoldelse til stor forargelse for det engelske establishment.

Sarah Lucas omskriver mainstream-kulturens billeder i et direkte og konfronterende sprog, der ofte udløser latter og er fuld af rå energi, kærlighed, vrede og ambivalens. Identitetstematikken snor sig som en rød tråd gennem det meste af hendes produktion, der sætter en kønnet eksistens i spil på en både subtil og bogstavelig måde. Seriens 12 fotografier er genbrug af en række selvportrætter, som enkeltvis er blevet produceret i forbindelse med andre værker, for det meste skulpturer. Men tilsammen danner de en helhed, der retrospektivt udpeger nogle af de emner, hun har taget fat i som sex, død, rygning, tvekønhed, mad, modernitet m.m., det hele centreret omkring subjekt og identitet, som hun i denne serie har eksponeret i selvportrættets form.

Erhvervelsen af Sarah Lucas' markante værk er oplagt, da det udbygger den repræsentation af selvportrætter fra 1990'erne, som allerede findes i KKS, nemlig af Claus Carstensen, Marianne Grønnow og Elke Krystufek.

KKS2003-22

Lars Nørgård: 119 tegninger

KKS har med denne erhvervelse suppleret og nuanceret museets repræsentation af grafik og tegninger af Lars Nørgård. Samlingen dækker forskellige perioder af kunstnerens produktion fra 1980'erne til begyndelsen af 1990'erne og omfatter abstrakte kompositioner såvel som det rent figurative. De erhvervede værker hører til sidstnævnte kategori, hvor Nørgård, tro mod sin humoristiske figurstil, i 119 tegninger udfolder et absurd univers af allehånde tænkelige og utænkelige figursammenstød, der synes at have deres egen bagvendte logik i et endeløst spil af meningsløshed.

KKS2003-23/29

Aksel Jørgensen: Syv illustrationer til bl.a. Chr. Engelstoft's føljeton *Svig og List* i tidsskriftet *Gnisten*, København, 1908-1909.

Disse syv tidlige tegninger stammer alle fra det første årti af forrige århundrede, som udgør en af kunstnerens mest frodige og spændende perioder. Han opsøgte sine motiver i forstaden, på gader og stræder, værtshuse og dansebuler og blandt prostituerede. Hvad han så, gengav han som oftest i tilsyneladende hastigt nedfældede, ekspressive øjebliksbilleder. Således også her, hvor hans sociale indignation kommer heftigt til udtryk i skildringen af samfundets bæreme.

Aksel Jørgensens tegninger af det københavnske proletariats nedslidte og triste individer ikke alene supplerer, men beriger også i høj grad den allerede eksisterende fine samling af kunstnerens arbejder på papir.

KKS2003-30

Bjørn Nørgaard: *I de dage Paven kom til Damaskus*. 2002 Grafisk mappe med 14 farvekobbertryk

Bjørn Nørgaard blev som en af de markante profiler i 1960'ernes nybrud efter en retrospektiv udstilling i Kobberstiksamlingen i 1981 meget fint repræsenteret i samlingen med tegninger og grafiske blade helt tilbage i Eks-skoletiden ved tressernes midte. Ved årtiets slutning udnyttede kunstneren med guldmedaljeprojektet til Kunstakademiets konkurrence i 1969 den industrielle offsetteknik i over 3000 farvetryk, hvor han arbejdede med fotos, tekst og tegning direkte på trykfilmen. Den nye mappe refererer i brugen af fotobaserede billedlag og i farveholdning til dette bemærkelsesværdige projekt, ligesom den knytter an til Bjørn Nørgaards første forsøg med traditionel ætseteknik i 1964/65. Det tekniske niveau er højt og forener de traditionsrige teknikker fotogravure, stregætning og akvatinte i komplicerede farvetryk. Hvor guldmedaljeprojektet viser kunstneren som uregerlig dissident, bekræfter mappen hans tilknytning til den grafiske tradition.

KKS2003-31

Jean François Millet: *En gård mellem træer, Vichy*. 1866-68 Tegningen er udført under et af Millets tre sommerophold i landsbyen Vichy i årene 1866-68. På grund af sin medfølgende hustrus sygdom var hans egen tid knap, og værkerne fra denne periode er derfor få. Men den række naturstudier og mere gennearbejdede tegninger med motiver fra selve landsbyen og fra ture i det omkringliggende landskab, som Millet bragte med sig hjem, indvarsler hans sene periode, hvor han lagde sine intime skildringer af bøndernes liv i landskabet bag sig til fordel for det rene landskab. Den lille tegning er nedfældet foran motivet og supplerer således en større landskabstegning, der allerede findes i Kobberstiksamlingen. Motivets er også her et landskab uden figurer, som Millet ligeledes har skitseret foran motivet med blyant og derefter gennearbejdet, muligvis efter at kunstneren er vendt tilbage til sit logi. De to tegninger viser således forskellige aspekter af hans arbejdsmetode, dels den direkte registrering af et motivs nødvendige karakteristika, dels den mere gennearbejdede studie efter naturen, der imidlertid er artikuleret med stilistiske referencer til tysk 1500-tals landskabskunst.

KKS2003-32/34

John Kørner: *Uden titel*. 2003

Tre tegninger og

Serie på fem raderinger: *Til Dig, Bioland, Weekend, Festival, Kampen fortsætter*. 2001

KKS2003-43

Kasper Bonnén: *Uden titel*. 2002

Serie på 12 fototegninger.

Hvor David Shrigley er neo-figurativ, falder Bonnén og Kørner ind under kategorien neo-ekspressiv, hvis det ellers overhovedet giver mening at tale om en kunstners værk i reducerende stiltermer. 1990'ernes konceptbaserede arbejde med video-, foto- og installationskunst er imidlertid for nogle kunstneres vedkommende blevet afløst af en tilbagevenden til det ekspressive maleri, som også 1980'ernes kunstnere excellerede i. Bonnén og Kørner er vidt forskellige, trods det samme udgangspunkt i arbejdet med billedets mulighed og effekt. For Kørner er det de eksplosive og dynamiske spændinger mellem farvefelter, der tæller; for Bonnén handler det om rummet, der multiplicerer sig i rum på rum på kryds og tværs af hinanden. Fælles for dem begge er dog en holden fast ved interaktionen mellem figuration og abstraktion. De tre store tegninger og grafikværket af Kørner samt fotoserien af Bonnén vil sammen med Tal R's tegninger og store collage, som allerede er erhvervet af KKS, danne et godt udgangspunkt for museets repræsentation af de tre kunstnere, som er de mest fremtrædende eksponenter for senhalvfemsernes ekspressive og mentale billeder af den fysiske virkelighed.

KKS2003-36

Lucian Freud: *Mandlig model, liggende på sofa*. 1985.

KKS har enkelte grafiske værker af to af London-skolens velkendte kunstnere, nemlig Frank Aurbach og Leon Kossoff. Det har derfor været nærliggende at komplettere samlingen med en erhvervelse af et tryk af Lucian Freud, som er en af de betydeligste engelske kunstnere overhovedet. *Mandlig model, liggende på en sofa* er fra 1980'erne – en periode, hvor Freud igen begyndte at arbejde intensivt med det grafiske medium. Med kunstnerens sædvanlige uklassiske beskæring af motivet og den ugenerte beskrivelse af detaljen vidner bladet om hans suveræne beherskelse af det grafiske udtryk, hvor enkelthederne udpensles, men uden at det sker på bekostning af den tonale helhedseffekt. Motivets findes også i maleri, en metode Freud jævnligt benytter sig af. Det ene er imidlertid ikke en gentagelse af det andet – værkerne står som selvstændige manifestationer, på lige fod med hinanden.

KKS2003-37/38

Hans Meyer Petersen: Tre offsetlitografier og seks akvatinter. 2001-2002.

Som så ofte før indgår bladene i en seriel sammenhæng. De tre meget store litografier i fem farver, der af tryk-tekniske grunde er fremstillet i Paris (Arts-Litho, januar 2002), kan og skal med rette betragtes som et triptykon. Med bladenes fordeling af skytung, truende uvejrstemning og et befriende, ressende lys hører de uløseligt sammen i et drama om død og liv.

I de seks ligeledes serielt sammenhængende farveakvatinter brydes lysets og mørkets kræfter også, men selv om der formelt er flere mindelser om litografierne, er de alligevel meget anderledes med deres afdæmpede hvide, gule, grå og blå nuancer over for en transparent eller bælgmørk sort farve. Det hele er suverænt gennemført – med stor kunstnerisk autoritet. Og meget smukt.

Også i dette tilfælde er trykningen foretaget uden for landets grænser: i Colmar (Rémy Buccioli, 2001).

KKS2003-39/42

David Shrigley: *Black snowman*. 1997

The Lord moves in mysterious ways. 1998

X-Ray. 2002

Teeth. 2002

I 1999 erhvervede KKS en lille håndfuld tegninger af denne unge engelske kunstner, som uden de store armbevægelser er brudt igennem på den internationale kunstscene med sine stille, melankolske og absurd-humoristiske tegninger. Men han mestrer ikke blot tegningens svære kunst på sin egen undergravende måde, i samme ånd producerer han også små objekter og skulpturer, samtidig med at han parallelt beskæftiger sig med fotografi. KKS har længe haft et ønske om at supplere med nogle af hans fotografier, som på en stringent og ofte ukompliceret måde fjører nye overvejelser til det skæve univers, han opererer med, hvor han bryder med en konform tænkning ved konsekvent at vende tingene på hovedet – om han så skal sætte sig op mod naturens lov og orden, så får selv nagelfaste kendsgerninger en tur i vridemaskinen. Hans hjerte banker varmt for menneskeheden, det kan der ikke herske tvivl om, og netop derfor punkterer han gang på gang med sine paradokser vores frygt for og lyst til livet.

KKS2003-44

Margrete Sørensen: *Årskalender*. 2003. Serie på 12 tegninger

Margrete Sørensens formsprog har altid været præget af en karakteristisk nøgternhed, og de 12 tegninger er ingen

undtagelse, heller ikke når det gælder kunstnerens arbejde med geometriske grundformer og deres gentagelser, kombineret med en sporadisk opløsning af figurer, der tenderer mod det maleriske i en ellers stram komposition. Serien er tænkt installatorisk, idet hvert enkelt værk, indrammet og i højformat, hænger skråt ud fra væggen som en del af en totalinstallation, der både spiller på tegningernes falde- og rumvirkning samt på deres objekt karakter.

Margrete Sørensen er repræsenteret med flere ældre værker i Kobberstiksamlingen, og erhvervelsen dokumenterer således kunstnerens udvikling inden for de sidste ti år.

KKS2003-45 og 2003-47/50

Nils Erik Gjerdevik. *Uden titel*. 2002. Fem tegninger
Gjerdeviks malerier og tegninger hører til den art, der ikke umiddelbart kræver forklaringer. De er til stede i rummet som noget i sig selv – som energikilder, der insisterer på deres egen berettigelse. De er, hvad de er: form/flade/rum/farve. Mønstre, repetitioner og subtile brud. Gjerdeviks strukturer er resultatet af årelange forhandlinger med modernismen om dens utallige og stærkt divergerende modeller for abstrakt repræsentation, som han på forskellige måder sammenkoder i sine billeder på tværs af, hvad man kunne kalde god stilistisk tone. Som en ægte eklektisk kunstner er det lykkedes ham at opdyrke en stil, der umiskendeligt er han egen.

Af Gjerdeviks værker findes der kun enkelte grafiske blade i KKS. Med erhvervelsen af disse tegninger har KKS styrket repræsentationen af en af de væsentligste abstrakte kunstnere i yngre dansk kunst.

KKS2003-46

Kirsten Justesen: *Omstændigheder*. 1973/2002. 19 sort-hvide fotografier.
Den foreliggende version af *Omstændigheder* er udvalgt på grundlag af ca. 100 sort-hvide fotografier, som er udført i 1973, men som først for nylig er blevet præsenteret for offentligheden. Serien må betegnes som et hovedværk ikke blot i Kirsten Justesens egen produktion, men også i 1970'ernes feministiske kunst som helhed. Den er tidstypisk for periodens feministiske selvforståelse, men samtidig peger den frem mod 1980'ernes og 1990'ernes poststrukturalistiske diskussion og forestillinger om krop, køn og feminitet, hvilket løfter værket ud af sin egen tid og placerer det solidt midt i nutidens livlige kønsdiskurs.
KKS har en række af Kirsten Justesens centrale værker fra 1970'erne, og erhvervelsen af de nyopdukkede fotos både kompletterer og perspektiverer museets samling fra denne periode.

KKS2003-51/55

Finn Mickelborg: Fem tegninger 1991 og 2001
Den ældste af de fem store tegninger, en akrylgouache i højformat, er skabt ved hjælp af en uigennemsigtig sort farve og grå-, hvid- og gullige farvetoner, som tilsammen danner en række skarpe og bløde former, snart lukkede, snart transparente, i et sært illusionistisk billede af højreliefagtig karakter.

De fire andre tegninger er alle fra 2001 og i tværformat. I to af dem, udført med kul, optræder skævvinklede firkanter, der ligger forskudt i forskellige planer, omkranset af et fletværk af rytmisk snoet, organisk natur.

De to andre tegninger, begge akrylgouacher, er såkaldte "modeller", forarbejder til malerier, det ene (af en løbende nøgen mand) vist på Ny Abstraktions udstilling på Arken i 2001-2002, det andet på Grønningen i 2002. I det sidste, hvis billedflade gennembrydes af tre vandrette bånd, blændes og forvirres øjet af lyset fra en centralt placeret solfigur, som partielt opløser båndenes struktur. I deres forløb mod billedets sider til- og aftager båndenes hvidhed i samspil med den underliggende sorte farve og de grålige farvetoner. Med andre ord: en videreførelse af kunstnerens minimalistiske "sporbilleder" fra 1980'erne.

KKS2003-56/58

Peter Neuchs: *"Six Months ... and"*. 2003. Tre akvareller
Peter Neuchs har været fremme på kunstscenen siden begyndelsen af 1990'erne, hvor han var en af drivkræfterne bag det kunstnerdrevne udstillingssted Baghuset. I 1994 modtog han Michaelsens Tegnerlegat, og i den anledning købte KKS flere af hans tegninger og tryk.
Indtil for nylig har han arbejdet med fragmentet i en neofigurativ stil, der både i tegninger og tryk har haft detaljen og en lineær stregføring som det bærende udtryk. Han har imidlertid foretaget et radikalt stilskeft i en række akvareller, hvor han er begyndt at dyrke et slags valørmaleri i en dunkel og til tider nærmest syret kolorit med kvindekroppen og genstande i et rum som altdominerende motiver. Billederne er båret af en egen skønhed og er så anderledes end de tidligere værker i Neuchs' produktion, at det har givet god mening at udbygge KKS' lille Neuchs-samling med disse nye billeder.

KKS2003-59/60

Robert Jacobsen: To penseltegninger. 1948 og 1949
De to tegninger refererer til en væsentlig kunsthistorisk kontekst og er suveræne vidnesbyrd om Jacobsens udvikling af sit konkrete formsprog i efterkrigsårenes Paris. Det var i den periode, kunstneren udviklede sine "tegninger i

jern", de sortmalede, spinkle konstruktioner. Samtidig med Jacobsen begyndte Richard Mortensen for alvor, fra foråret 1948, at dyrke tuschpenseletegningen. Såvel Mortensens som Jacobsens tegninger må ses i sammenhæng med en almen dyrkelse ved 1940'ernes slutning af penseletegningens gestiske og rumdannende muligheder.
Kobberstiksamlingen har ikke tidligere kunnet vise eksempler på denne side af Jacobsens praksis.

KKS2003-61

Peter Carlsen: *Den eneste ene*. 2003. Litografi
Den Danske Radeerforenings medlemsudgivelse 2003.

KKS2003-62/72

Ole Sparring: Skitser til "Kaskade". 2002. 11 tegninger
Gave fra kunstneren i forbindelse med KMS' erhvervelse af maleriet "Kaskade", KMS 8292.

KKS2002-73/85

Wilhelm Freddie: 16 tegninger og akvareller samt to skitsebøger. Ca. 1928-93

Ligesom det ovenfor nævnte Freddie-køb (KKS2003-2/15) er dette udvalg foretaget med henblik på udbygningen af den repræsentation af kunstneren som tegner og grafiker, der blev grundlagt efter den retrospektive udstilling i Kobberstiksamlingen i 1972.

Blandt de nye erhvervelser er der karakteristiske eksempler på Freddie's tidlige år, før den surrealistiske påvirkning sætter ind. Skitsebogen fra Nordsjælland indeholder en række landskabsstudier udført i en tegnestil, der bringer tanker hen på de sene guldaldertegneres spinkle streg.
Tegningerne refererer til en række små naturalistiske landskaber i olie på lærred fra samme tid, der overraskende lægger sig ind som et helle i Freddie's surrealistiske periode. Syv kostumeskitser er blevet til i forbindelse med kunstnerens arbejde med scenografien til balletten *Kærlighedens triumf*, der blev opført på Helsingør Teater i 1940. Fem kul- og pasteltegninger fra Freddie's sidste år afrunder repræsentationen, der ikke hidtil har kunnet opvise eksempler på denne del af kunstnerens værk.

Museumsinspektør Eva de la Fuente Pedersen ved nyerhvervelsen
Johannes Døber (1337-42) af Ambrogio Lorenzetti.

BILAG 3: OVERSIGT OVER FORSKNINGSPROJEKTER I 2003

AFSLUTTEDE PROJEKTER

C.W. Eckersberg

Som led i forberedelsen af en udstilling af et udvalg af Eckersbergs malerier på National Gallery of Art i Washington i 2003-04 blev der foretaget en undersøgelse af en række centrale værker af kunstneren med henblik på at opsummere og udbygge de seneste tyve års forskning. Særlig vægt er lagt på Eckersbergs indførelse af friluftsmaleri i dansk kunst. Undersøgelsens resultater er publiceret i udstillingens katalog.

Undersøgelse af de danske guldaldermaleres landskabsmalerier fra Italien i perioden 1830-1850

En undersøgelse af de dansk guldaldermaleres landskabsmalerier fra Italien med henblik på at klarlægge, hvilken betydning de italienske motiver havde for de danske malere, sammenlignet med de øvrige motivkredse, landskabsmalerne dyrkede. Undersøgelsens resultater er publiceret i Statens Museum for Kunst Journal.

Kunstakademiets historie 1754-2004, specielt 1850-1950

Undersøgelser af Kunstakademiets betydning for dansk kunst i perioderne 1850-1900 og 1900-1954 med henblik på at belyse Akademiets skiftende profil og placering i dansk kunsthistorie og betragte det af Akademiet promoverede kunstsyn i relation til den samtidige bevidstheds- og mentalitetshistorie. Undersøgelsesresultater vil blive publiceret i to artikler i det kommende 3-bindsværk om Akademiets historie 1754-2004.

Rabulist-reden. De danske nabiers atelierfællesskab i København.

En mindre undersøgelse af betydningen af et beskeden kunstneratelier i København, som i begyndelsen af 1890'erne var arnested for noget af den mest radikale europæiske kunst, med deltagelse af først Mogens Ballin (1871-1914) og Gad Frederik Clement (1867-1933), senere Ludvig Find (1869-1945). Kunstnerens rolle som formidler af syntetismen og deres placering i periodens danske kunst var emnet for undersøgelsen. Forskningsresultaterne forventes publiceret i antologien *Ånden i 1890'erne* (red. Henrik Wivel) i 2004.

Vilhelm Hammershøi og 1890'ernes åndelighed

En undersøgelse og diskussion af Vilhelm Hammershøis maleri 'Skt. Petri Kirke' ud fra spørgsmålet om åndelighed omkring 1900. Forskningsresultaterne forventes publiceret i antologien *Ånden i 1890'erne* (red. Henrik Wivel) i 2004.

Den danske abstrakt-surrealistiske kunst

Studier i tilblivelsen af dansk abstrakt-surrealistisk kunst i de tidlige 1930'ere med særlig henblik på Ejler Billes skulpturer. Forskningsresultaterne er publiceret i Statens Museum for Kunst Journal 2002, som udkom efteråret 2003.

Etablering af kronologi og identificering af Richard Mortensens efterladte, manuskripter, andre dokumenter og fotos

Arkivet er offentligt tilgængeligt og skal danne grundlag for fremtidig intern og ekstern forskning i Richard Mortensen.

En allegori af Peter Land: The Children's Unit I-II

En undersøgelse af et hovedværk af Peter Land med udgangspunkt i allegorien som fremstillingsmåde. Analysen omfatter en sammenligning med outsider-kunstneren Henry Darger samt undersøger det reelles betydning i forhold til udsagn og udsigelse. Forskningsresultaterne forventes publiceret i Statens Museum for Kunst Journal.

IGANGVÆRENDE PROJEKTER

Ph.d.-projekter

The fine art of displaying a history of art: Installing and cataloguing art in Denmark from c. 1760 to 1900.

Projektet er et ph.d.-forskningsprojekt og resulterer bl.a. i udgivelsen af en række artikler. Projektet afsluttes med en ph.d.-afhandling februar 2004.

Øvrige forskningsprojekter

To sidefløje med Skt. Viktor og Skt. Corona fra Siena domkirkes Skt. Viktor altertavle

I forbindelse med konservering på Londons National Galleries konserveringsafdeling gennemføres teknologiske undersøgelser af malegrund, undertegning, farvelag og forgyldning med henblik på at placere dem i en teknologihistorisk og kunsthistorisk sammenhæng, herunder særlig den sienesiske maletradition. Sideløbende vil der blive iværksat en kunsthistorisk undersøgelse, hvis problemstillinger vil fokusere på tilskrivningen til Mesteren for Palazzo Venezia-

Madonnaen og den kontekst, som altertavlen indgik i. Resultaterne af konserveringen og den teknologihistoriske og kunsthistoriske forskning vil blive præsenteret som en særphængning i den permanente udstilling. På lang sigt vil undersøgelserne være indledningen til en konserverings- og forskningsmæssig indsats for museets samling af italiensk kunst fra 1300-tallet.

Vandmærker i Fra Bartolommeos tegninger

En undersøgelse af vandmærkerne i Fra Bartolommeos tegninger med et tilhørende katalog og gengivelser af røntgenoptagelser af samtlige vandmærker i Fra Bartolommeos tegninger i samarbejde med Harry van Hughten, Bert Meijer og medlemmer af den internationale vandmærkekommission. Optagelserne er foretaget af Harry van Hughten, Amsterdam, og katalogiseringen foretages efter formatet i databasen over vandmærker i inkunabler trykt i Nederlandene, brugt af det Kgl. Bibliotek i Haag. Resultaterne forventes udgivet som første bind i en skrifterække udgivet af det Nederlandske kunsthistoriske Institut i Firenze.

Cornelius Norbertus Gijbrecht og Det Kongelige Kunstakademi

I forbindelse med en allerede gennemført nyophængning og et forestående skilteprojekt, som skal realiseres i samarbejde med Formidlingsafdelingen, foretages en undersøgelse af trompe l'oeil maleriets funktion og betydning i Frederik III og Christian Vs Kunstakademi med udgangspunkt i de bevarede inventarier. Resultatet af undersøgelsen vil blive præsenteret ved et forskermøde om 1600- og 1700-tallets kunstsamlinger og forventes publiceret i tidskriftet 'Nordisk Museologi'.

Napolitanske tegninger på museet

Videreførelse af forskningen inden for museets samling af napolitanske tegninger med henblik på udarbejdelse af ræsonneret katalog. Under delvis deltagelse af Joachim Meyer, Davids Samling.

Rembrandt/ikke-Rembrandt forskningsprojekt

Forskningsprojektet søger at indkredse, hvorvidt de malerier på SMK, der hidtil har været tilskrevet Rembrandt, stadig bør tilskrives mesteren, eller om dele af dem bør tilskrives kunstnere fra hans kreds. Baggrunden for projektet er, at internationale forskere navnlig gennem de seneste årtier har udtrykt tvivl om værkernes autenticitet. Ud over de kunsthistoriske undersøgelser er forskningen baseret på tekniske undersøgelser af værkerne, der udføres i nært samarbejde med museets Bevaringsafdeling.

Forskningsprojektet er knyttet til udstillingsprojektet *Rembrandt og hans kreds*, der forventes at blive vist i foråret 2006.

Tegninger udført af Rembrandt-kredsens kunstnere

En videreførelse af det igangværende studium (reflekteret dataindsamling og videnskabelig bearbejdelse) af tegninger i Kobberstiksamlingen udført af kunstnere fra kredsen omkring Rembrandt med henblik på en publikation i forbindelse med det ræsonnerede katalog *Tegninger af Rembrandt og andre hollandske kunstnere fra det 17. århundrede i Den Kongelige Kobberstiksamling*, Statens Museum for Kunst, København, 1996.

Forskning i proveniensen for museets samling af ældre udenlandske tegninger

Proveniensenforskning – og skærpet kontrol af allerede sikrede provenienser – af alle de tegninger, der er valgt eller bliver valgt i periodens løb til de tre igangværende ræsonnerede kataloger over Kobberstiksamlingens bestand af henholdsvis genuesiske, napolitanske og romerske tegninger ved Forskningscenter for Tegnekunst. I denne forbindelse udarbejdelse af fortegnelse over – og introduktion til – Lorenz Spenglers samling af tegninger, der ved færdiggørelsen i hvert fald tænkes tilgængeliggjort under "KKS" på det interne netværk. Sideløbende hermed fortsat forskning i den del af den ældre udenlandske tegningsbestand, hvis proveniens ikke er klarlagt, samt etablering af elektroniske fortegnelser over den kendte del af rækken af særsamlinger inden for dette område.

450 års dansk grafik

En undersøgelse af de seneste 450 års danske grafik med henblik på en udstilling i 2005 af danske grafiske arbejder i Kobberstiksamlingen som led i markeringen af 250-året for Det Kongelige Danske Kunstakademis oprettelse.

Enevælde og oplysning i 1700-tallets billedkunst i Danmark

Med udgangspunkt i kunstnere med tilknytning til Det Kgl. Kunstakademi i 1700-tallets anden halvdel foretages undersøgelser af udvalgte værker og værkgrupper, heriblandt C.G. Pilos portrætmaleri og N.A. Abildgaards billedserier, f.eks. de malede forlæg til J.F. Clemens' illustrationer til 1789-udgaven af Ludvig Holbergs "Niels Klims underjordiske Reise". Undersøgelserne inddrager værker inden for andre genrer og medier, heriblandt tegninger og kobberstik. Undersøgelserne foretages endvidere i lyset af de senere års intensive forskning i Abildgaard.

Turner og Constable og det samtidige europæiske landskabsmaleri

Forberedende undersøgelse af den arbejds metode, de engelske malere Turner og Constable lagde for dagen i deres studier og malerier – set i lyset af det samtidige europæiske landskabsmaleri. Undersøgelsen indgår i et større forskningsprojekt, der vil blive gennemført i samarbejde med Tate Gallery i London og munder ud i udstillingen *Turner og tidens natursyn*, der vises på museet i 2004-05.

Carl Blochs genre- og historiemalerier i relation til såvel 1800-tallets genrehistoriske som mentalitetshistoriske udvikling.

Med udgangspunkt i værker af den danske maler Carl Bloch (1834-1890) blev det undersøgt, hvordan et i dansk kunsthistorie både forkæret og udkældt oeuvre kan yde et væsentligt bidrag til forståelsen af en tid, hvor normer, værdier og menneskesyn var i opbrud. Forskningsresultaterne blev præsenteret på en international kunsthistorisk konference på Louisiana Museum for Moderne Kunst, Humlebæk og forventes publiceret på engelsk i 2004.

L.A. Ring – retrospektiv

Fortsatte undersøgelser omkring værkudvalg og relevante temaer for museets kommende udstilling med L.A. Ring (efteråret 2005).

Dada i Danmark

En undersøgelse af "dadaistisk" billedkunst i Danmark. Undersøgelsen opsamler og videreudvikler resultater af udstillingen *Avantgarde i dansk og europæisk kunst 1909-1919*, der blev vist i efteråret 2002. Resultatet af undersøgelsen forventes publiceret i Statens Museum for Kunst Journal.

Den danske abstrakt-surrealistiske kunst

Studier i tilblivelsen af dansk abstrakt-surrealistisk kunst i de tidlige 1930'ere med særligt henblik på Sonja Ferlovs skulptur *To levende væsner* fra 1935.

1960/1970'erne i dansk kunst

Indledende undersøgelser med henblik på udarbejdelse af et koncept for en udstilling over emnet. Hvis museets ledelse beslutter at gennemføre udstillingen, vil undersøgelsen fortsætte med henblik på bl.a. værkudvalg og videreudvikling af koncept.

Samtidskunst i x-rummet

Forberedelse og tilrettelæggelse af projekter i x-rummet, hvor der sættes fokus på samtidskunsten med kunstprojekter af yngre danske og internationale kunstnere.

Dansk og international samtidskunst

Undersøgelser inden for den danske og internationale samtidskunst, med henblik på dels en artikel om Annika von Hausswolff til udstillingskatalog i forbindelse med retrospektiv udstilling på Bohusläns Konstmuseum, Sverige (udgives april 2004) dels en artikel om den danske og internationale samtidskunsts brug af politiske budskaber som et æstetisk greb.

Lærredsreaktioner ved fugtpåvirkning

Undersøgelse af muligheden for at forudsige dimensionsændringer ved befugtning af malerilærreder. Der fokuseres særlig på lærreder fra ca. 1850 til 1900, da malerier fra denne periode ofte udviser iøjnefaldende krympninger ved fugtpåvirkning. Forskningsprojektet sker i samarbejde med Konservatorskolen. En artikel ventes publiceret i internationalt regi i 2005.

Matisse-konserveringsprojekt

Forskningsprojekt omkring bevaringen af malerierne af Henri Matisse og hans samtidige franske kolleger. En række værker undersøges bl.a. under mikroskop og med ultraviolet og infrarøde stråler og røntgenfotoferes. Projektet forventes publiceret i 2005.

BILAG 4: LISTE OVER MUSEETS UDGIVELSER I 2003

Store udstillingskataloger

Impressionismen og Norden (312 sider) dansk og engelsk, i samarbejde med Nationalmuseum, Stockholm

Carl-Henning Pedersen (336 sider) dansk, i samarbejde med Forlaget Bjerggaard

Små udstillingskataloger

x-rummet, Annika von Hausswolff: *Room for Increased Consciousness of the Parallel Day* (48 sider) dansk og engelsk

x-rummet, Nils-Erik Gjerdevik: *Nils Erik Gjerdevik* (48 sider inkl. en cd-rom med optagelser fra udstillingen) dansk og engelsk

Ræsonnerede kataloger

Der blev ikke udgivet ræsonnerede kataloger i 2003.

Årsskrift

Statens Museum for Kunst *Journal 2002*, vol. 6 (176 sider), engelsk

Bestandskataloger

Der blev ikke udgivet bestandskataloger i 2003.

Blade og magasiner

indblik nr. 23: *Impressionismen og Norden* (4 sider), dansk
indblik nr. 24: *Carl-Henning Pedersen. Et livsværk* (4 sider), dansk

Sans & Samling nr. 7-9 (32 sider), dansk

Andet formidlingsmateriale

Guide til udstillingen *Impressionismen og Norden* (64 sider) dansk og engelsk. Målgruppe: Bredt publikum

Guide til udstillingen *Carl-Henning Pedersen. Et livsværk* (64 sider) dansk og engelsk. Målgruppe: Bredt publikum

Inspirationsblad til billedkunstlærere om Carl-Henning Pedersen (2 sider) dansk. Målgruppe: Bredt publikum

Undervisningsmateriale på museets hjemmeside om Annika von Hausswolffs udstilling i x-rummet, dansk. Målgruppe: Gymnasiet, HF og VUC

CD-rom om Nils-Erik Gjerdeviks udstilling i x-rummet, dansk. Målgruppe: Gymnasiet, HF og VUC

Introduktionsvideo til udstillingen *Impressionismen og Norden* dansk – Målgruppe: Bredt publikum

Introduktionsvideo til udstillingen *Carl-Henning Pedersen. Et livsværk* dansk – Målgruppe: Bredt publikum

Folder til udstillingen *Centralitalienske tegninger – 3-fløjet*, dansk, italiensk og engelsk. Målgruppe: Bredt publikum

Webudstilling

Præsentation af udstillingen *Impressionismen og Norden*, dansk og engelsk

BILAG 5: LISTE OVER ARTIKLER, BØGER MV. AF MUSEETS FORSKERE UDGIVET UDEN FOR MUSEETS REGI I 2003

UDENLANDSKE

Videnskabelige artikler i bøger

Eva de la Fuente Pedersen: 'Retorikken og det narrative. En barokaltertavle fra Lorentz Jørgensens værksted' i: *Bild och Berättelse: Föredrag framlagda vid det 17. nordiska symposiet för ikonografisk forskning*, Kaksberta, Finland 19-24 september 2000. Red. Helena Edgren og Marianne Roos, Åbo 2003 s. 183-199.

Chris Fischer: "Eine 'neue' Falcone-zeichnung in Kopenhagen", i: *Lieber Amicorum Wolfgang Prohaska*, Wien 2003 (2-3 sider).

Videnskabelige artikler i udstillingskataloger

Kasper Monrad: "Eckersberg and Open-Air Painting", i: *Christoffer Wilhelm Eckersberg 1783-1853*. Udstillingskatalog, National Gallery of Art, Washington, 2003, s. 15-25.

Lene Bøgh Rønberg: "A Short Biography of Eckersberg" & Catalogue entries, i: *Christoffer Wilhelm Eckersberg 1783-1853*. Udstillingskatalog, National Gallery of Art, Washington, 2003, s. 5-11, 58-159.

Peter Nørgaard Larsen: "Laurits Andersen Ring. På tærsklen til det moderne liv", i: *Nordiske Stemninger. Harald Sohlberg – L.A. Ring*, Blåfarveværket, 24. maj – 28. sept. 2003.

Videnskabelige tidsskriftsartikler mv.

Jette Kjærboe: "Carl Friedrich von Rumohr und Dänemark" i: *Nordelbingen*, Bd. 72, 2003, s. 55-108,

Chris Fischer: Anmeldelse af David Franklin: *Painting in Renaissance Florence 1500-1550*, i: *Kunstchronik* (Centralinstitut für Kunstgeschichte, München).

Chris Fischer: Anmeldelse af Per Bjurström, Catherine Loisel, Elizabeth Pilliod: *Italian Drawings, Florence, Siena, Modena, Bologna, Nationalmuseum, Stockholm*, i: *Kunsthistorisk Tidsskrift*, Stockholm.

DANSKE

Videnskabelige afhandlinger

Niels Borring: *Undersøgelse af oliemaleri på papir – med fokus på rensmidler og holdbarheden af papir*, Konservatorskolen, Det Kongelige danske Kunstakademi, 2003.

Videnskabelige artikler i bøger

Eva de la Fuente Pedersen: 'Ruiner og rulleværk. Et manieristisk skrin fra Sydtyskland' i: *Arvesølvet. Studier fra Nationalmuseet tilegnet Fritze Lindahl*. København 2003, s.127-139.

Kasper Monrad: "Kunstlivet i Rom 1800-1820 set med danske malerøjne", i: *Inspirationens skatkammer. Rom og skandinaviske kunstnere i 1800-tallet*, red. Hannemarie Ragn Jensen, Solfrid Söderlind, Eva-Lena Bengtsson, Museum Tusulanums Forlag, København 2003.

Peter Nørgaard Larsen: "Dansk figurmaleri i Rom i 1860'erne", i: *Inspirationens skatkammer. Rom og skandinaviske kunstnere i 1800-tallet*, red. Hannemarie Ragn Jensen, Solfrid Söderlind, Eva-Lena Bengtsson, Museum Tusulanums Forlag, København 2003.

Videnskabelige artikler i udstillingskataloger

Jan Garff: "Karl Isakson" og "Biografi", *Karl Isakson – religiøse og mytologiske temaer* (red. Dagmar Warming). Udgivet af Museet for Religiøs Kunst med Bodil Kaalund Samlingerne, Lemvig, og Listasavn Føroya, Tórshavn i samarbejde med Forlaget Hovedland, Højbjerg, 2003, s. 6-15 og 52-60 (dansk og færøsk udgave).

Populærvidenskabelige bøger

Ingen i 2003.

Populærvidenskabelige artikler i bøger

Ingen i 2003.

Artikler i aviser o.lign.:

Kasper Monrad: 2 helsidesartikler om aktuelle udstillinger i udlandet i Jyllands-Posten

Kasper Monrad: 2 artikler om kunst, kunstnere, kunstliv og kunstsamlere fra perioden 1800-1820 i Fogtdals Illustreret Tidende Guldalderen.

X-rummet: Nils Erik Gjerdevik.

BILAG 6: OVERSIGT OVER MUSEETS DELTAGELSE I UDENLANDSKE UDSTILLINGER I 2003

Statens Museum for Kunst deltog i 2003 i 36 udenlandske udstillinger på i alt 50 udstillingssteder.

GERHARD RICHTER: FORTY YEARS OF PAINTING

San Francisco Museum of Modern Art; 11. oktober 2002 – 14. januar 2003
Hirshhorn Museum and Sculpture Garden, Washington DC; 19. februar – 18. maj 2003

Gerhard Richter: *Grey Mirror*. 1992. Pigment på glas. KMS7642

MATISSE · PICASSO

Grand Palais, Paris; 24. september 2002 – 6. januar 2003
Museum of Modern Art, New York; 12. februar – 19. maj 2003

Henri Matisse: *Autoportrait*. KMSr78
Nu à l'écharpe blanche. KMSr81
Intérieur au violon. KMSr83
Zulma. KMSr189

KVINDELIGE NORDISKE MALERE fra 1880-1900

Niedersächsisches Landesmuseum, Hannover; 21. november 2002 – 26. januar 2003
Bergen Kunstmuseum; 14. februar – 27. april 2003
Bertha Wegmann: *Fru Seekamp*. *Kunstnerindens søster*. KMS3390

IMPRESSIONISMEN, POSTIMPRESSIONISMEN OCH NORDEN

Nationalmuseum, Stockholm; 27. september 2002 – 19. januar 2003

Albert Gottschalk: *Vinterdag ved Utterslev*. KMS3294.
Peter Hansen: *Bølgende rug*. KMS3800
Theodor Philipsen: *En sen efterårsdag i dyrehaven*. *Solskin*. KMS1950
Theodor Philipsen: *En kostald*. *Saltholm*. KMS3333.
Theodor Philipsen: *Lange skygger*. *Kvæg på Saltholm*. KMS3334
Theodor Philipsen: *Med solen i øjnene*. *Saltholm*. *En farveskitse*. KMS6340

Erik Werenskiold: *Oprensning af en grøft*. KMS1329
Gad F. Clement: *Bretonsk landskab med hvilende pige*. KMS8240

EDVARD MUNCH

Göteborgs Konstmuseum; 28. september 2002 – 6. januar 2003

Edvard Munch: *Hjemvendende arbejdere*. KMS3823
Aftenpassiar. KMS2070
Sortklædt dame. KMS2096
Dødskamp. KMS3325
Portræt af professor Daniel Jacobsen. KMS4179 a

EMIL NOLDE IM DIALOG (1905-1913)

Städtische Galerie Karlsruhe; 11. oktober 2002 – 16. februar 2003
Gemeentemuseum, Haag; 8. marts – 9. juni 2003
Emil Nolde: *Kind und grosser Vogel*. 1912. KMS6204

DECEPTIONS AND ILLUSIONS:

Five Centuries of Trompe l'Oeil in Europe and America, National Gallery of Art, Washington; 13. oktober 2002 – 2. marts 2003

Cornelius Norbertus Gijsbrechts: *Ateliervæg med vanitas-stilleben*. *Trompe l'oeil*. KMSst537
Cornelius Norbertus Gijsbrechts: *Brevvæg med Christian V's proklamation*. *Trompe l'oeil*. KMS1902
Gerrit Houckgeest: *Det indre af Sint Gertrudiskerk i Bergen op Zoom*. KMSsp425

PER KIRKEBY

Museum Ludwig, Köln; 18. oktober 2002 – 19. januar 2003
Per Kirkeby: *Forudsigelse om Venedig*. 1976. KMS7532

EDGAR DEGAS: THE PAINTER OF DANCERS

Detroit Institute of Arts; 18. oktober 2002 – 12. januar 2003
Philadelphia Museum of Art; 16. februar – 11. maj 2003
Edgar Degas: *Dancer in Walking Position with Arms Stretched Forward* 1878-80. Tu 35 Box.4
Dancer on the Stage, ca. 1878-80. 174f1.17
Dancer with Naked Torso and Arms Raised, ca. 1890. Tu 33. Box.4

DRAWN TOWARD THE AVANT-GARDE:

Nineteenth- and Twentieth-Century French Drawings from The Royal Museum of Fine Arts, Copenhagen
Frick Art and Historical Center, Pittsburgh, Pennsylvania; 19. oktober 2002 – 5. januar 2003
Museum of Fine Arts, St. Petersburg, Florida; 25. januar – 23. marts 2003
Arkansas Art Center, Little Rock, Arkansas; 12. april – 8. juni 2003
Mary and Leigh Block Museum of Art, Evanston, Illinois; 27. september – 30. november 2003
80 franske tegninger fra Den Kongelige Kobberstiksamling

MODIGLIANI: L'ANGE AU VISAGE GRAVE

Musée du Luxembourg, Paris; 25. oktober 2002 – 2. marts 2003
Modigliani: *Selvportræt som Pierrot*. KMSr88

MODIGLIANI: UN ANGELO DAL VOLTO SEVERO

Palazzo Reale, Milano; 20. marts – 6. juli 2003
Modigliani: *Selvportræt som Pierrot*. KMSr88

EXPEDITION KUNST.

Artists, Explorers, Travellers. Landscape Painting around 1880
Hamburger Kunsthalle; 25. oktober 2002 – 23. februar 2003
Christen Købke: *Parti i nærheden af København*. KMS3144
C.W. Eckersberg: *Studie af skyer over havet*. 13. august 1826. Blyant. Inv. nr. 10101
C.W. Eckersberg: *Studie af skyer over havet*. 13. august 1826. Blyant. Inv. nr. 10102

ALBRECHT DÜRER AND HIS LEGACY: THE GRAPHIC WORK OF A RENAISSANCE ARTIST

The British Museum; 4. december 2002 – 23. marts 2003
Caspar David Friedrich: *Self-portrait*. 1800. Sortkridt. KKSgb5006

RICHELIEU – Art and Power

Wallraf-Richartz-Museum, Köln; 31. januar – 4. maj 2003
Poussin: *Moses og den brændende tornebusk*. KMSsp688

PARMIGIANINO E IL MANIERISMO IN EUROPA

National Gallery of Parma, Palazzo Pilotta; 8. februar – 15. maj 2003
Kunsthistorisches Museum, Wien; 4. juni – 14. september 2003
Parmigianino: *Portræt af Lorenzo Cybo*. KMSsp73

MODIGLIANI AND THE ARTISTS OF MONTPARNASSE

Kimbell Art Museum i Ft. Worth, Texas; 9. februar – 25. maj 2003
Los Angeles County Museum of Art; 29. juni – 28. september 2003
Modigliani: *Alice*. KMSr145

MAESTÁ DI ROMA

– DA NAPOLEONE ALL'UNITÁ D'ITALIA
Scuderie del Quirinale, Rom; 5. marts – 29. juni 2003

Constantin Hansen: *Titusbuen i Rom*. KMS3679
J.L. Lund: *Pyrrhus og Andromache ved Hektors grav*. KMS70
C.W. Eckersberg: *Porta Angelica og en del af Vatikanet*. 1813-1814. KMS7383
C.W. Eckersberg: *Parti ved Fontana Acetososa*. 1814-1816. KMS2099

EDVARD MUNCH – THEME AND VARIATION

Albertina, Wien; 14. marts – 22. juni 2003
Edvard Munch: *Sortklædt dame (Olga Buhre)*. KMS2096

VILHELM HAMMERSHØI

Hamburger Kunsthalle; 22. marts – 29. juni 2003
Vilhelm Hammershøi:
Artemis. KMS3358
Portræt af Ida Ilsted. DEP226
Asiatisk Compagnis bygninger. KMS6657
Aften i stuen. KMS6658
Fra det gamle Christiansborg. KMS2052
Kvindelig model. KMS3359
Fra det gamle Christiansborg. *Sent efterår*. KMS6750
Selvportræt. KMS6692
Fra en bondegård. *Refsnæs*. 1900. Dep104

LUCAS CRANACH

– Zwischen Mythologie und Moderne
Bucerius Kunst Forum, Hamburg; 6. april – 13. juli 2003

Lucas Cranach d. Æ.:
Maria med barnet og den lille Johannes. KMS3674
Portræt af Martin Luther. KMSsp720
Paris' dom. KMSsp718
Portræt af kurfyrst Johan den Bestandige af Sachsen (1468-1532). KMSsp729
Herkules hos Omphale. KMSsp727
Melankolien. KMSsp722
Venus sammen med Amor, som har stjålet honning. KMSsp719
Kurfyrst Frederik den Vise (1463-1525) af Sachsen's jagt Korsfæstelsen. KMSsp712

Kurfyrst Frederik den Vise af Sachsen (1463-1525) med helgeninderne Ursula (tv.) og Genoveva (th.). KMSsp730
Den hellige Katharinas mystiske bryllup. KMSsp731
Portræt af en ung kvinde. Prinsesse Emilie af Sachsen? DEP4
Portræt af kurfyrst Johan Frederik den Højmodige af Sachsen (1503-1554). KMSsp725
Portræt af kurfyrstinde Sibylla af Sachsen (1510-1569). KMSsp726
+ 8 grafiske værker

THE DIGNITY OF HUMBLE PEOPLE – JEAN FRANCOIS MILLET AND NATURALISM IN EUROPE

Bunkamura Museum of Art, Japan;

10 april – 13. juli 2003

Fukuoka City Museum of Art, Japan;

24. juli – 26. september 2003

L.A. Ring: *Den gamle kone og døden*. KMS4102
P.S. Krøyer: *Et sardineri i Concarneau*. KMS3108

ISODORO BIANCHI

Civic Art Gallery, Campione, Schweiz;

12. april – 15. juni 2003

Isodoro Bianchi: *Adorazione dei Magi*. Tegning. Tu 15/8

MAX ERNST-udstilling

Galerie Malingue, Paris; 20. maj – 18. juli 2003

Max Ernst: *To figurer uden køn*. Kimærer. 1933. KMS7472

NORDISKE STEMNINGER

– HARALD SOHLBERG OG L.A. RING

Blaafarveværket; 24. maj – 28. september 2003

L.A. Ring: *Vej ved Vinderød*. KMS1717

Dame ved Karrebæksmine Strand. KMS4136

Tøbrud. KMS7709

Landevejen ved Mogenstrup. Efterår. KMS7105

Kalkemanden. Det gamle hus bliver pudset op. KMS4223

I havedøren. Kunstnerens hustru. KMS3716

Mand der i sin dør ser, om regnen er hørt op. KMS3636

Tre dødningshoveder fra Convento dei Cappucini ved Palermo. KMS3201

På kirkegården i Fløng. KMS1941

En rugmark ved landsbyen Ring. KMS6449

Drænrørsgravere. 1885. KMS8078

REMBRANDT: THE BIBLE, MYTHOLOGY AND ANCIENT HISTORY

The National Museum of Western Art, Tokyo;

13. september – 14. december 2003

Willem Drost: *Læsende ung mand ved vinduet i sit studerkammer, kaldet "Studenten"*. Dep. 6

NAKED! THE FEMALE BODY AND THE RISE OF MODERNISM

Das Städel, Frankfurt;

24. september 2003 – 1. februar 2004

Vilhelm Hammershøi: *Nøgen kvindelig model*. 1889. KMS3766

KLEOPATRA-ARIADNE. IDENTITET OCH FÖRVÄNDLING

Prins Eugens Waldemarsudde;

10. oktober 2003 – 8. februar 2004

Pablo Picasso: 4 stykker fra Suite Vollard

Akvatinte + radering. Nr. 385: ref. Bolliger – nr. 22; 174p2a,3

Akvatinte. Nr. 385: ref. Bolliger – nr. 26; 174p2a,4

Radering. Nr. 385: ref. Bolliger – nr. 85; 174p2a,26

Radering. Nr. 385: ref. Bolliger – nr. 90; 174p2a,27

Melchior Lorck: *Liggende kvinde*, ca. 1569.

Tegning, pen og sort blæk. KKSgb5469

EL GRECO: THE ILLUMINATION AND QUICKENING OF THE SPIRIT

The Metropolitan Museum of Art, New York;

29. september 2003 – 11. januar 2004

The National Gallery, London;

18. februar – 24. maj 2004

El Greco: *Mandsportræt*. KMSsp146

LOVE LETTERS; DUTCH GENRE PAINTING IN THE AGE OF VERMEER

National Gallery of Ireland, Dublin;

1. oktober – 31. december 2003

Bruce Museum of Greenwich, Connecticut;

31. januar – 2. maj 2004

Willem Cornelisz Duyster: *En kvinde med et brev opvartet af en kavaler*. KMS318

HIMLENS SPEJL – SKYER OG VEJRLIG I DANSK MALERI 1770-1880

Danmarkshuset, Paris; 16. oktober – 28. november 2003

Christen Købke: *Studie af skyer over havet*. KMS7643

Christen Købke: *Parti i nærheden af København*. KMS3144

Martinus Rørbye: *Udsigt over København ved solens nedgang*. KMS6374

Vilhelm Kyhn: *Studie af aftenhimmel og træer*. KMS7049

Frederik Sødring: *Sommerspiret på Møns Klint. Måneskin*. KMS7240

P.C. Skovgaard *Udsigt mod Nysø over Præstø Fjord*.

Sommeraften. KMS3393

Dankvart Dreyer: *Landskab med en regnbue*. KMS3346

Jens Juel: *Tordenregn nedstyrtende i havet*. KMS6269

REMBRANDT'S JOURNEY: PAINTER – DRAFTSMAN – ETCHER

Museum of Fine Arts, Boston;

26. oktober 2003 – 19. januar 2004

Rembrandt: *Cain Slaying Abel*. KKS inv. 10094

IL GRAN TEATRO DEL MONDO

Palazzo Reale, Milano; 30. oktober 2003 – 28. marts 2004

Giovanni Paolo Pannini: *Det indre af Pantheon i Rom*. 1706-1765. KMS4594

CHRISTOFFER WILHELM ECKERSBERG, 1783-1853

National Gallery of Art, Washington;

23. november 2003 – 29. februar 2004

C.W. Eckersberg:

Familien Nathanson. (1818). KMS1241

Teglværket Renbjærg ved Flensborg Fjord. (1830). KMS1350

Alexander den Store på sygelejet. 1806. KMS7379

Luftstudie over hav. 1798-1853. KMS6433

Selvportræt. 1813. KMS1764

Kvindelig modelstudie. 1811?. KMS1820

Chr. VIII med følge overværer på sit dampskib "Ægir" den 2. maj 1843 manøvreringen af en eskadre på Københavns ydre red. 1844. KMS3478

Udsigt ved Pont Royal fra Quai Voltaire i Paris. (1812). KMS1624

En bygning ved Tor di Quinto uden for Rom.

Ca. 1815. KMS720

Det russiske linieskib "Asow" og en fregat til ankers på Helsingørs red. 1828. KMS608

I franciskanerklosteret Santa Maria in Aracoeli. 1813-1816. KMS721

Langebros i måneskin med løbende figurer. (1836). KMS7284

En amerikansk orlogsbrig, der ligger for anker, mens sejlene tørres. 1831-1832. KMS6346

Julie Eckersberg, f. Juel, kunstnerens anden hustru. (1817). KMS1763

Udsigt fra Meudon Slot nær Paris. (1813). KMS1623

M. L. Nathansons ældste døtre, Bella og Hanna. (1820). KMS3498

Prospekt af egnen ved Liselund på Møen. 1809. KMS7984
C.W. Eckersberg: *Emilie Henriette Massmann, gift 1824 med kammerjunker og senere amtmand Frederik Wilhelm Caspar von Benzon*. (1820). KMS4559

Landskab med stente, Møen. (1810) KMS7694

Korvetten "Najaden"s styrbords batteri og dæk. (1833). KMS2060

Udsigt gennem tre af de nordvestlige buer i Colosseums tredje stokværk. Tordenskyer trækker op over byen.

1815-1816. KMS3123

KMS1621

Marmortrappen, som fører op til kirken Santa Maria in Aracoeli i Rom. Til højre opgangen til Kapitol. 1813-1816. KMS3123

MOUNTAIN. FROM LEONARDO TO BEUYS BETWEEN SCIENCE AND ART

Museo di arte moderna di Trento e Rovereto;

19. december 2003 – 17. april 2004

Erhard Altdorfer: *Det store grantræ*. 1530-1535. Pen, pensel, sort blæk og hvid dækfarve på blågrønlige gråt tonet papir. KKS6707

IN THE LIGHT OF APOLLO – ITALIAN RENAISSANCE AND GREECE

National Gallery, Athen;

22. december 2003 – 31. marts 2004

Simone Bianco: *Buste af en ung kvinde*. Marmor. KMS5516

RUSSISKE HISTORISKE PORTRÆTTER FRA XVI-XVII ÅRH.

Ruslands Historiske Museum, Moskva;

25. december 2003 – 15. april 2004

Ubekendt, KMS 1401: *Rytterfigur*. 1890. KMS1401

Ubekendt, KMS 1402: *Russisk billede, rytterfigur*. KMS1402

BILAG 7: OVERSIGT OVER MUSEETS DELTAGELSE I DANSKE UDSTILLINGER UDEN FOR MUSEET I 2003

Statens Museum for Kunst deltog i 2003 i 23 danske udstillinger på i alt 31 udstillingssteder.

TRE STÆRKE – EBBA CARSTENSEN, OLIVIA HOLM MØLLER OG ANNA KLINDT SØRENSEN
Kunsthallen Brandts Klædefabrik;
7. september 2002 – 1. januar 2003
Holstebro Kunstmuseum; 12. januar – 6. april 2003

Storstrøms Kunstmuseum; 13. april – 9. juni 2003
Olivia Holm-Møller: *Høstlandskab med gammel kone.* KMS4086
Olivia Holm-Møller: *Erindring om Orozco.* KMS7188

MARE BALTICUM

Nationalmuseet; 19. september 2002 – 26. januar 2003
Nicolai Abildgaard: *Chr. IV på "Trefoldigheden".* KMS1139 d
C. A. Lorentzen: *Dannebrog falder ned fra himlen.* KMS274

ASGER JORN

Arken; 13. september 2002 – 15. januar 2003

Asger Jorn:
Saxnäs. KMS7079
Undselig hyrdescene. KMS4983
Dida. 1944. KKS1969-234
Blyant, pen og sort blæk på tyndt, halvtransparent papir.
Td 836a,1a
Blyant, akvarel, tusch og pen. Td 836,22
Pen, sort blæk og akvarel. Td 836,27
Blyant og akvarel. Td 835,5
Akvarel, tusch og pen. Td 836,17
Blyant og akvarel. Td 836,18

I MALERIETS UDKANT.

ALBERT GOTTSCHALK 1866-1906

Storstrøms Kunstmuseum;
5. oktober 2002 – 5. januar 2003
Faaborg Museum; 18. januar – 30. marts 2003

Albert Gottschalk:
Vinterdag ved Assistens Kirkegård. Ca. 1887. KMS1807
Vinterdag i Lyngby. 1904. KMS1947
Knippelsbro. Vinter. Ca. 1893. KMS3287
Fra Kastellet i december. 1884. KMS3289
Bakkegade i Hillerød. 1884. KMS3291
Havn i en lille købstad. 1901. KMS3292
Valhøj i Valby. 1894. KMS3699
Skibbroen i Ribe. 1889. KMS3935
Kronborg set fra sydøst. 1904. KMS4606
Aftenlandskab. Tisvilde. 1905. KMS4614
Gade i Stege. 1903. KMS7183
Gade. Udkanten af København. 1898. KMS7254
Stubmølle ved Køge. 1898. KMS2010

HIMLENS SPEJL

Fyns Kunstmuseum;
5. oktober 2002 – 5. januar 2003
Storstrøms Kunstmuseum;
18. januar – 30. marts 2003

Christen Købke: *Luftstudie.* KMS7506
Christen Købke: *Luftstudie.* KMS7438
Martinus Rørbye: *Udsigt over København ved solens nedgang.* KMS6374
Vilhelm Kyhn: *Studie af aftenhimmel og træer.* KMS7049
Frederik Sødring: *Sommerspiret på Møns Klint. Måneskin.* KMS7240
P.C. Skovgaard: *Udsigt mod Nysø over Præsto Fjord. Sommeraften.* KMS3393
Dankvart Dreyer: *Landskab med en regnbue.* KMS3346
Jens Juel: *Tordenregn nedstyrtende i havet.* KMS6269

LISE WARBURG – ET DANSK GOBELINVÆRKSTED I DET 20. ÅRHUNDREDE 1962-2002

Rundetaarn; 1. februar – 16. marts 2003
Nordjyllands Kunstmuseum; 21. marts – 18. maj 2003
Sønderjyllands Kunstmuseum;
30. maj – 31. august 2003
Mogens Andersen: *Billedtæppe.* KMS6625

500 ÅRS DANSKE PORTRÆTTER

Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg;
5. april 2003 – 29. juni 2003

Vilhelm Hammershøi: *Ida Ilsted, kunstnerens forlovede.* KMS3162
Heinrich Dittmers: *Vokspousserer Simon som Den hellige Hieronimus.* KMSsp817
Michel Sittow: *Portræt af Christian II (1481-1559).* KMSsp789
Christen Købke: *Cecilie Margrethe Petersen, født Købke, kunstnerens søster.* KMS3160
Wilhelm Bendz: *Familien Waagepetersen.* KMS8003
Ejnar Nielsen: *Og i hans øjne så jeg døden.* KMS1832
Harald Giersing: *Selvportræt.* KMS3917
Jens Juel: *Madame de Prangin i sin park ved Lac Léman.* 1779. KMS4810

SEJRENS TRIUMF I SKYGGEN AF DET ROMERSKE IMPERIUM

Nationalmuseet;
10. maj 2003 – 16. januar 2004

Statue. Augustus fra Prima Porta. KAS inv. 65
Relief fra Trajansøjlen. Kejser Trajan med følge. KAS inv. 81e
Relief fra Trajansøjlen i Rom. Våben og andet krigsudstyr. KAS inv. 1641
Relief fra Titusbuen i Rom. Triumftog med den svarmede lysesstage. KAS inv. 1314

DEN KUNSTNERISKE ARV

Johannes Larsen Museet;
16. maj – 20. oktober 2003

Sigurd Swane: *Christine Swane, f. Larsen, kunstnerens første hustru med sønnen Lars.* 1913-1914. KMS3420
Christine Swane: *Fodboldspillere.* 1934. KMS7633
Christine Swane: *Juletræ.* 1946. KMS4797

JEAN RENÉ GAUGUIN

Vejen Kunstmuseum;
26. oktober 2002 – 16. marts 2003

Jean René Gauguin:
Nævefægter. Stående nøgen mand. Bronze. KMS5795
Maleren Carl Holsøe. Marmor. KMS5723
Hoved af en zebuokse. Glasur på stentøj. KMS5997
Antilope. Bemalet gips. KMS5833

OLUF HØST I DIALOG MED NUTIDEN

Aarhus Kunstmuseum;
9. november 2002 – 2. februar 2003

Oluf Høst: *Vinter II, Bognemark.* 1940. KMS4261

NINA STEN-KNUDSEN: WAVE

Randers Kunstmuseum; 13. januar – 28. april 2003

Nina Sten-Knudsen: *The Wave.* 2002. KMS8284
Nina Sten-Knudsen: *Museum.* 2002. KMS8285

ERIK HOPPE-udstilling

Vejle Kunstmuseum; 18. januar – 2. marts 2003
Nivaagaards Malerisamling; 8. marts – 18. maj 2003

Erik Hoppe:
Vinter i Frederiksberg Have mod Fasanvej. 1926. KMS7129
Frederiksberg Runddel. Ca. 1929. KMS6739
Bragernæs Kirke. 1946. KMS7278
Septemberdag. Søndermarken. 1934. KMS6596
Vinterdag i Lindekroen. 1932. KMS7009
Mor. 1932. KMS7184
Forårssol over Wildersplads. 1912-1968. KMS6988
Aften. Efterår. 1949. KMS6925
Akvareller (kun udstillet i Vejle):
Parklandskab med liggende model. Søndermarken. Inv. 18620
Parklandskab med siddende model. Søndermarken. Inv. 18621
Studie af figur. Søndermarken. Inv. 1959-30
Landskab med siddende pige set fra ryggen. Inv. 21866
To figurer i en park. Inv. 1961-76
Figurer i landskab. (Akvarel på begge sider). Inv. 1999-161

HENRY HEERUP – TRO, HÅB OG KÆRLIGHED

Arken; 1. februar – 9. juni 2003

Henry Heerup:
Millehoved. Kunstnerens første hustru. Granit. KMS6132
Sol-medaljon. 1950. KMS6476
Paraplymadonna. 1952. KMS7078
Paa LivsVejen. Håndkoloreret linoleumssnit på gråt papir. KKS1963-68

SOMRENE I SORØ. 1915-1916.**NEUHAUS GIERSSING SWANE***Vestsjællands Kunstmuseum, Sorø;***24. maj – 31. august 2003**Sigurd Swane: *Maleren Harald Giersing*. 1908. KMS3906Harald Giersing: *Maleren Sigurd Swane*. Ca. 1910.

KMS3918

KARL ISAKSON**– RELIGIØSE OG MYTOLOGISKE MOTIVER***Museet for Religiøs Kunst, Lemvig;***24. maj – 17. august 2003***Færøernes Kunstmuseum, Tórshavn;***13. september – 1. december 2003**Karl Isakson: *Tornekroningen*. KMS6383

+ 26 værker fra KKS

DRONNING MARGRETHE II OG PRINS EUGEN*Brandts Klædefabrik;***13. september 2003 – 18. januar 2004**Prins Eugen: *Skibe for anker. Vinter*. KMS3401**DAHL I DANMARK***Thorvaldsens Museum;***16. september – 14. december 2003**

J.C. Dahl:

En norsk egn med et vandfald. 1817. KMS43*Landskab med et stort træ*. 1814. KMS6331*Broen over Tryggvælde å med udsigt til Køge*. Ca. 1815.

KMS3488

Prospekt ved Præsto med Engelholm. 1816. KMS6769*Frederiksborg Slot*. 1817. KMS1290*Frederiksborg slot. I måneskin*. 1817. KMS967*Et søstykke. Kysterne af Rygen set i aftenrøden efter en stormfuld dag*. 1818. KMS6852*Udsigt ved Jungshoved*. 1844. KMS7473C.A. Jensen: *Portræt af J.C. Dahl*. KMS7486**EDVARD WEIE: STEDER OG STEMNINGER***Nordjyllands Kunstmuseum;***3. oktober 2003 – 4. januar 2004**

Edvard Weie:

Poseidon farer over havet omgivet af nereider og tritoner.

1917. KMS3873

I præstens have. Christiansø. 1917. KMS3411*Mindet. Christiansø*. 1912. KMS6391*Motiv fra Christiansø*. 1914. KMS3874*Landskab. Christiansø*. Ca. 1911. KMS6574*Fra Amalfi*. 1907. KMS6541*Romantisk fantasi*. Ca. 1922. KMS6394**SONJA FERLOV MANCOBA,
ROBERT JACOBSEN OG ERIK THOMMESEN***Holstebro Kunstmuseum;***11. oktober 2003 – 4. januar 2004**Robert Jacobsen: *48-5*. 1957. KMS6145Sonja Ferlov Mancoba: *Skulptur*. KMS6654Sonja Ferlov Mancoba: *Solidaritet*. KMS7000Robert Jacobsen: *Fri skulptur*. KMS7166Erik Thommesen: *Pige med fletninger*. KMS6138Erik Thommesen: *To mennesker*. KMS6088**EFTERBILLEDER. FREDE CHRISTOFFERSEN
(1919-87)***Storstrøms Kunstmuseum;***11. oktober 2003 – 4. januar 2004**

Frede Christoffersen:

Måne. Landskab i ustabil balance. KMS6931*Aften. Skagen*. KMS4939**HAMMERSHØIS KØBENHAVN***Kunstforeningen;***11. oktober – 21. december 2003**

Vilhelm Hammershøi:

Amalienborg Plads. 1896. KMS1542*Dagligstuen på Frederiksberg Allé*. 1887. KMS7245*Fra det gamle Christiansborg*. 1907. KMS2052*Petri Kirke*. 1906. KMS2051*Stue i Strandgade med solskin på gulvet*. 1901. KMS3696**KASTRUP FAJANCER OG JACOB FORTLING***Kastrupgårdsamlingen;***22. november 2003 – 18. januar 2004**C.G. Pilo: *Portræt af Frederik V i kroningsdragt*. KMS3096Cornelius Høyer: *Kunstnerens hustru Frederikke, f. Fortling*.*Elfenben*. KMS4922

BILAG 8: RESULTATANALYSE

Resultatanalysen beskriver for hvert hovedformål udgifter og indtægter, udvalgte aktivitetsoplysninger samt opnåede resultater i henhold til museets resultatkontrakt. Dog lægges hovedvægten på rapportering i forhold til de dele af resultatkontrakten, som er forudsat afsluttet i 2003. En samlet oversigt over museets opfyldelse af mål i resultatkontrakten findes i kapitel 2.

Der er for hvert hovedformål opstillet driftsregnskaber for de seneste fire år. Disse driftsregnskaber er suppleret med oplysninger om budgettet for henholdsvis 2003 og 2004 for de pågældende hovedformål. Budgettet for henholdsvis 2003 og 2004 er museets interne budget, som indeholder forbrug af opsparede midler såvel som reviderede indtægtsskøn.

Indsamling

Museet foretager løbende indsamling af dansk og udenlandsk kunst, som hovedsagelig skal supplere og komplettere de eksisterende samlinger. Museet tilstræber at styrke samlingen af udenlandsk kunst for at kunne perspektivere den danske kunst. Samtidig indsamles der væsentlige danske værker, som er repræsentative for dansk billedkunst. Indsamlingen af nye værker til udbygning af museets samlinger foregår fortrinsvis gennem køb. Museet modtager også værker i form af gaver og arv. I en række tilfælde modtager museet tilskud fra fonde mv. til erhvervelser. Uanset om erhvervelser foregår ved køb, gave, arv eller tilskud, anlægges der en museumsfaglig vurdering af værkerne, inden de indlemmes i samlingerne. I bilag 2 er der gjort rede for de kunstfaglige overvejelser, som ligger til grund for museets erhvervelser i 2003.

Tabel 1. Driftsregnskab vedrørende indsamling

1000 kr. i 2003-prisniveau	Regnskab 2000	Regnskab 2001	Regnskab 2002	Budget 2003	Regnskab 2003	Budget 2004
Ordinær virksomhed						
Udgifter	8.443	8.320	8.225	7.377	6.614	7.885
Indtægter	0	1	0	0	0	0
Nettoudgift	8.443	8.319	8.225	7.377	6.614	7.885
Tilskudsfinansierede aktiviteter						
Indtægter	915	428	4	1.700	5.277	444
Udgifter	915	428	18	1.700	5.421	444
Dækningsbidrag	0	0	-14	0	-144	0
I alt						
Udgifter	9.357	8.748	8.243	9.077	12.035	8.330
Indtægter	915	429	4	1.700	5.277	444
Anvendt bevilling	8.443	8.319	8.239	7.377	6.758	7.885
Andel af samlede driftsudgifter (pct.)	10	10	10	11	14	10

Museet afsætter i kontraktperioden (2002-2005) årligt fra 5,8 mio. kr. – faldende til 5,4 mio. kr. – af sit budget til kunstkøb. I 2003 var der afsat 5,6 mio.kr. Som det ses af tabel 1 suppleres dette beløb med tilskud. Den del af museets driftsmidler, som ikke anvendes til kunstkøb i et givet år, overføres øremærket til de følgende år.

Udgifterne til kunstkøb har været faldende de senere år, bortset fra 2003, hvor museet hentede ekstraordinært store beløb hjem i tilskud fra private fonde mv. Dette er naturligvis glædeligt og skyldes en kombination af, at museet de senere år har ført en mere aktiv strategi på erhvervsområdet, og at der i 2003 viste sig en helt enestående mulighed for at erhverve et helt unikt og kostbart værk af den italienske maler Ambrogio Lorenzetti (ca. 1350).

Det skal dog understreges, at det er helt afgørende, at det økonomiske fundament for museets erhvervs politik udgøres af museets bevilling, dels fordi det er for usikkert at basere for stor en del på tilskud fra private fonde mv., dels fordi disse ofte kræver en betydelig medfinansiering fra museets side som en forudsætning for at støtte køb af kunst.

Tabel 2. Indsamling

(faste 2003 priser)	2000	2001	2002	2003
Antal værker i alt ¹⁾	311.312²⁾	311.333³⁾	311.382⁴⁾	311.428
Årets erhvervelser				
Maleri- og Skulptursamlingen ^a	89 ⁵⁾	37 ⁶⁾	49	46
Kobberstiksamlingen (værker på papir) ^b	140	56	85	85
Afstøbningssamlingen (gipsafstøbninger)	1	20	0	0
Årets erhvervelser i alt	230	113	134	131
Heraf køb	185	86	119	114
heraf donationer	45 ²⁾	27	15	17
Købssum (i 1.000 kr.)				
Maleri- og Skulptursamlingen ^c	6.034	5.169	4.987	9.331
Kobberstiksamlingen (værker på papir) ^d	1.407	1.612	1.479	1.300
Afstøbningssamlingen (gipsafstøbninger)	–	–	–	–
Købssum i alt (i 1.000 kr.)	7.441	6.781	6.466	10.631
Gennemsnitlig pris (i 1.000 kr.) pr. værk				
Maleri- og Skulptursamlingen ^{e/a}	68	140	102	203
Kobberstiksamlingen (værker på papir) ^{e/b}	10	29	17	15
Bruttoindsamlingsudgifter (i 1.000 kr.)				
pr. erhvervet værk	41	77	62	92
Bruttodriftsudgifter (i kr.) i forhold til				
antal værker i alt ¹⁾	293	288	279	284

1) Antallet af værker i Den Kgl. Kobberstiksamling kendes ikke præcist. Et skøn på 300.000 fastholdes over årene.

Antallet af malerier og skulpturer er ekskl. delværker, hvorimod antallet af gipsafstøbninger, på grund af registreringspraksis, indeholder delværker.

2) Tallet blev korrigeret i virksomhedsregnskabet for 2001.

3) Ved udgangen af 2001 var der 8.494 malerier og skulpturer samt 2.839 gipsafstøbninger. I forbindelse med ibrugtagningen af museets kunstdatabase (SMK-databasen) blev registreringsnumrene vedrørende malerier og skulpturer gennemgået med henblik på konsistens i forhold til værker i flere dele, serier mv., hvorefter museets samlede antal værker er blevet revideret.

4) Ved udgangen af 2002 var der 8.543 malerier og skulpturer samt 2.839 gipsafstøbninger.

5) Tallet blev korrigeret i virksomhedsregnskabet for 2001. Museet modtog tillige et værk i deponering – fra privat ejer.

6) Museet modtog tillige et værk i deponering – fra privat ejer.

Museets samlede antal værker er på 311.428 (ultimo 2003). Opgørelsen af det samlede antal værker vanskeliggøres af, at det præcise antal værker på papir ikke kendes. Det bedste skøn er ca. 300.000. I 2003 erhvervede museet 131 værker. Erhvervelserne og begrundelserne for disse fremgår af bilag 1 og 2.

Der gøres opmærksom på, at den gennemsnitlige pris og den samlede indsamlingsudgift pr. erhvervet værk ikke tager højde for, at nogle af erhvervelserne er donationer og dækker over ret store variationer i prisniveauet. De forholdsvis lave enhedsomkostninger i 2000 har sin begrundelse i erhvervelsen af mange serier. Museets samlede årlige bruttodriftsudgifter i forhold til museets samlede antal værker ligger på nogenlunde samme niveau dog med et lille fald i 2002, som skyldes, at gennemsnitsprisen på de indkøbte værker var relativt lav. I 2003 blev der indkøbt lidt færre værker – til gengæld var gennemsnitsprisen højere, hvilket ikke mindst skyldes erhvervelsen af Lorenzetti maleriet, som kostede 3,2 mio.kr.

Niveauet for erhvervelser i 2003 vurderes som yderst tilfredsstillende set i lyset af museets lovmæssige forpligtelse til at indkøbe repræsentativt af dansk kunst.

Video af Lilibeth Cuenca Rasmussen: *Family Sha la la*, 1998

Registrering

Registreringen består af en løbende inventarisering af museets erhvervelser. Inventariseringen omfatter registrering af kunstnerens navn, værktitel, materiale, mål, erhvervelsesmåde og -pris mv. og finder sted i Samlings- og Forskningsafdelingen. Hertil kommer administration af museets samlinger, herunder ajourføring af placeringer, udlån og deponeringer, som varetages af Bevaringsafdelingen (registraturen).

Indkøringen af museets SMK-database (kunst databasen) er en langstrakt proces. Opfyldelsen af resultatmålene vedrørende registrering forløber planmæssigt, se tabel 4 og tabel 7. Ophavsretslovgivningen indebærer, at Statens Museum for Kunst af økonomiske grunde ikke kan vise ophavsretsbeskyttet kunst i noget videre omfang på egen hjemmeside.

Tabel 3. Driftsregnskab vedrørende registrering

1000 kr. i 2003-prisniveau	Regnskab 2000	Regnskab 2001	Regnskab 2002	Budget 2003	Regnskab 2003	Budget 2004
Ordinær virksomhed						
Udgifter	3.313	2.942	2.273	3.139	2.402	2.524
Indtægter	0	0	5	0	0	0
Nettoudgift	3.313	2.942	2.268	3.139	2.402	2.524
Tilskudsfinansierede aktiviteter						
Indtægter	0	0	624	0	0	0
Udgifter	0	0	624	0	0	0
Dækningsbidrag	0	0	0	0	0	0
I alt						
Udgifter	3.313	2.942	2.897	3.139	2.402	2.524
Indtægter	0	0	629	0	0	0
Anvendt bevilling	3.313	2.942	2.268	3.139	2.402	2.524
Andel af samlede driftsudgifter (pct.)	4	3	3	4	3	3

Tabel 3 viser et fald i de årlige udgifter til registrering, der bl.a. skyldes, at Kulturarvsstyrelsen i 2002 overtog driften af Kunst Indeks Danmark (KID), som i en årrække har været varetaget af museet.

Museet har siden 2001 publiceret Kulturministeriets projekt Det Virtuelle Kunstmuseum via internettet. I 2003 var der to nye udstillinger: "Naturens Børn" og "Erotik – tak".

Tabel 4. Registrering samt udlån

(faste 2003-priser)	2000	2001	2002	2003
Antal elektronisk registrerede værker ¹⁾	16.353²⁾	20.440²⁾	23.478	27.409³⁾
registreret elektronisk – i kunstdata-basen	10.313	14.189	17.227	21.158
registreret elektronisk – i Access	2.628	2.839	2.839	2.839
registreret elektronisk – i Word	3.412	3.412	3.412	3.412
Bruttoregistreringsudgifter (i kr.) i forhold til antal elektronisk registrerede værker	202	148	131	88
Lånesager ⁴⁾				
fra Danmark	32	31	31	24
fra udlandet	48	46	38	60
Tilsagn på lånesager i pct.				
fra Danmark	75	68	65	75
fra udlandet	63	67	45	52
Udlån i alt	351	309	401	350
til Danmark	185	213	247	138
til udlandet	166	96	154	212
Nydeponeringer i alt	135	150	120	45
hos centraladministrationen m.m.	86	129	114	45
hos danske museer mv.	49 ⁵⁾	8	6	0
hos udenlandske museer	–	2	0	0
hos sponsorer	–	11	0	0

- 1) Antal (elektronisk) registrerede værker: antal værker registreret som enkeltværk eller som den enkelte del af et værk (fx værker der består af flere dele, nogle serier, værkets bagside, siderne i skitsebøger m.m.). Disse tal kan ikke sammenlignes med antal unikke værker i tabel 2.
- 2) Tallet er korrigeret i forhold til virksomhedsregnskabet for 2001, jf. note 1.
- 3) Tallet er inklusiv 195 deponerede værker, som er registreret i Kunstdata-basen.
- 4) En lånesag kan omfatte et eller flere værker.
- 5) Heraf 35 historiske møbler på henholdsvis Christiansborg og Kunstindustrimuseet.

De samlede udgifter til registrering i forhold til antal elektronisk registrerede værker er faldende, hvilket skyldes den konstante stigning i antal elektronisk registrerede værker. Samtidig med at der foretages løbende nyregistrering af manuelt registrerede værker fra Den Kgl. Kobberstiksamlings, foretages der løbende opdatering og berigelse af data vedrørende allerede elektronisk registrerede værker.

I 2003 har museet modtaget 84 låneanmodninger, hvoraf 49 er imødekommet. I alt 350 værker har været udlånt til ind- og udland, og i 2003 er en relativt større andel udlånt til udlandet end de foregående år. Det store antal udlån har i årets løb medført en del omhængninger i de faste samlinger. Museets deltagelse i henholdsvis udenlandske og danske udstillinger uden for museet i 2003 fremgår af bilag 6 og 7.

I 2001 var der en stor deponeringssag (25 malerier) til Folketinget, og i 2002 var der mange nydeponeringer på ministerkontorer som følge af regeringsskiftet ultimo 2001. I 2003 er antallet af nydeponering-

er faldet kraftigt, hvilket dels skyldes, at markedet er ved at være mættet, dels at museet ikke har et ubegrænset antal værker til deponering – en del værker deponeres ikke, fordi de skal stå til rådighed for museet, og/eller fordi de skønnes at være for kostbare og skrøbelige til at forlade museet.

Gebyrordningen vedrørende deponeringer og udlån er beskrevet i kapitel 3.

Bevaring

Bevaringsarbejdet har både en præventiv og en behandlende del. Den præventive del søger at bevare kunsten gennem et løbende tilsyn med værkerne ved at sikre værkerne optimale klima- og lysforhold og ved at sikre dem mod tyveri og brand. Et vigtigt led i bevaringen er bevogtning, som udføres af museets vagter. Den behandlende del af bevaringsarbejdet søger at sikre bevaringen af kulturarven og at gøre kunstværkerne så præsentable som muligt gennem konservering. Dette arbejde udføres af Bevaringsafdelingen, der tillige fører tilsyn med uddeponerede værker, foretager kurerrejser og tilrettelægger sikkerhedsforanstaltninger i forbindelse med udlån og indlån.

Tabel 5. Driftsregnskab vedrørende bevaring

1000 kr. i 2003-prisniveau	Regnskab 2000	Regnskab 2001	Regnskab 2002	Budget 2003	Regnskab 2003	Budget 2004
Ordinær virksomhed						
Udgifter	15.157	13.401	12.082	11.322	11.310	11.780
Indtægter	400	295	228	54	72	53
Nettoudgift	14.757	13.106	11.854	11.268	11.238	11.727
Tilskudsfinansierede aktiviteter						
Indtægter	0	0	322	600	395	0
Udgifter	0	0	240	600	443	0
Dækningsbidrag	0	0	82	0	-48	0
I alt						
Udgifter	15.157	13.401	12.322	11.922	11.753	11.780
Indtægter	400	295	550	654	467	53
Anvendt bevilling	14.757	13.106	11.772	11.268	11.286	11.727
Andel af samlede driftsudgifter (pct.)	17	15	14	14	13	14

Tabel 5 viser et faldende udgiftsniveau over hele perioden. Indtægterne under ordinær virksomhed er faldet. Dette skyldes først og fremmest faldende indtægter på den indtægtsdækkede konservering, hvor museet foretager konserveringsopgaver af særlig kompliceret art på bestilling for andre museer m.fl. Derimod har der været en stigning i tilskudsindtægterne fra offentlig og privat side.

Det bemærkes, at ca. 60 pct. af lønudgiften til vagter – som er den klart største medarbejdergruppe på museet – konteres under bevaring, resten konteres under formidling.

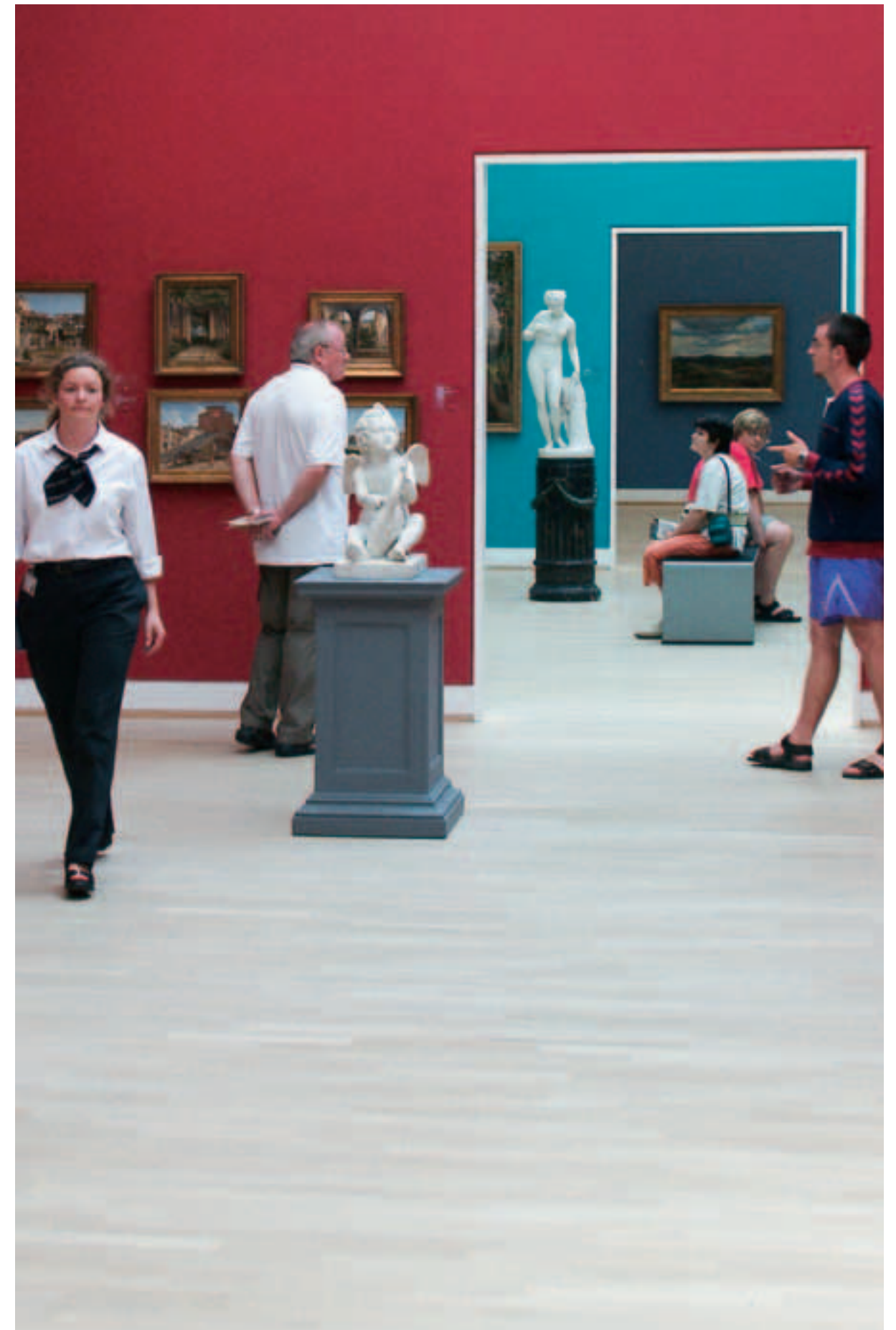
Tabel 6. Bevaring

(faste 2003-priser)	2000	2001	2002	2003
Udgifter til bevaring (i 1.000 kr.)	10.002	13.401	12.322	11.753
heraf til forebyggende bevaring og konservering ^a	4.945	4.738	4.091	3.526
heraf til sikring	5.057	8.663	8.230	8.227
Maleri og skulptur				
Færdigkonserverede værker ^b	80 ¹⁾	49 ²⁾	53 ³⁾	37 ⁴⁾
Tilstandsrapporter og mindre behandlinger	292 ⁵⁾	310 ⁶⁾	229	379 ⁷⁾
Tegninger og grafik				
Færdigkonserverede værker ^c	91 ⁸⁾	227	131	159
Tilstandsrapporter og mindre behandlinger	39	181	270 ⁹⁾	213
Monteringer med bevaringsmæssigt sigte	24	257	180	282
Gipsafstøbninger				
Konserverede gipsafstøbninger	–	94 ¹⁰⁾	0	0
Bruttoudgifter til konservering og forebyggende bevaring (i 1.000 kr.)				
Pr. konserveret værk ^{=a/(b+c)}	29	17	22	18
Bruttobevaringsudgifter (i kr.) i forhold til museets samlede antal værker i alt	49	43	40	38

- 1) Heraf 8 værker fra Den Hirschsprungske Samling, 2 værker fra Ordrupgaardssamlingen, 20 fra Charlottenborgs Portrætsamling (tilskudsfinansieret) samt 7 værker under indtægtsdækket virksomhed.
- 2) Heraf 3 værker fra Den Hirschsprungske Samling, 3 værker fra Ordrupgaardssamlingen samt 7 værker under indtægtsdækket virksomhed (IDV) ud over en større opgave for Folketinget med 21 af museets værker (også IDV).
- 3) Heraf 3 værker fra Den Hirschsprungske Samling og 3 indlånte værker til Avantgarde-udstillingen.
- 4) Heraf 5 værker fra Den Hirschsprungske samling, 4 indlånte værker til Carl-Henning Pedersen udstillingen samt 2 værker af C.F. Eckersberg fra privateje til udstillingen på National Gallery of Art, Washington DC.
- 5) Heraf 13 rapporter på Ordrupgaardssamlingen og 29 rapporter på Den Hirschsprungske Samling.
- 6) Heraf 10 rapporter på Ordrupgaardssamlingen og 44 rapporter på Den Hirschsprungske Samling (heraf 40 til en Særudstilling).
- 7) For Ordrupgaardssamlingen var der en særlig tilsynsopgave afholdt af den normale konserveringskvote. En vandredstilling omfattende 80 af samlingens malerier og pasteller, som var udlånt til hhv. Houston og Staatsgalerie Stuttgart indebar en opdatering af tilstandsrapporterne.
- 8) Heraf 3 værker fra Den Hirschsprungske Samling.
- 9) Et særligt tidskrævende projekt var forberedelserne til afsendelse af franske tegninger til vandredstilling i USA.
- 10) Gipsværkstedet har endvidere konserveret 4 værker tilhørende Maleri- og Skulptursamlingen samt 1 værk for Odense Kunstmuseum og 1 værk for Silkeborg Kunstmuseum.

Ikke mindst set i lyset af de i årets løb foretagne personalereduktioner og de mange udstillings- og udlånsaktiviteter må antallet af konserverede og restaurerede værker betegnes som tilfredsstillende. Nedgangen i 2002 i antallet af behandlede tegninger og grafik modsvarer af en forøgelse i antallet af tilstandsrapporter som en direkte følge af en vandredstilling i USA med værker fra Den Kgl. Kobberstiksamling. I 2003 er antallet af behandlede tegninger og grafik igen steget. Derimod har der været et fald i antal behandlede malerier, som bl.a. kan tilskrives et ikke færdigindrettet sprøjterum. Der var desuden en stor stigning i antal tilstandsrapporter og mindre behandlinger.

Sale med dansk guldalder: Købke, Eckersberg m.fl.

Man skal være meget forsigtig med at sammenligne antal konserverede værker – særligt for maleri og skulptur – hen over årene, da der er meget stor forskel på konserveringsindsatsen afhængig af værkets størrelse, bevaringstilstand, materialer m.m.

De forholdsvis høje udgifter til konservering i 2002 hænger bl.a. sammen med opsigelsesvarsler m.m. i forbindelse med personalereduktion. Konserveringsudgiften pr. konserverede værker lå i 2003 på ca. 18.000 kr.

Stigningen i sikringsudgifter skyldes en omkontering på vagtområdet, som blev foretaget i 2001. De samlede udgifter til bevaring er set i forhold til værkernes værdi meget små.

I 1999 viste en konserveringsmæssig behovsundersøgelse af uddeponerede værker på de kongelige slotte, at der er et stort konserveringsbehov. En afklaring på dette bevaringsprojekt udestår stadig. Der må i de kommende år afsættes midler til en særlig indsats på området, hvis disse værker skal sikres.

Kulturministeriets udredning om bevaring af kulturarven, som blev færdig i 2003, viser bl.a., at der er et stort behov for at gøre en indsats for konserveringen af Statens Museum for Kunsts værker på papir. Det er museets håb, at der i 2004 i forbindelse med regeringens indsats for bevaringen af kulturarven vil blive tilført midler til museet, så der kan gøres en ekstra indsats for den præventive konservering af kunstværker på papir.

Tabel 7. Fotografering

	2000	2001	2002	2003
Antal fotograferede værker				
Analoge optagelser	1.543	1.593	921	861
Digitale optagelser	0	150	56	160
Antal indscannede optagelser af værker	178	510	87	1762
Antal indscannede arkivaliesider	30.416	14.351	3.981	0
Antal registrerede værker¹⁾ i kunst databasen med billedgengivelse ^a	-	-	7.700	11.241
Antal reg. værker¹⁾ i kunstdatabasen ^b	-	-	17.227	21.158
Andel reg. værker¹⁾ i kunstdatabasen med billedgengivelse (i pct.) ^{a/b*100}	-	-	45	53

1) Antal registrerede (reg.) værker: antal værker registreret som enkeltværk eller som den enkelte del af et værk (fx flerdelte værker, nogle serier, værkets bagside, siderne i skitsebøger m.m.).

Som led i museets sikringsarbejde foretages en systematisk fotografering af kunstværker og arkivalier. Museet har sikkerhedsfotograferet en stor del af museets malerier og skulpturer, nogle af de vigtigste tegninger og grafiske værker samt de væsentligste arkivalier.

Andelen af registrerede værker i kunstdatabasen med billedgengivelse var i 2003 på 53 pct. Det forventes, at denne andel som aftalt i resultatkontrakten for 2002-2005 vil være på 80 pct. inden udgangen af 2005.

Forskning

Statens Museum for Kunst er i henhold til lov nr. 224 af 27. marts 1996 om forskning ved arkiver, biblioteker, museer mv. en forskningsinstitution på billedkunstmrådet.

Ud over de større på forhånd målrettede og definerede forskningsopgaver udfører museet mindre forskningsopgaver i forbindelse med artikler til tidsskrifter mv. og som følge af henvendelser fra forskere og kunstinteresserede i Danmark og udlandet. Museet følger i definitionen af sin forskningsvirksomhed OECD's definition af forskning, som den anvendes på Kulturministeriets område i henhold til Kulturministeriets Forskningsudvalgs bestemmelse. I 2002 udarbejdede museet en revideret forskningsplan for perioden 2002-2005.

Tabel 8. Driftsregnskab vedrørende forskning

1000 kr. i 2003-prisniveau	Regnskab 2000	Regnskab 2001	Regnskab 2002	Budget 2003	Regnskab 2003	Budget 2004
Ordinær virksomhed						
Udgifter	4.843	3.427	2.999	4.145	2.661	4.069
Indtægter	3	140	1	0	5	0
Nettoudgift	4.840	3.288	2.998	4.145	2.656	4.069
Tilskudsfinansierede aktiviteter						
Indtægter	577	1.535	728	1.065	1.065	979
Udgifter	577	1.535	1.918	1.065	1.106	979
Dækningsbidrag	0	0	-1.190	0	-42	0
I alt						
Udgifter	5.420	4.962	4.918	5.210	3.767	5.048
Indtægter	580	1.674	729	1.065	1.070	979
Anvendt bevilling	4.840	3.288	4.188	4.145	2.697	4.069
Andel af samlede driftsudgifter (pct.)	6	6	6	6	4	6

Udgifterne til forskning har i 2003 været stærkt faldende på grund af reduktioner i personalet som følge af besparelserne i 2002, som for alvor har slået igennem i 2003. Museet har dog ved hjælp af bl.a. UMTS-midler kunnet ansætte nye forskere i 2003, og der forventes ansat 2 ph.d.-stipendiater i 2004. Udgifterne forventes derfor at ligge på et højere niveau i 2004.

Tabel 9. Forskning

	2000	2001	2002	2003
Afsluttede projekter	10	10 ¹⁾	11	8
Igangværende projekter	18	18	19	20
Antal forskningsårsværk²⁾	6,3	6,7	6,7	5,5
Videnskabelige publikationer pr. forskningsårsværk³⁾	0,9	2,4	1,5	3,1

1) Hertil kom 3 projekter afsluttet uden publicering.

2) Forskernes forskningstid (ekskl. sekretærbistand), inkl. tilskudsfinansieret forskning samt ph.d.-studerende.

3) Som videnskabelige publikationer regnes store videnskabelige kataloger, ræsonnerede kataloger, museets årsskrift samt videnskabelige artikler, bøger mv. af museets forskere udgivet uden for museets regi, se tabel 17.

I 2003 havde museet 28 igangværende forskningsprojekter. Af disse er 8 afsluttet i løbet af året, og 20 er fortsat igangværende. Resultatkontraktens krav til antal færdige forskningsprojekter er opfyldt. I bilag 3 findes en oversigt over igangværende forskningsprojekter i 2003.

Når forskningsprojekter opregnes, betragtes såvel projekter af få måneders varighed som store flerårige projekter som ét projekt i statistikken. Der er derfor ikke nødvendigvis nogen direkte sammenhæng mellem antallet af projekter og museets samlede forskningsaktivitet. Museet havde i 2003 14 forskningsaktive personer, der forskede i et omfang svarende til ca. 5,5 årsværk – inkl. tilskudsfinansieret forskning og ph.d.-studerende.

En videnskabelig publikation kan dække over enkeltstående videnskabelige artikler i udstillingskataloger eller bøger, hele videnskabelige bøger, der rummer mange års forskning, eller fx Statens Museum for Kunst Journal, der indeholder minimum fem videnskabelige artikler, men kun tæller som én publikation. Publicering af forskningsresultater omtales i afsnittet om formidling (se nedenfor). Samlet set vurderes museets forskningsindsats som tilfredsstillende.

Tabel 10. Ph.d.-stipendiater ved Statens Museum for Kunst

	2000	2001	2002	2003
Antal ph.d.-stipendiater	2	2 ¹⁾	1	1
Antal afsluttede studier	2	0 ¹⁾	1	0

1) En ph.d.-studerende havde formelt afsluttet sit projekt i forhold til museet, men endnu ikke afleveret sin afhandling.

Ved udgangen af 2003 beskæftigede Statens Museum for Kunst én ph.d.-stipendiat. Stipendiatens forskningsprojekt fremgår af bilag 3 og forventes færdiggjort primo 2004. Som tidligere nævnt forventer museet at ansætte 2 nye ph.d.-stipendiater i 2004.

Formidling

Museets formidling retter sig både mod den brede offentlighed og kunsthistoriske specialister.

Formidlingen kommer bl.a. til udtryk gennem den permanente ophængning af samlingerne, særudstillinger, katalogudgivelser, omvisninger, audioguides, udstillingsguides, dvd-produktioner, museets hjemmeside samt andet formidlingsmateriale. Formidlingen tager altid udgangspunkt i museets egne samlinger og er ofte tæt forbundet med den forskning, der foregår på museet.

Tabel 11. Driftsregnskab vedrørende formidling

1000 kr. i 2003-prisniveau	Regnskab 2000	Regnskab 2001	Regnskab 2002	Budget 2003	Regnskab 2003	Budget 2004
Ordinær virksomhed						
Udgifter	23.839	22.812	21.401	22.804	24.609	17.215
Indtægter	10.878	11.431	12.866	9.665	14.061	10.501
Nettoudgift	12.961	11.381	8.535	13.139	10.548	6.713
Tilskudsfinansierede aktiviteter						
Indtægter	3.458	3.446	4.435	3.629	3.262	8.028
Udgifter	3.458	3.446	4.316	3.629	3.430	8.028
Dækningsbidrag	0	0	119	0	-167	0
I alt						
Udgifter	27.297	26.258	25.717	26.433	28.038	25.242
Indtægter	14.336	14.877	17.301	13.294	17.323	18.529
Anvendt bevilling	12.961	11.381	8.416	13.139	10.715	6.713
Andel af samlede driftsudgifter (pct.)	30	29	30	31	32	30

De samlede indtægter er vokset de sidste par år, hvilket i 2003 bl.a. skyldes øgede billetindtægter som følge af et stigende antal besøgende. Udgifterne er steget godt 2 mio. kr. i forhold til 2002 og afspejler bl.a. udgifter til de to store særudstillinger "Impressionismen og Norden" og "Carl-Henning Pedersen – Et livsværk". De øgede udgifter er bl.a. finansieret af øremærkede tilskud til udstillingerne, som er opsparet fra det foregående år samt nye tilskud.

Det bemærkes, at ca. 40 pct. af lønudgiften til vagter – som er den klart største medarbejdergruppe på museet – konteres under formidling, resten konteres under bevaring.

Besøgstal

Besøgstallet steg i 2003 til mere end 275.000 besøgende. Dette vurderes som yderst tilfredsstillende – ikke mindst set i lyset af, at museets nye bygning var lukket halvdelen af året på grund af arbejdet med forbedring af akustikken. Ses der på den tidligere opgørelsesmetode (klikaltet: antal personer, der passerer hovedindgangen), var besøgstallet på godt 303.000 besøgende. Der arbejdes målrettet med at øge kendskabet til museet og tiltrække flere besøgende.

Den gennemsnitlige entréindtægt på 29,46 kr. er tilfredsstillende set i lyset af, at børn og unge har gratis adgang, at museet giver rabat til studerende og seniorer m.fl., samt at museet har onsdag som gratisdag. Den normale billetpris var i 2003 på 50 kr. til de faste samlinger, men blev fra 4. august og året ud nedsat til 30 kr. på grund af lukningen af den nye bygning. Entréprisen til de to store særudstillinger var 70 kr. til "Impressionismen og Norden" og 60 kr. til "Carl-Henning Pedersen – et livsværk".

I 2003 besøgte ca. 70.000 personer museet i Sølvgade om onsdagen. Således kom mere end 25 pct. af de besøgende om onsdagen, som er den klart bedst besøgte ugedag. Dette skyldes formentlig, dels at det er gratis at besøge museet denne dag, dels at museet holder åbent til kl. 20.

En af forklaringerne på, at den gennemsnitlige entréindtægt pr. besøgende er steget i forhold til de forudgående år, er, at en stor del af de besøgende i perioden med særudstillingen "Impressionismen og Norden", valgte at købe billet til særudstillingen, selv hvis de besøgte museet på onsdagen, hvor der er gratis adgang til samlingerne.

Antallet af besøgende på museets hjemmeside var i 2003 på 109.000 og er faldet en del i forhold til 2002.

Tabel 12. Besøgstal

(faste 2003-priser)	2000	2001	2002	2003
Antal besøgende ¹⁾	245.578	253.207 ²⁾	249.831	275.695
heraf Den Kgl. Afstøbningssamling	10.228	12.364	4.107	8.937
Entréindtægt (kr.)	5.595.327	5.868.293	5.664.812	8.120.825
Gennemsnitlig entré pr. besøgende (kr.)	22,78	23,18	22,67	29,46
Antal besøgende på hjemmeside ³⁾	68.646	93.528 ⁴⁾	145.431	109.015
Formidlingsudgifter pr. besøgende (kr.)	111	104	103	102
Finanslovsbevilling pr. besøgende (kr.)	264	269	266	234

1) Besøgstallet er baseret på registreringerne i billetsystemet. Før 1998 afspejlede museets besøgstal klikaltet (antal personer, der gik gennem indgangen). De fleste museer bruger klikaltet som deres besøgstal. SMKs Kliktal: 274.107 i 2000, 286.675 i 2001, 294.593 i 2002 og 303.278 i 2003.

2) Besøgstallet er korrigeret, da antal besøgende på Kulturmatten ikke blev talt med i virksomhedsregnskabet for 2001.

3) Antal unikke eksterne brugere.

4) Webtrends statistikken dækker kun otte måneder. Der er derfor tale om et skøn over antallet af brugere.

Formidlingsudgiften pr. besøgende afspejler bl.a. den øgede vægt, museet de senere år har lagt på formidling, vagtbemanding og besøgstal. Hovedparten af formidlingsudgifterne er faste udgifter for museet. Knap en tredjedel af formidlingsudgifterne finansieres via entréindtægterne.

Efter et voldsomt fald i besøgstallet på Den Kgl. Afstøbningsamling i 2002, som skyldtes den stærkt reducerede åbningstid, fordobledes besøgstallet i 2003. Dette skyldtes dels en særbevilling, som gjorde det muligt at åbne afstøbningsamlingen onsdage kl. 10 – 20, dels at aktiviteterne i Børnenes Værksted i efteråret var henlagt til Den Kgl. Afstøbningsamling på grund af lukningen af museets nye bygning. Fremtiden for Den Kgl. Afstøbningsamling afhænger af de fremtidige finanslovsbevillinger.

Udstillinger

I 2003 gennemførte museet 7 særudstillinger: 2 store særudstillinger, 1 mindre særudstilling af museets malerier, 1 lille særudstilling af museets værker på papir, 2 særudstillinger i x-rummet, 1 særudstilling i Børnenes Kunstmuseum.

Tabel 13. Antal særudstillinger samt andel udstillede værker

	2000	2001	2002	2003
Store forskningsbaserede udstillinger	2	3	1	2
Om museets samling af malerier og skulpturer	–	–	1	1
Om museets samling af kunst på papir	0 ¹⁾	1	1	1
I Børnenes Kunstmuseum	2	1	1	1
Fokusudstillinger ²⁾	2 ¹⁾	0	–	–
Udstillinger i x-rummet (samtidskunst)	2	3	3	2 ³⁾
Andre udstillinger (særophængninger m.m.)	2	0	6	0
Særudstillinger i alt	10	8	13	7
Andel udstillede malerier og skulpturer i forhold til samlingens størrelse (i pct.)	23	17	17	20

1) I 2000 gennemførte museet to fokusudstillinger af kunst på papir.

2) I resultatkontrakten for 2002-2005 figurerer begrebet "fokusudstillinger" ikke længere. Evt. fokusudstillinger figurerer fra 2002 under andre udstillingskategorier.

3) Der er normalt 3 udstillinger årligt i x-rummet, men på grund af arbejdet med forbedring af akustikken blev udstillingen Salla Tykkä udsat til primo 2004.

Museets resultatkontrakt fordrer, at der åbnes 1 stor og 5 mindre udstillinger årligt. Det samlede niveau blev holdt i 2003. Åbningen af en ny udstilling i Børnenes Kunstmuseum måtte dog udsættes til 2004 på grund af lukningen af den nye bygning i andet halvår af 2003. Udstillingen "Hånd i hånd", som åbnede i 2002, blev i stedet forlænget til august 2003. I 2004 er der planlagt 7 særudstillinger: 2 store særudstillinger, 1 mindre særudstilling, 1 særudstilling i Børnenes Kunstmuseum og 3 særudstillinger i x-rummet.

Statens Museum for Kunst samarbejder med en lang række museer om ind- og udlån af værker i forbindelse med særudstillinger (se bilag 6 og 7). Eksempler fra 2003 er samarbejdet med Nationalmuseum i Stockholm om udstillingen "Impressionismen og Norden" samt den store Eckersberg udstilling, som museet producerede i samarbejde med National Gallery i Washington, hvor den blev vist fra november 2003 til februar 2004. Samarbejdet med udenlandske museer forventes at fortsætte i de kommende år, bl.a. med det formål at styrke kendskabet til dansk kunst og museets samlinger uden for landets grænser.

I løbet af året var der udstillet 1.651 værker, eller ca. 20 pct. af de 8.578 værker i Den Kgl. Maleri- og Skulptursamling.

Tabel 14. Åbningstimer

	2000	2001	2002	2003
Antal ugentlige åbningstimer				
Museet i Sølvgade	45	45	45	45
Den Kgl. Afstøbningsamling	18	18	7	10
Studiesalen	25	20	20	20
Biblioteket	25	20	0	0
Åbningstimer pr. 1.000 besøgende				
Museet i Sølvgade	10	10	9	9
Den Kgl. Afstøbningsamling	92	76	84	58

I forbindelse med genåbningen af museet i 1998 blev åbningstiden på museet i Sølvgade udvidet fra 43,5 timer til 45 timer ugentligt. I 2001 blev åbningstiden i Kobberstiksamlingens Studiesal og biblioteket reduceret som et led i interne besparelser. I forbindelse med besparelserne i 2002 blev den direkte adgang til biblioteket lukket. Der er kun mulighed for adgang til biblioteket ved forudgående skriftlig henvendelse samt et begrundet forskningsærinde. Der var ca. 300 eksterne brugere af læsesalen i 2003.

Der er – i publikumshenseende – en markant bedre udnyttelse af åbningstiden på museet i Sølvgade i forhold til Den Kgl. Afstøbningsamling, der har til huse i Vestindisk Pakhus i Toldbodgade.

Besøgende børn og unge

Udviklingen i besøgstallet for børn og unge fremgår af tabel 15.

Tabel 15. Børn og unge

	2000	2001	2002	2003
Antal besøgende børn og unge¹⁾	30.790	28.669	30.913	33.501
heraf med besøg i billedværkstedet ²⁾	622	687	68	738
Antal grupper af børn og unge³⁾	1.533	1.282	1.657	1594

1) Fra 1998 er alle besøgende talt via billetstatistikken, og antal besøgende børn og unge omfatter børn under 16 år.

2) Antal individuelle besøg i billedværkstedet i weekender og ferier, ekskl. besøg i grupper og billedskole.

3) Opgøres som antal bestilte omvisninger for børn og unge, herunder i Børnenes Kunstmuseum, samt antal grupper af børn og unge uden omvisning. Tallet er formentlig højere. I forbindelse med indkøring af nyt edb-system er der godt 300 grupper der er registreret med "ukendt alder".

Det fremgår af tabellen ovenfor, at antallet af besøgende børn og unge er steget en del i forhold til 2002, ligesom interessen for at besøge billedværkstedet har været stigende de senere år. Museet vurderer årets resultat som meget tilfredsstillende. Det samme gælder antallet af gruppebesøg med børn og unge.

Efterspørgslen efter billedskolens tilbud er fortsat stigende, og der er nu 3 hold på Billedskolen for børn. Der har desuden været gennemført billedskole samt croquistegning for voksne (medlemmer af Museumsklubben); disse tæller kun som almindelige besøgende i statistikken. Hertil kommer arrangementer for virksomheder mv.

Gruppebesøg og omvisninger

Ud over gruppebesøg med børn og unge modtog museet 307 anmeldte gruppebesøg med voksne, som ikke modtog omvisning ydet af museet. Hertil kommer 184 gruppebesøg, som ikke kunne identificeres som børn eller voksne på grund af indkøring af et nyt edb-system. Endelig har der været et stort antal omvisninger.

Tabel 16. Antal omvisninger og antal omviste besøgende

	2000	2001	2002	2003
Omvisninger i alt	1.818	1.883	1.944	2.174
Omviste besøgende ¹⁾	41.814	43.309	44.712	50.002
Offentlige (annoncerede) omvisninger	325	429	448	454
heraf på tegnsprog	10	6	8	8
heraf familieomvisninger	107	110	96	102
Bestilte omvisninger	1.212	1.169	1.283	1441
heraf for børn og unge	714	553	697	712 ²⁾
Omvisninger med værkstedsbesøg ³⁾	245	225	193	279
Synoptik-undervisningstilbud ⁴⁾	36	6	20	0

1) Der regnes med et gennemsnit på 23 besøgende pr. omvisning.

2) Tallet er sandsynligvis større, da der i forbindelse med indkøring af nyt edb-system er registreret 126 grupper med "ukendt alder".

3) Bestilte omvisninger i Børnenes Kunstmuseum med efterfølgende besøg i billedværkstedet.

4) I samarbejde med Synoptik blev forløb med seks undervisningstilbud tilbudt Synoptiks kunder. Sponsoratet udløb i 2003.

Omvisninger er en vigtig del af museets formidlingsarbejde. Der er en stor efterspørgsel efter omvisninger som led i et museumsbesøg, hvilket er meget positivt, da omvisninger gør det muligt at formidle viden om kunsten meget præcist til den enkelte modtager og giver publikum mulighed for dialog om kunsten med omviseren.

Skriftlig og elektronisk formidling

I tabel 17 er antallet af publikationer ved museets forskere og formidlere i årene 2000-2003 opdelt i ni kategorier. I bilag 4 findes en liste over museets udgivelser i 2003 med titel, sidetal og udgivelsesår. Lister over tidligere års udgivelser findes i virksomhedsregnskaberne for disse år. Af bilag 5 fremgår artikler, bøger m.m. skrevet af museets forskere, men publiceret uden for museets regi.

Der blev udgivet 4 udstillingskataloger, 2 store: "Impressionismen og Norden" og "Carl-Henning Pedersen – Et livsværk" – og 2 små i forbindelse med udstillingerne i x-rummet: "Annika von Hausswolff" og "Nils Erik Gjerdevik".

Til udstillingerne i Børnenes Kunstmuseum udgives ikke kataloger, men derimod bladet "indblik". Der laves desuden et nummer af "indblik" til de store særudstillinger. Endvidere udarbejdes en familieguide i forbindelse med udstillingerne i Børnenes Kunstmuseum. I 2003 udkom 3 numre af magasinet "Sans & Samling", hvert nummer i et oplag på 10.000 eksemplarer.

Især inden for voksenformidlingen er mange nye tiltag blevet (videre)udviklet: små introduktionsvideoer og udstillingsguider til de store særudstillinger, folder til udstillingen "Centralitalienske tegninger", skilte og plancheproduktion til alle særudstillinger samt tekster til museets hjemmeside.

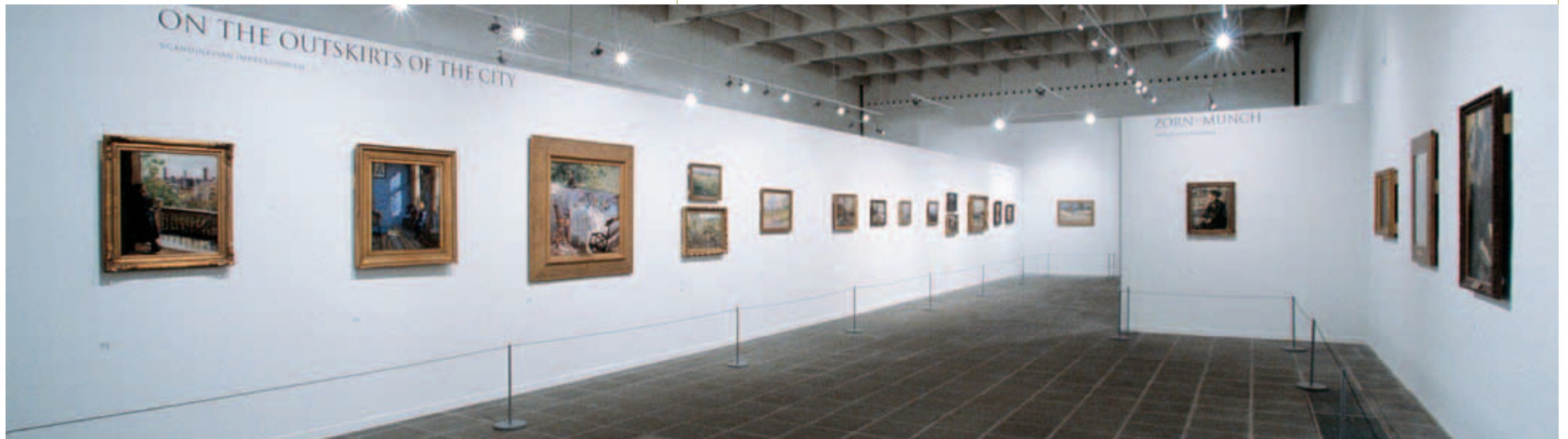
Tabel 17. Publikationer ved museets forskere og formidlere

	2000	2001	2002	2003
Kataloger til udstillinger på museet	2	2	2	2
Små bøger til udstillinger på museet	3	3	4	2
Ræsonnerede kataloger	0 ¹⁾	2	1	0
Årsskrift	1 ²⁾	1 ²⁾	1 ²⁾	1 ²⁾
Bestandskataloger (trykte)	0	0	1	0
Kunstbøger	1	0	0	0
Blade og tidsskrifter/magasiner	7	6	5	5
Udstillingsguides mv.	4	4	5	3
Udgivet af Statens Museum for Kunst i alt	18	18	19	13
Artikler, bøger mv. uden for museets regi	1	25	14	17 ³⁾
Publikationer i alt	31	43	33	30
heraf videnskabelige publikationer ⁴⁾	6	16	10	16
heraf populærvidenskabelige publikationer ⁵⁾	25	27	23	14

Note: En publikation, som udgives på flere sprog, tæller kun som én.

- 1) Et ræsonneret katalog blev udgivet elektronisk i 1999; den trykte version blev udgivet i 2000.
- 2) Journal 1999 udkom primo 2000, Journal 2000 udkom primo 2001, Journal 2001 udkom primo 2002, og Journal 2002 udkom i efteråret 2003.
- 3) Se bilag 5.
- 4) Som videnskabelige publikationer regnes store videnskabelige kataloger, ræsonnerede kataloger, museets årsskrift samt videnskabelige artikler, bøger mv. udgivet uden for museets regi.
- 5) Som populærvidenskabelige publikationer regnes store ikke-videnskabelige kataloger, små kataloger til udstillinger på museet, kunstbøger, blade og tidsskrifter/magasiner samt populærvidenskabelige artikler, bøger mv. udgivet uden for museets regi.

Fra venstre mod højre: Christian Krogh: *Altanen i Grønnegate*, 1889
 Anna Ancher: *Solskin i den blå stue*, 1891 og Hanna Pauli: *Morgenmaden er på bordet*, 1887

Udgivelsen af det engelsksprogede årsskrift, *Statens Museum for Kunst Journal*, er et af museets resultatmål. *Journal 2000* udkom i starten af 2001, *Journal 2001* udkom i marts 2002, *Journal 2002* udkom i efteråret 2003.

Bestandskataloger over museets samling af malerier og skulpturer er udgivet i form af elektroniske bestandskataloger – gennem adgang til museets kunstdatabase på museets hjemmeside.

Bestandskataloger i trykt form udgives i det omfang, museet kan tilvejebringe eksterne midler hertil. Der udkom ikke bestandskataloger i 2003.

Et ræsonneret katalog er en række ræsonnerede katalogtekster, som hver især er delt i to afsnit: 1) kunstværkets data og 2) et essay, i hvilket der drages slutninger eller konklusioner på basis af disse data og andre kendsgerninger eller hypoteser. Med etableringen af Forskningscenter for Tegnekunst, bl.a. med støtte fra Velux Fonden (i årene 2003-2006), er der lagt en plan for udgivelse af ræsonnerede kataloger, hvoraf 2 forventes udgivet i 2004.

Arrangementer og foredrag

Museet afholder en lang række arrangementer, der alle har til hensigt at formidle museets samlinger eller dele heraf. I tabel 18 er der en oversigt over arrangementerne. Statens Museum for Kunst ser det som et væsentligt led i sit formidlingsarbejde at åbne museet for mange typer arrangementer. Museet lægger dog vægt på, at arrangementerne altid har en relation til museets hovedaktiviteter.

Tabel 18. Arrangementer og foredrag

	2000	2001	2002	2003
Arrangementer				
Sponsorarrangementer	4	18	8	5
Filmpremierer	1	0	0	0
Koncerter	3	1	24 ¹⁾	7
Lærerkurser	22	19	21	18
Andre rekvirerede arrangementer	54	65	71	58 ²⁾
Foredrag				
Eksterne foredragsholdere på museet	5	3	46	6
Foredrag ved museets medarbejdere				
Danske	35	75	65	39
Udenlandske	5	6	51	1
Videnskabelige forelæsninger ved museets medarbejdere				
Danske	35	33	12	45 ³⁾
Udenlandske	4			1

1) Odysseens sange

2) Heraf 15 balletforestillinger

3) Heraf 31 forelæsninger som del af undervisningsforløb for kunsthistoriestuderende ved Københavns Universitet.

Interessen for at afholde arrangementer på Statens Museum for Kunst var tilfredsstillende i 2003 – ikke mindst set i lyset af de begrænsede muligheder for at afholde arrangementer i andet halvår, hvor museets skulpturgade og scene var aflukket på grund af arbejdet med forbedringen af akustikken. Der forventes fortsat at være en stor interesse for at afvikle arrangementer på Statens Museum for Kunst i 2004.

Markedsføring og brugerundersøgelser

I 2003 gennemførte Kommunikationsafdelingen følgende brugerundersøgelser:

- En kvantitativ publikumsserviceundersøgelse, som var sammenlignelig med en lignende undersøgelse foretaget i 2000.
- En kvalitativ undersøgelse af publikums oplevelse af frontpersonalets service.
- Brugertilfredshedsundersøgelser i forbindelse med de to store særudstillinger.
- Interview af 400 gæster i forbindelse med udviklingen af en mærkeordning i samarbejde med Danmarks Turistråd.

Museumsklubben

I 2003 inviterede Museumsklubben til 82 forskellige arrangementer, herunder forpremierer på udstillinger, omvisninger i museets samlinger og særudstillinger, billedskole, filmaftner mv.

I 2003 steg antallet af medlemmer af Museumsklubben fra 4.316 til 5.888. Museet vurderer den fortsatte stigning i antallet af medlemskaber af Museumsklubben som yderst tilfredsstillende. Tilfredsheden blandt medlemmerne kan bl.a. måles på den meget høje gentegningsprocent. 75 pct. af de medlemmer, som har været medlem af klubben i et år, vælger at gentegne medlemskabet.

Boghandel og café

I 1998 blev driften af museets boghandel og café udliciteret. Som en konsekvens af udliciteringen vedrører omsætningen i boghandel og café ikke museets regnskab og indgår derfor ikke i dette regnskab. Alene tallene for museets forlagssalg indgår i resultatanalysen. Denne indtægt, såvel som den forpagtningsafgift, museet modtager fra boghandlen og caféen, indgår som indtægt under formidling. Indtægten fra forlagssalg – som fremgår af tabel 19 – steg i 2003 og vurderes som tilfredsstillende.

Tabel 19. Omsætning ved salg af bøger mv. uden for museets regi

(faste 2003-priser i kr.)	2000	2001	2002	2003
Omsætning ved salg af bøger mv.¹⁾	592.121 ²⁾	368.484 ²⁾	533.953	620.994

1) Fra 1998 foregår alt salg af museets publikationer gennem en ekstern boghandler.

2) På grund af en forsinket opgørelse for 4. kvartal 2000 er ikke hele museets indtægt ved forlagssalg med i regnskabet for 2000. En merindtægt på ca. 13.000 kr. indgår i regnskabet for 2001.

Generel ledelse og administration

Udgifterne til generel ledelse og administration er faldet i forhold til 2002. Administrationsomkostningernes andel af de samlede omkostninger vurderes dog stadig som en anelse i overkanten, men inden for det tilladelige.

Tabel 20. Driftsregnskab vedrørende generel ledelse og administration (GLA)

1000 kr. i 2003-prisniveau	Regnskab 2000	Regnskab 2001	Regnskab 2002	Budget 2003	Regnskab 2003	Budget 2004
Ordinær virksomhed						
Udgifter	8.772	7.796	9.166	8.686	8.904	9.256
Indtægter	58	163	490	0	56	53
Nettoudgift	8.714	7.634	8.676	8.686	8.848	9.202
Tilskudsfinansierede aktiviteter						
Indtægter	649	629	102	100	140	0
Udgifter	649	629	102	100	111	0
Dækningsbidrag	0	0	0	0	29	0
I alt						
Udgifter	9.421	8.426	9.268	8.786	9.015	9.256
Indtægter	707	792	592	100	196	53
Anvendt bevilling	8.714	7.634	8.676	8.686	8.819	9.202
Andel af samlede driftsudgifter (pct)	10	9	11	10	10	11
Udgifter til GLA pr. årsværk	66	59	655	70	67	72

Det fremgår af tabel 20, at udgifterne til generel ledelse og administration faldt fra 2000 til 2001. Herefter steg udgifterne en del, hvilket hænger sammen med, at en række opgaver, der tidligere blev udført af museumsvagter, fra 2002 blev omdefinert til at være administrative opgaver. Det drejer sig om billetsalg og en del af den interne service. Hertil kommer, at Administrationsafdelingen gennemførte den påkrævede overgang til Navision Stat i slutningen af 2001, hvorved bogføringen tager ca. 30 pct. mere tid end før. Desuden havde museet i 2002 udgifter i forbindelse med fratrædelsesordninger. Udgifterne til generel ledelse og administration faldt lidt i 2003, men museet forventer en mindre midlertidig stigning i udgifterne i 2004 i forbindelse med det nye krav om indførelse af omkostningsbaserede regnskaber. Det er dog fortsat museets ambition, at udgifterne til generel ledelse og administration maksimalt må udgøre 10 pct. af museets samlede driftsudgifter.

Hjælpefunktioner

Udgifterne til hjælpefunktioner omfatter – ud over løn – primært udgifter til inventar, edb, generel efteruddannelse og biblioteket. Hovedparten af udgifterne går dog til bygningsdrift, som det ses af specifikationen i tabel 21a. Udgifterne til hjælpefunktioner er faldet i forhold til 2002.

Tabel 21. Driftsregnskab vedrørende hjælpefunktioner

1000 kr. i 2003-prisniveau	Regnskab 2000	Regnskab 2001	Regnskab 2002	Budget 2003	Regnskab 2003	Budget 2004
Ordinær virksomhed						
Udgifter	20.508	22.785	21.057	20.895	20.966	21.779
Indtægter	9	9	10	10	6	0
Nettoudgift	20.499	22.776	21.047	20.885	20.960	21.779
Tilskudsfinansierede aktiviteter						
Indtægter	676	1.715	60	20	760	98
Udgifter	676	1.715	1.961	20	574	98
Dækningsbidrag	0	0	-1.901	0	186	0
I alt						
Udgifter	21.183	24.500	23.019	20.915	21.541	21.877
Indtægter	684	1.725	71	30	766	98
Anvendt bevilling	20.499	22.776	22.948	20.885	20.774	21.779
Andel af samlede driftsudgifter (pct.)	23	27	27	24	24	26
Udgifter til hjælpefunktioner pr. årsværk	149	171	161	167	161	171

X-rummet: Nils Erik Gjerdevik.

Tabel 21a. Specifikation af udgifter til hjælpefunktioner

1000 kr. i 2003-prisniveau	Regnskab 2000	Regnskab 2001	Regnskab 2002	Budget 2003	Regnskab 2003	Budget 2004
Bygningsdrift	15.159	19.671	18.362	0	17.217	17.230
Større engangsudgifter	0	0	0	0	0	0
Øvrige hjælpefunktioner	6.024	4.830	4.657	20.915	4.323	4.646
I alt	21.183	24.500	23.019	20.915	21.541	21.877

Bygningmæssig drift og vedligeholdelse

Til den bygningmæssige drift hører bl.a. el, vand, varme, rengøring, betjening af museets tekniske installationer, bygningvedligeholdelse – herunder vedligeholdelse af de tekniske installationer – samt teknisk bistand i forbindelse med opbygning, sikring og belysning af udstillinger såvel som diverse arrangementer afholdt på museet i årets løb.

Tabel 22. Driftsregnskab vedrørende bygningmæssig drift og vedligeholdelse

1000 kr. i 2003-prisniveau	Regnskab 2000	Regnskab 2001	Regnskab 2002	Budget 2003	Regnskab 2003	Budget 2004
Kapitaludgifter						
Vedligeholdelse	951	2.089	1.628	0	1.898	1.860
Ejendomsskatter + leje af lokaler	2.749	2.625	2.712	0	3.050	3.035
Kapitaludgifter i alt	3.700	4.713	4.340	0	4.948	4.895
Driftsudgifter						
Bygningsrelaterede driftsudgifter	10.507	12.869	12.395	0	10.820	10.769
Vestindisk Pakhus	951	2.089	1.628	0	1.450	1.566
Driftsudgifter i alt	11.459	14.958	14.022	0	12.270	12.335
Bygningsdrift i alt	15.159	19.671	18.362	0	17.217	17.230
Andel af samlede driftsudgifter (pct)	17	22	21	0	19	20

Udgifterne til bygningsdrift er faldet siden 2001. Efter en merbevilling fra Kulturministeriets handicappulje blev der i 2002 etableret en ny handicapelevator, og i 2003 blev en elektronisk adgangskontrol etableret i tilknytning til den nye handicapvenlige adgang. Projektering og renovering af museets sprøjtekabine blev afsluttet, ligesom renoveringen af ventilationsanlæggene blev færdig i 2003.

De bygningrelaterede kapitaludgifter omfatter skatter og afgifter samt lokaleleje. De bygningrelaterede driftsudgifter omfatter hele bygningsdriften inkl. løn, men ekskl. de bygningrelaterede kapitaludgifter og ekskl. udgiften til bygningvedligeholdelse. Lønudgiften til drift af Vestindisk Pakhus indgår i denne udgift, da den ikke konteres særskilt. De bygningrelaterede driftsudgifter pr. bruttoetagekvadratmeter vurderes at være forholdsvis lave.

Udgifterne til bygningvedligeholdelse ligger – ligesom de bygningrelaterede driftsudgifter – på et forholdsvis lavt niveau.

Der afsættes årligt 1,5 mio. kr. til driften af Vestindisk Pakhus. Beløbet benyttes ikke fuldt ud, da der bl.a. sættes penge af til en kommende facaderenovering. På baggrund af byggesynet i 2002 blev der i 2003 foretaget en akut renovering af tegtaget. Ved udgangen af 2003 var den øremærkede opsparing på 0,45 mio. kr. Statens Museum for Kunst benytter en del af huset til Den Kgl. Afstøbningssamling. Den almindelige drift heraf hører under museets samlede drift, hvorimod den bygningmæssige drift hører under Vestindisk Pakhus.

Grønt regnskab

Oversigten over energiforbrug m.m. i tabel 23 omfatter museets bygning i Sølvgade. Varmeforbruget udgjorde 93 kWh pr. bruttoetagekvadratmeter i 2003. Dette forbrug betragtes som tilfredsstillende. Det blev i 2001 besluttet at sænke temperaturen i hele huset. Forbruget af el var i 2003 på 75 kWh pr. m². Det forholdsvis høje forbrug hænger sammen med de krav, der stilles til et museums funktion, herunder primært klimastyring. Faldet i forbruget i forhold til 2001 skyldes indførelsen af en række energibesparende foranstaltninger.

Tabel 23. Energiregnskab m.m.

(faste 2003-priser)	2000	2001	2002	2003
Areal (m²)	37.700	37.700	37.700	37.700
Fjernvarme:				
forbrug (MWh)	3.517	3.517 ¹⁾	3.599 ¹⁾	3.501 ¹⁾
forbrug pr. m ² (kWh)	93	93	95	93
Elforbrug:				
forbrug (MWh)	3.324	3.291	3.020	2.810
forbrug pr. m ² (kWh)	88	87	80	75
Vandforbrug:				
forbrug (m ³)	2.920	3.448	3.413	3.300
Udgifter til energi (i kr.) pr. m²	151	177	144	159
Indkøb af kopipapir (i 1.000 ark)	673	622	585	616
Affaldsmængde (i tons)	-²⁾	71	77	62³⁾

1) Tallene for 2001-2003 er graddagekorrigerede.

2) Ej opgjort

3) Heraf knap 39 tons affald fra cafeen.

Varmeforbruget er nogenlunde konstant, hvorimod el- og vandforbrug er faldende. På trods af dette er udgifterne til energi pr. kvadratmeter steget i forhold til 2002, hvilket skyldes stigende energipriser. Resultatet betragtes som tilfredsstillende. Tallene for varmförbrug er klimakorrigerede for første gang i det grønne regnskab i 2003. Det bemærkes, at såvel kolde vintre som varme somre belaster energiudgiften på grund af kravene til klimastyring.

Museet vedtog i 1999 en miljø- og energibevidst indkøbspolitik, og i 2000 blev en intern miljøhandlingsplan for 2000-2002 vedtaget. Handlingsplanen vedrører primært retningslinjer for motivation og information af medarbejdere, og der er udvalgt ni indsatsområder. To af indsatsområderne vedrører papir og affald. Mængden af indkøbt kopipapir er dog stadig forholdsvis høj. Affaldsmængden er også forholdsvis høj men faldet betragteligt siden 2002. Tilstedeværelsen af en café, gennemførelsen af store arrangementer samt ind- og udlån af mange værker, der skal emballeres forsvarligt, bidrager til den store affaldsmængde. Mere end 60 pct. af den samlede affaldsmængde stammede i 2003 fra cafeen.

